

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

**Fakulta tělesné výchovy a sportu
Katedra managementu**

Vývoj a postavení beachvolejbalu v českém prostředí

Diplomová práce

Vedoucí práce:

Doc. PhDr. Irena Slepíčková, CSc.

Zpracovala:

Bc. Tereza Černá

Praha, Březen 2014

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze dne .....

.....

Bc. Tereza Černá

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Ráda bych tímto chtěla poděkovat všem, kteří mi pomohli při psaní této diplomové práce. Především pak Doc. PhDr. Ireně Slepíčkové, CSc. za věcné připomínky a konzultace. Dále velice děkuji Veronice Matějkové za poskytnutí informací o chodu beachvolejbalu v ČR, stejně tak panu Milanu Džavoronokovi a Markétě Slukové za jejich osobní zkušenosti.

Abstrakt

Název: Vývoj a postavení beachvolejbalu v českém prostředí

Cíle: Hlavním cílem této práce je popsat a zhodnotit vývoj beachvolejbalu na našem území od jeho počátku. Dalším cílem je popsat způsob organizování a začlenění plážového volejbalu do českého sportovního prostředí.

Metody: V práci jsou použity metody kvalitativního i kvantitativního výzkumu. Různé metody osobního dotazování jsou použity k získávání dat o vývoji a postavení beachvolejbalu od bývalých sportovců a zaměstnanců volejbalového svazu. Internetový výzkum pak u veřejnosti.

Výsledky: Vytvořila jsem a zhodnotila ucelený přehled o českém plážovém volejbalu, jak se vyvíjel v českém sportovním prostředí, až po současný stav. Dále jsem detailně popsala organizování beachvolejbalu a jeho postavení v našich podmínkách, a to jak ve veřejném, tak i v soukromém sektoru.

Klíčová slova: organizování, beachvolejbal, sportovní organizace

Abstract

Title: Development and position of Beach volleyball in the Czech Environment.

Objectives: The aim of this thesis is to describe and evaluate the Czech beach volleyball history since its beginning. The next aim is to delineate the way of organizing and integration of beach volleyball into the Czech sport environment.

Methods: The paper used the methods of qualitative and quantitative research. Different methods of personal interviews are used to collect data about development and status of beach volleyball from athletes and officials. Computer Assisted Web Interviewing (CAWI) is applied to public.

Results: I created a complete overview of the Czech beach volleyball history, as developed in the Czech sports environment, to the present. In the second part, I delineated an organization of beach volleyball and its emplacement in our conditionals in detail – both in a public and the private sector.

Keywords: Organization, Beach Volleyball, Sport Organization

Obsah

1. ÚVOD	9
2. Teoretická část	11
2.1 Charakteristika formálních organizací a jejich úloha	11
2.1.2 Cíle organizace	11
2.1.1 Struktura organizací	13
2.1.3 Organizace tří sektorů	16
2.1.4 Organizace a její okolí.....	19
2.1.5 Zdroje financování.....	21
2.2 Základní rysy organizace sportu v ČR	25
2.2.1 Charakteristika sportu v současné společnosti a její vývoj	25
2.2.2 Státní struktury ČR působící v oblasti zabezpečení sportu	26
2.3 Beachvolejbal	30
2.3.1 Počátky beachvolejbalu.....	31
2.3.2 Zastřešující nadnárodní organizace	34
2.3.3 Pravidla beachvolejbalu	37
3. Cíle a úkoly	39
3.1 Cíle	39
3.2 Úkoly	39
4. Metodologie.....	40
4.2 Popis sledovaného souboru	40
4.3 Použité metody	40
4.3.1 Kvalitativní výzkum.....	40
4.3.2 Kvantitativní výzkum	41
5. Výsledková část	43
5.1 Vývoj beachvolejbalu v českém sportovním prostředí	43
5.1.1 Počátky beachvolejbalu u nás	43
5.1.2 Rozkvět beachvolejbalu na našem území	45
5.1.3 Zlaté časy českého beachvolejbalu	49
5.1.4 Beachvolejbalový útlum	54
5.1.5 Český beachvolejbal chytá druhý dech (Nová éra s tváří Kiki&Maki).....	58
5.2 Postavení beachvolejbalu v Českém volejbalovém svazu.....	61
5.2.1 Orgány a organizace	61

5.2.2 Ekonomický pohled	65
5.2.3 Volejbal 2011.....	66
5.2.4 Beach Rio 2016	68
5.3 Organizování turnajů na území ČR	71
5.3.1 Domácí turnaje	71
5.3.2 Mezinárodní turnaje	72
5.4 Beachvolejbal a sponzoring	73
5.5 Beachvolejbal v soukromé sféře	75
5.5.1 Beachové arény	75
5.6 Beachvolejbalové povědomí u české veřejnosti - anketa	76
6. ZÁVĚR	80
7. Použité zdroje.....	82
8. Seznam grafů.....	85
9. Seznam Schémat	86
10. Seznam příloh.....	87

1. ÚVOD

Při výběru tématu mé diplomové práce jsem se snažila si vybrat téma, jež by mohlo přispět k poznání o plážovém volejbalu v českém prostředí nejen pro odborníky, ale také pro laické zájemce o beachvolejbal. Zároveň jsem si stanovila jako prioritní podmínku znalost prostředí, z něhož budu čerpat podklady pro práci. Tuto podmínku jsem okamžitě splnila, neboť jsem registrovaná členka Českého volejbalového svazu a jsem tzv. hobby hráčem beachvolejbalu. Jako studentka oboru Management tělovýchovy a sportu mně zajímá pohled na tento sport z trochu jiného úhlu, než autoři do této doby napsali. A to z hlediska organizace, postavení, začlenění, zabezpečení v našich podmínkách. Výsledkem bylo smutné zjištění, že o beachvolejbalu toho u nás je řečeno velmi málo. Publikace se týkají zejména metodických pokynů, jak hrát, trénovat, atd. V zahraničních publikacích se z valné většiny jedná o ta samá témata a provedené výzkumy se týkají různých fyziologických působení a dopadů na lidský organismus a výkon.

Beachvolejbal je mladý, krásný a energický sport, kterému se v minulosti, i přítomnosti vždy věnovalo málo prostoru, což s ohledem na naše úspěchy, kterých jsme dosahovali v 90. letech minulého století, je ohromná škoda. Čeští beachvolejbalisté v té době patřili ke světové špičce. To se sice na pomezí tisíciletí změnilo a následovalo období útlumu, o kterém můžeme říci, že se jednalo o temné časy českého beachvolejbalu. Při hledání cílů a zaměření této práce jsem opětovně učinila průzkum v odborné literatuře a zjistila jsem, že se tomuto sportu věnovalo neskutečně málo prostoru. Z čehož jsem usoudila, že naše veřejnost není dosti informována o samotném beachvolejbalu, o jeho vývoji, natož pak o postavení ve struktuře sportovního prostředí a jeho zabezpečení. Chybí nám zde taková publikace, která by to změnila, která by o stavu českého beachvolejbalu podala zprávu.

Z výše uvedených důvodů jsem se rozhodla pokusit vytvořit práci, která bude mít ambice stát se první takovouto vlastovkou reprezentující český plážový volejbal. Prací, která bude pojednávat o beachvolejbalu od jeho počátků na našem území, přes strastiplná i radostná období, až do současnosti. Prací, která zároveň bude vystihovat jeho postavení na tuzemské i zahraniční půdě.

Aby toho však bylo možné dosáhnout, je potřeba čtenáře se seznámit s beachvolejbalem ze všech stran. S jeho pravidly, financemi, organizacemi, které k němu patří a to, jak

z veřejného, tak i soukromého sektoru, s jeho postavením na mezinárodní úrovni i vývoji, který ho čeká.

2. TEORETICKÁ ČÁST

Český volejbalový svaz (dále jen ČVS) je sportovní organizací formálního typu. Z tohoto důvodu se v následujících kapitolách pokusím vysvětlit pojmy organizace, její druhy, jakou má organizace úlohu, anebo také na jakých principech vlastně fungují a jaké faktory mohou toto fungování ovlivňovat. V další části této kapitoly vysvětlím význam sportu ve společnosti a také přiblížím sociologický pohled na organizace ve sportovním prostředí. Poslední část této teoretické části pak bude zaměřena na stručný vývoj beachvolejbalu v českém, ale částečně i zahraničním prostředí.

2.1 Charakteristika formálních organizací a jejich úloha

Jak již jsem zmínila v předchozím odstavci, Český volejbalový svaz je tzv. formální organizací. Obecně to znamená, že to je to uměle vytvořená skupina lidí za nějakým účelem, kvůli řešení určitých úkolů. Jan Keller říká „*Všechny formální organizace vznikají jako pokusy o řešení téhož problému: jak zajistit koordinaci společné akce a její stálost, která by byla nezávislá na náhodné výměně konkrétních osob.*“ (18, str. 10) Tato citace zahrnuje význam i podstatu jakékoli lidské činnosti. Bez organizovaného systému v moderní společnosti se prakticky neobejdeme, a to v jakémkoli odvětví. To se samozřejmě týká i sportovního prostředí. Absence sportovních oddílů nebo svazů nás nijak ve sportování neomezuje, ovšem při snaze zajistit financování, řízení, přípravu reprezentace nebo při organizaci jednotlivých soutěží celého sportovního odvětví je potřeba organizovaného systému založeného na rozdělení povinností a kompetencí mezi větší skupiny lidí (22). Z těchto dvou definic pak lze formální organizaci vymezit jako uměle ustavený sociální útvar vybavený formalizovanými procedurami za účelem mobilizace a koordinace kolektivního úsilí k dosažení stanovených cílů (40).

Formální organizace tedy vznikají se snahou co nejvíce zefektivnit svou práci. Formálnost v tomto případě znamená to, že principy každé organizace jsou si podobné v prakticky každém odvětví. Toto tedy platí i pro případ ČVS.

2.1.2 Cíle organizace

Důvod, proč vzniká každá formální organizace, je dosažení určitého cíle nebo souboru cílů. Vzhledem k současným podmínkám a k povaze organizací, nebývá stanovení cíle záležitostí pouze jedné osoby. V každé organizaci existuje formálně stanovený orgán, který se stanovením, popřípadě úpravám cílů zabývá. Cíle organizace jsou základ její

existence. Jsou v počátku jejího vzniku, ale i průběhu doby se mohou měnit podle aktuálních potřeb organizace a požadavků okolí. Musí totiž vždy reagovat na ideje a potřeby prostředí, v kterém organizace působí.

Jelikož se tato práce v praktické části bude věnovat sportovnímu prostředí, následující schéma proto přibližuje, jak by mělo vypadat stanovení cílů ve sportovních organizacích.

Schéma 1 Stanovení cílů sportovního klubu

Zdroj: (6)

Z obsahového hlediska dle Freyera (13) se cíle sportovního klubu člení na tři skupiny:

- A. Sportovní cíle (podpora zdraví, volného času a sportu pro všechny, zlepšení tréninkových a cvičebních podmínek,...)
- B. Ekonomické cíle (úspěšné ekonomické vedení sportovního klubu, nová image, úsporná opatření,...)
- C. Sociální cíle (podpora příslušnosti ke sportovnímu klubu, hledání nových společenských forem,...)

Hodnocení stanovených dosažených cílů není záležitostí jednoduchou. Záleží na tom, jak konkrétní cíle organizace má. Nejméně určitou podobu mají ty hlavní cíle, na druhou stranu, čím krátkodobější, operativnější cíl, tím je konkrétnější a lépe měřitelný. Na základě tohoto porovnávání plánu se skutečností, se mohou organizace porovnávat

i mezi sebou. Podle Slepíčkové se berou v úvahu např. výsledky činnosti organizace, zdroje, které využívá, způsoby jejich přeměňování na výstupy, spokojenost členů organizace, ale také i osobní náhled hodnotitele.

2.1.1 Struktura organizací

Jedním ze základních znaků formálních organizací jsou formální struktury, tzn. uspořádání jednotlivých částí (útvary) organizace a vymezení vztahů mezi nimi. Ve své podstatě, vyjadřují formu sdružování činností i lidí pro zabezpečování úkolů organizování (6).

V praxi neexistuje jediná optimální organizační struktura, ale velké množství modelů, které je možno využít pro konkrétní řešení. Čáslavová (6) ve své publikaci uvádí dvojí rozdělení organizačních struktur.

První rozdělení je podle Mitzberga, který volí pět konfigurací organizačních struktur:

a) Organizační struktury podle hlediska sdružování činností

- funkcionální struktury (založeny na funkční specializaci),
- výrobní struktury (založeny na výrobní specializaci),
- ostatní účelové struktury (založeny podle specifických potřeb zákazníků, teritoriálního nebo geografického umístění organizačních jednotek, poskytovaných služeb, nebo technologické uzavřenosti obslužných procesů a zařízení).

b) Organizační struktury podle hlediska rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti

Prezentují účelový pohled na charakter vztahů mezi organizačními jednotkami.

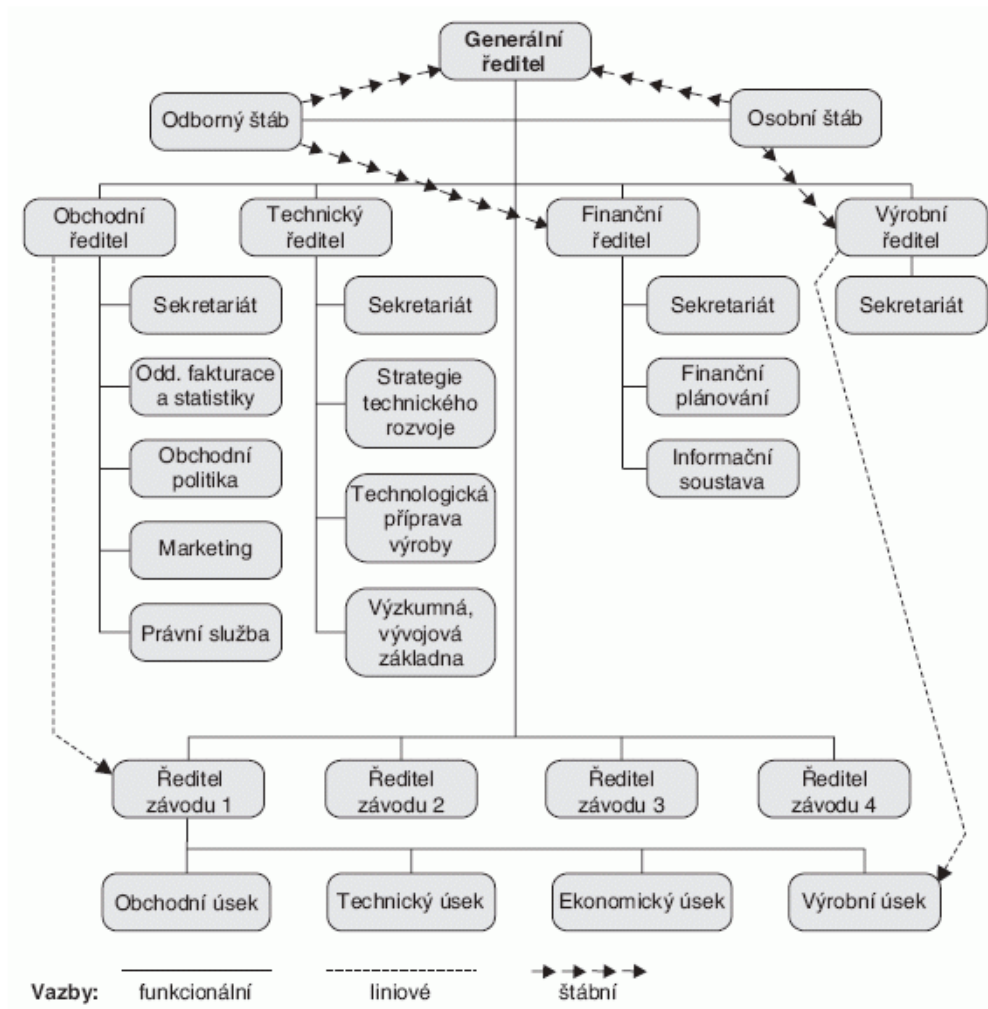
- liniový typ (zabezpečují „příkazové řízení“ shora dolů),
- štábní typ (plný především poradní funkci k zabezpečení kvalifikovaného rozhodování strukturálních jednotek s liniíovou pravomocí),
- kombinovaný typ (např. liniově štábní, maticové,...),
- komisionální typ (odpovídá u nás různým typům komisí).

c) Organizační struktury podle míry delegace a zodpovědnosti:

- centralizované,
- decentralizované.

V případě, že má organizace členitější strukturu, a to především ve vertikální ose, není žádoucí, aby veškerá moc byla soustředěna na vrchol hierarchie, tzn. do rukou pouze jedné osoby či úzké skupiny osob. I z důvodu operativnosti a využívání specializovaných znalostí a dovedností manažerů. Vybrané pravomoci by tedy měly být tzv. decentralizovány, což v praxi znamená převedení určitých pravomocí na nižší úrovně. Centralizace a decentralizace představují jednu z ústředních otázek řízení organizací.

Schéma 2 Víceliniová štábní organizační struktura

Zdroj: (3)

d) Organizační struktury podle členitosti

Základní členění představuje organizační struktury

- ploché, neboli se širokým rozpětím
- špičaté, neboli s úzkým rozpětím

e) Organizační struktury podle časového trvání:

- dočasné (jsou časově omezené),
- trvalé (předpokládá se dlouhodobější trvání).

Pro porovnání různých autorů, uvedu jiný typ rozdělení organizačních struktur. Podle Slack (35) je termín *organizační struktura* definován jako způsob, ve kterém jsou úkoly sportovních organizací rozepsány a přiděleny mezi zaměstnance, v rámci koordinačních a kontrolních mechanismů. Určení té správné podoby organizační struktury jakékoli organizace, je velice složitý úkol. Zahraniční autoři, jako Hall, Miller a Dröge, či Van de Ven navrhuji, aby struktura byla zkoumána pomocí tří rozměrů, dimenzí: složitost, formalizace a centralizace (35).

Složitost neboli spletnost, se týká toho, jakým způsobem je organizace členěna. Jsou tři základní typy, jak se může organizace členit: horizontálně, vertikálně a územně. Horizontální členění se používá tehdy, když je práce rozdělena do dílčích úkolů a organizace je rozdělena na několik oddělení. Naopak vertikální členění se odvíjí od počtu úrovní v organizaci. Poslední, územní členění se vytváří, pokud má organizace rozčleněné úkoly podle geografického hlediska.

Jedním ze způsobů, jakým uřídit složitost struktury, je její formalizace. Ta se odkazuje na existenci mechanismu, jako jsou pravidla postupy, kterými se řídí provoz organizace. Formalizace, jejímž cílem je regulovat chování zaměstnanců, probíhá ve dvou směrech. A to pomocí psaných dokumentů (např. pracovní náplně) a profesionálních školení.

Centralizace, poslední a zároveň nejsložitější dimenze, se týká toho, kdo bude v organizaci rozhodovat. Centralizovaná organizační struktura je to tehdy, když rozhodnutí probíhá na vrcholu tzv. pyramidy. Naopak, pokud se rozhoduje i na nižších organizačních úrovních, říkáme, že jde o decentralizovanou organizační strukturu.

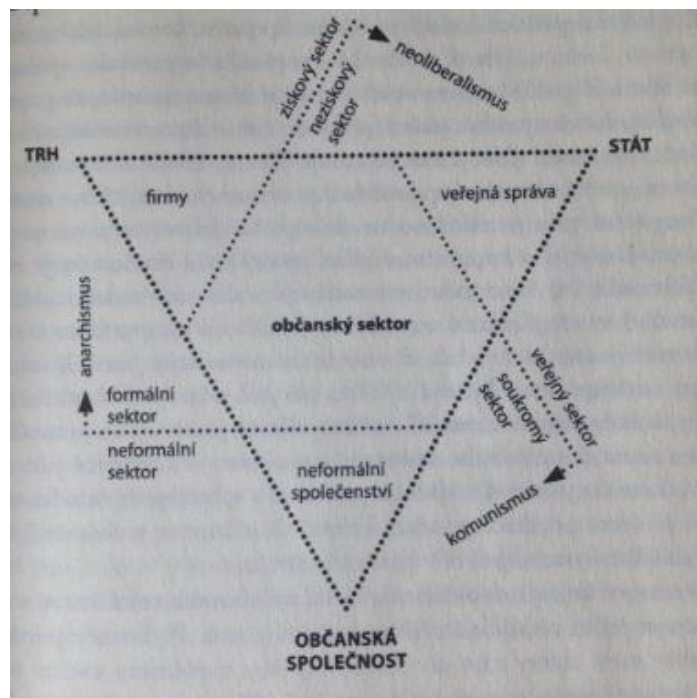
Prvky struktury sportovní organizace poskytují prostředky k popisu a srovnání těchto typů organizací. Ukazují nám, jak je práce v organizacích přidělována nebo jak jsou prostředky využívány k plnění různých úkolů. K efektivnímu řízení sportovní organizace je nezbytné, aby sportovní manažeři rozuměli různým složkám struktury, ale i jejich vzájemným vztahům. (35)

2.1.3 Organizace tří sektorů

Ve velkém počtu organizací, které se na trhu vyskytují, těžko můžeme nalézt dvě organizace s identickou strukturou, a to i v tom případě, jestliže mají stejné cíle či velikost. Lze je však rozdělit do skupin podle společných či podobných znaků. Pro sport je velmi důležitý vztah ke třem sektorům, v rámci kterých společnost funguje jako celek (40). Proto toto rozdělení podrobněji rozeberu dále.

Slepičková (40) v této typologii bere v úvahu politicko-ekonomické postavení organizace ve společnosti. Ve společnosti jsou tzv. tři sektory. Organizace mohou působit buď ve veřejném, soukromém, anebo občanském sektoru. Podle (28) je sport vymezen jako statek. Sport se pohybuje na ose mezi soukromým a veřejným statkem, a z tohoto důvodu mohou do něj vstupovat organizace ze všech tří existujících sektorů.

Schéma 3 Vztah trhu, státu a občanského sektoru

Zdroj: Abrahamson, P. (1995), upraveno Potůček (30)

Ve veřejném sektoru není hlavním cílem organizace zisk, nýbrž zájem veřejnosti a uspokojování jejích potřeb v tom nejširším slova smyslu. Sport je zde jako veřejně prospěšná činnost, kde organizace plní různé úkoly od koncepčních až po operativní, nejčastěji na jim příslušející územní úrovni. Jako příklad těchto organizací z veřejného sektoru mohu jmenovat ministerstvo odpovědné za sport. V našem případě je to Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, které je garantem. Dalšími články

jsou samosprávné krajské úřady a jednotlivé obce. V tomto případě mluvíme o komunální tělovýchově (odborní školství, mládeže a tělovýchovy).

V soukromém sektoru je hlavní hnací silou samotný zisk a organizace funguje na klasičtém tržním mechanismu, závislosti nabídky a poptávky. K největšímu rozmachu sportovního prostředí ve světě v tomto sektoru docházelo od 70. až po 80. léta 20. století. Avšak organizace fungující na této bázi se datují více jak 150 let zpátky, do počátků novodobého sportu. V českém prostředí se mohly prosadit až po roce 1989, kdy bylo zavedeno tržní hospodářství. U nás se především jedná o služby sportovního charakteru od fitness center, výrobu a prodej sportovního zboží až ke sportovním službám cestovních kanceláří. Dále sem ale také spadají marketingové a reklamní agentury pro sport, provozování sportovních arén a hal apod. V této sféře se však nesmí také zapomenout na zvláštní skupinu, kterou tvoří sportovní kluby založené na bázi obchodních společností. Ty v praxi můžeme vidět převážně ve fotbale a ledním hokeji. Často se praxi označují slovem „profesionální“ (7).

V posledním, občanském sektoru (spolková sféra) existují v oblasti sportu různé podoby organizací ve smyslu ekonomických a právních charakteristik. Nejčastějšími typy jsou občanská sdružení, nadace, fondy i veřejně prospěšné společnosti. Jejich činnost je v obecné rovině určována a regulována příslušnými zákony. A právě v České republice má tento sektor silné zastoupení. Je to tak díky občanským sdružením, které zaujímají významnou pozici v uspokojování sportovních potřeb občanů. U nás má také velmi silnou tradici, a to od dob založení Sokola a prvních sportovních klubů již od druhé poloviny 18. století. V současné době vyvíjí soustavnou sportovní činnost nebo tělovýchovnou spolkovou činnost více jak 20 000 lokálně působících tělovýchovných jednot a sportovních klubů, a více jak 150 sportovních svazů s celostátní působností. Následující tabulka č. 1 nastiňuje obraz o přibližném počtu členů těch nejvýraznějších občanských sdružení (5).

Tabulka 1 Seznam občanských sdružení v českém sportovním prostředí

Občanská sdružení	Členská základna (tisíc osob)
Česká unie sportu	1 428
Sdružení sportovních svazů	627
Asociace školních sportovních klubů	241

Česká obec sokolská	165
Česká asociace sportu pro všechny	45
Klub českých turistů	cca 40
OREL – křesťanská tělovýchovná organizace	cca 17
Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů	cca 14
Autoklub České republiky	7 (v sezóně až 9)

Zdroj: vlastní zpracování dle telefonických informací získaných v březnu 2014

Z tabulky je jasně patrné to, co jsem zmínila v předchozím odstavci a potvrzuje to, že nejdominantnější jsou občanská sdružení, kde zisk není jejich hlavním cílem. Tyto organizace se zaměřují na provozování tělovýchovné a sportovní činnosti na úrovni sportu pro všechny, výkonnostního sportu i v rámci reprezentace. Mají své regionální, krajské orgány i orgány na úrovni stávajících okresů (10).

Sportovní organizace mohou být ziskové i neziskové a poskytující služby i pomoc různého druhu. A jak jsem již zmínila na začátku této kapitoly, sportovní organizace najdeme ve všech třech sektorech, veřejném, soukromém a občanském. Vzájemnou propojenost, přednosti a nedostatky analyzuje (Potůček, c2005). Následující tabulka č. 2 udává ucelený pohled na různé charakteristiky, právě těchto tří sektorů.

Tabulka 2 Základní charakteristiky tří sektorů

Charakteristiky	Veřejný sektor	Komerční sektor	Občanský sektor
Základní mechanismy fungování	správa	tržní směna	dobrovolné sdružení
Rozhodovatelé	úředníci, odborníci, občané	jednotliví výrobci, spotřebitelé, spořitelé a investoři	vůdci a členové organizace
Regule chování	právo, právní rozhodnutí	cenové signály a úpravy množství	dohody
Kritéria rozhodování	cíle politik - a nejlepší způsoby její realizace	efektivita - maximalizace zisku a/nebo užítku	zájmy členů, veřejné zájmy
Sankce	autorita státu s hrozbou přinucení	finanční ztráta	sociální vyloučení
Převažující směr operací	sešora dolů	horizontálně	zdola nahoru

Zdroj: (30)

2.1.4 Organizace a její okolí

Žádná organizace neexistuje zcela samostatně, není oddělaná od okolního světa. Je jeho součástí společně s dalšími organizacemi, institucemi, skupinami a jedinci. Okolí je pro každou organizaci důležitým faktorem, získává z něj zdroje pro svou existenci a činnost. Její celková podoba je výsledkem vzájemného působení jejích formálních a neformálních složek, jejichž výsledkem je dosažení cílů organizace. (40) Aby k těmto cílům mohla organizace dojít, musí mít organizace různé varianty uspořádání. Okolí není jednolitý celek, ale skládá se z jednotlivých částí, které mohou pro organizaci představovat zdroj nejistoty. Proto její struktura musí odrážet vztahy se svým okolím.

S pomocí autorů Senior (1997) ve Slepíčkové (40) a Kotler (20) se pokusím uvést specifikaci okolí, podle několika skupin faktorů – politických, ekonomických, socio-kulturních a technologických.

Politické faktory

Politické prostředí zahrnuje zákony, vládní úřady, obecné normy, mezinárodní právo, daňovou politiku, ale také i činnost odborů, které ovlivňují a omezují všechny organizace, ale i jednotlivce v každé společnosti. Jde o faktor, který je nutno brát na zřetel, protože v prostředí sportu hrál vždy důležitou roli. A to nejen jako prostředek prezentace státní ideologie.

Do mezinárodního práva nespádají jen mezinárodní soutěže, ale zahrnuje i doprovodné jevy spojené se sportem, jako je např. diváctví nebo doping. V posledních letech sem spadají i otázky týkající se trhu práce a mobilitou pracovních sil.

Na samosprávné úrovni se může jednat např. o obecní vyhlášky, které mohou nějakým způsobem omezovat činnost organizace.

Ekonomické faktory

Obecně ekonomické prostředí zahrnuje faktory, které ovlivňují kupní sílu. To platí samozřejmě i pro svět sportu, kde ho tyto faktory ovlivňují čím dál tím více. Nejdůležitějším faktorem v tomto prostředí je kupní síla samotných spotřebitelů, protože právě soukromý občanský sektor vynakládá výrazně největší výdaje na sport. Ten se díky tomu stal důležitou součástí terciárního sektoru. Konkrétními ekonomickými faktory teda dále jsou (Senior, 1997):

- nabídka,
- poptávka,
- síla měny,
- míra nezaměstnanosti,
- výše mezd,
- státní politika v ekonomice,
- ekonomická politika jiných zemí,
- úvěrová politika,
- přechod veřejného vlastnictví na privátní.

Velmi důležitým impulsem pro přežití v tržním prostředí, ve kterém se český sport pohybuje, je konkurence. V dnešní době se konkurence neprojevuje pouze v ziskovém prostředí, ale i dobrovolná sdružení si konkurují. Dokonce si konkurují navzájem i organizace veřejného a občanského sektoru, např. při získávání státních dotací.

Socio-kulturní faktory

Další dvě prostředí, sociální a kulturní, spojím do jedné podkapitoly, protože spolu úzce souvisí. Kulturní prostředí je tvořeno institucemi a dalšími faktory, které ovlivňují základní hodnoty vnímání a chování společnosti. V sociálním prostředí jde zejména o demografické faktory, jako jsou: velikost populace a trendy růstu, změny ve věkové struktuře obyvatel, migrační tlaky, růst vzdělanosti, atd. Dále toto prostředí zahrnuje společenské a osobní faktory, do kterého můžeme zařadit, ze sociologie známé, velmi důležité referenční skupiny nebo také životní styl. Slepíčková uvádí ještě další faktory, jako je vztah k práci a zaměstnání, k minoritám, k životnímu prostředí nebo také etiku podnikání. Jako konkrétní příklad, kdy tyto faktory ovlivnily české sportovní prostředí, je potřeba péče o sport i nevýkonově orientované široké populace. Důvodem je změna životního stylu, kdy čím dál tím více neprofesionálních sportovců chce žít aktivnějším

životem. Přibývající atraktivní sportovní aktivity pro širokou veřejnost daly za postupný vznik další organizace, České asociace sportu pro všechny. Sportovní kluby musí reagovat na tyto podněty rozšiřováním počtu oddílů (sportů) či zakládat nové kluby v místech s velkou koncentrací obyvatelstva (nově vystavěné domy, velké výrobní podniky, atd.).

Technologické faktory

Technologické prostředí je možná tím nejdramatičtějším faktorem, který ovlivňuje fungování organizací. V posledních letech dochází k tak velkým technickým pokrokům, že jej organizace nemohou ignorovat, aniž by je to nějak negativně nepoznamenalo. Do technologických faktorů můžeme zařadit:

- informační technologie,
- nové výrobní technologie,
- automatizace procesů,
- změny v technologii dopravy.

V minulosti se do organizačních struktur a procesů promítaly informační technologie daleko výrazněji než je tomu v dnešní době, kdy téměř vše zastávají počítačové programy a je tak potřeba pouze správců sítě. Ostatní technologické faktory ve vztahu k organizační struktuře dobrovolných organizací v českém prostředí nehrají nijak významnou roli. Zato u organizací specializujících se např. na výrobu sportovního vybavení či poskytují služby, posunuly technologie sport velmi kupředu a napomohly jeho zpřístupnění široké populaci. Dnes představují jednu z hlavních podmínek vzniku nových sportovních forem (40).

2.1.5 Zdroje financování

2.1.5.1 Finanční zdroje sportovních klubů

Novotný (29) uvádí rozdělení ekonomických zdrojů sportovních klubů a jednot podle několika klasifikačních hledisek.

Z hlediska *původu*:

- a. vlastní
- b. cizí

Z *daňového* hlediska dělíme zdroje:

- a. z hlavní činnosti (daňové)

- b. z vedlejší činnosti (nedaňové)

Z hlediska *samofinancování*:

- a. získané
- b. vytvořené vlastní činností
- c. jiné (zdroje mimo sportovní prostředí, např. z veřejných rozpočtů, firem, apod.)

V našem sportovním prostředí máme několik tradičních zdrojů financování tělovýchovných, tělocvičných jednot a sportovních klubů. Ve stručnosti níže uvedu zdroje jak z hlavní, tak i vedlejší činnosti organizací.

Zdroje z **hlavní** činnosti:

- a. Členské příspěvky
- b. Dary
- c. Patronáty
- d. Příspěvky municipalit
- e. Příspěvky od zastřešující sportovní organizace
- f. Dotace od vlády – státu
- g. Vstupné na sportovní akce
- h. Startovné
- i. Úroky z uložených vkladů

Zdroje z **vedlejší** činnosti:

- a. Sponzorské příspěvky
- b. Drobné klubové suvenýry, upomínkové předměty se symbolikou
- c. Nájemné z klubových sportovních zařízení
- d. Klubové restaurace a ubytovací zařízení
- e. Výnosy ze sběrný Sazka, a.s.
- f. Výpůjčky od členů klubu
- g. Bankovní půjčky

2.1.5.2 Financování vrcholového sportu

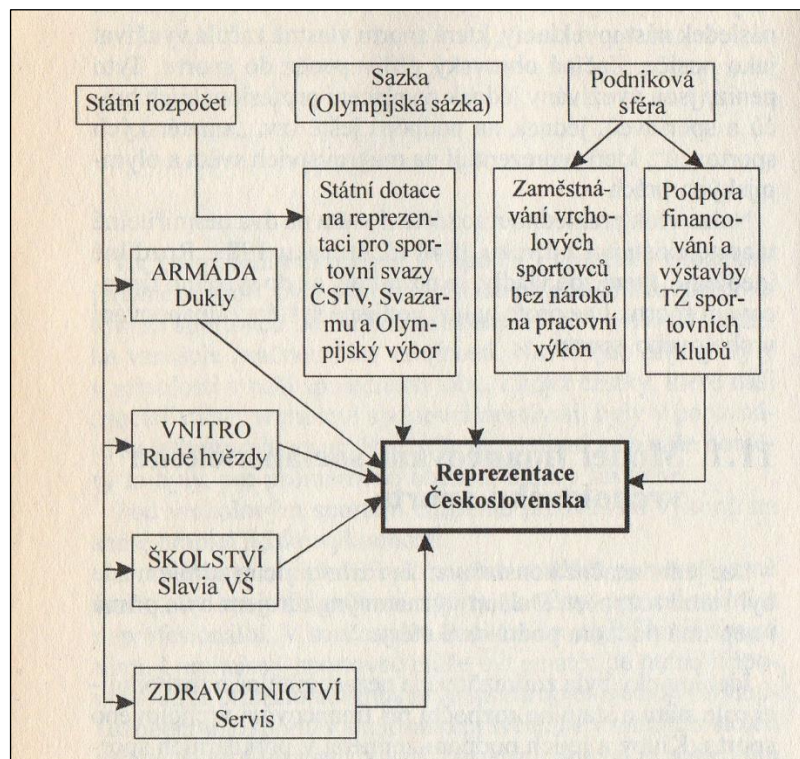
Ekonomiku sportu představuje Novotný (28) pomocí dvou modelů financování, které se odlišují politickým režimem, který je v dané společnosti. Avšak faktor, který ovlivnil vývoj obou těchto modelů a silně také ovlivnil vývoj vrcholového sportu, byl nástup televize a její přenosy vrcholných sportovních událostí. To způsobilo nástup reklamy, která přinesla obrovský příliv peněz do sportu.

Rozdílné ideologie, které u nás byly od r. 1948 a poté od r. 1989 se promítly až do systému financování sportu. Proto v následující kapitole nastíním, jaké dva modely se podle autora Novotného (28) u nás využívaly.

Model financování socialistického vrcholového sportu

Rozhodujícím zdrojem pro tento model financování byl státní rozpočet. Při financování vrcholového sportu byla zdůrazňována jeho nezastupitelná a rozhodující role. Kluby a jejich podpora ve sportech, jako jsou např. lední hokej, fotbal, ale i třeba volejbal, byly ponechány v péči tělovýchovných jednot ČSTV a velkých podniků. Na schéma č.3 můžeme na zjednodušených vazbách vidět, jak tento systém fungoval. Největší myšlenkou tohoto systému byly to, že zájmy sportovců hájili na nejvyšších úrovních vždy rezortní zástupci a byla odmítána podřízenost ČSTV vyplývající ze zákona.

Schéma 4 Model financování vrcholového sportu v Československu do roku 1990

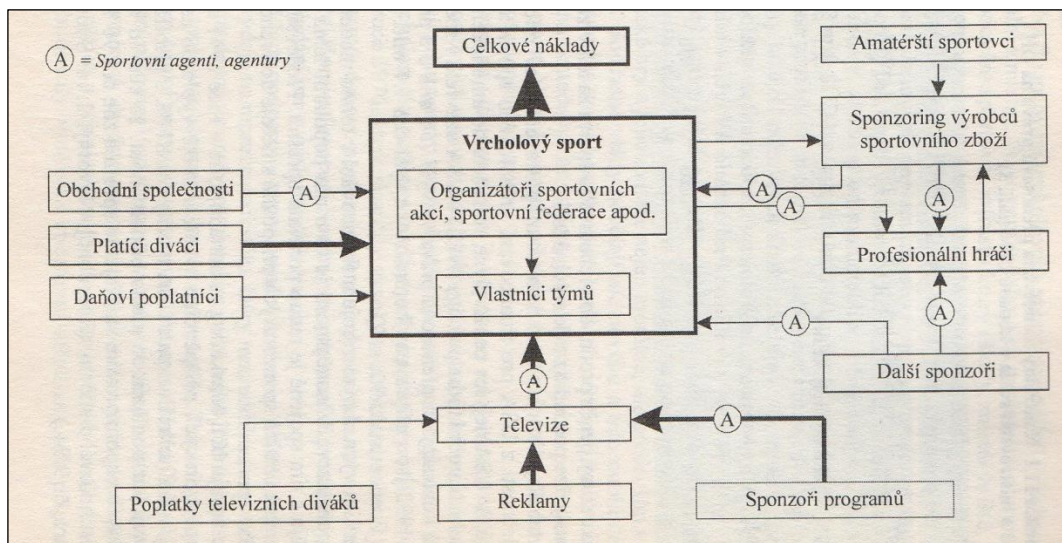
Zdroj: (28)

Největší nevýhodou tohoto systému bylo, že téměř až do konce 80.let nebylo možné, aby vrcholový sportovec, sám uzavřel smlouvu s jakoukoli firmou, která by ho podporovala v přípravě. Což by v dnešních podmínkách bylo naprosto nevyhovující a pro spousty sportovců by to znamenalo konec osobní kariéry.

Model financování vrcholového sportu v tržním hospodářství.

Na rozdíl od předchozího modelu, tento model připouští a je vlastně i postaven na různých typech zdrojů. Další důležitou změnou je postavení samostatné postavení profesionálních sportovců. Na dalším schéma č. 4 od Novotného (28) můžeme vidět, kdo všechno se podílí na financování sportu a sportovců. Nejvýznamnějším zdroje pro vrcholový sport jsou poplatky za práva na televizní přenosy. Dalším velmi důležitým zdrojem v tomto modelu je sponzorství. Zdroje z centrálních a místních vlád jsou dalšími, které by se nemělo opomíjet. Jedná se například o investování do sportovní infrastruktury (školy, místní hřiště, ale i centra volného času). Mnoho vládních peněz je také využíváno na pořádání velkých sportovních akcí, jako jsou Olympijské hry, mistrovství světa, apod.

Schéma 5 Model financování vrcholového sportu v převážné části světa

Zdroj: (28)

Tento model financování vrcholového sportu, který je dnes uplatňovaný téměř po celém světě, je velice flexibilní. Díky svým diverzifikovaným zdrojům může kvalitně zaplatit, jak profesionální, tak ale i amatérské vrcholové sportovce. Velkým rozdílem oproti minulému režimu a jeho systému financování, je, že sportovci mohou vystupovat nezávisle na státní reprezentaci, sjednávat si starty a získávat dostatečné peníze i od jiných subjektů.

2.2 Základní rysy organizace sportu v ČR

2.2.1 Charakteristika sportu v současné společnosti a její vývoj

Charakteristika vývoje sportovních organizací

Již je tomu více jak 150 let, kdy v Anglii vznikl novodobý sport. V té době se jeho nadšenci nijak organizovaně neshromažďovali, protože to nebylo potřeba. Avšak se vzrůstající oblibou zájmové pohybové činnosti, kdy rostl počet členů, klubů, ale i soutěží, vyústila v nutnost vybudovat jasné struktury, instituce, díky nimž bylo jednodušší tyto činnosti zajišťovat. Stejně tak důležité bylo zapotřebí sjednotit pravidla, aby bylo možné soutěžit i na vyšší národní, či dokonce mezinárodní úrovni. Nejprve tedy začaly vznikat jednotlivým sportům národní, případně zemské zastřešující asociace, federace. Až koncem 19. a začátkem 20. století došlo k velkému rozmachu mezinárodního sportu. Hlavní příčinou tohoto rozmachu bylo obnovení Olympijských her v roce 1896. V této době začaly vznikat mezinárodní organizace po celém světě, např. Mezinárodní gymnastická federace, která je tou nejstarší, a byla založena již v roce 1881. Dále mohu zmínit Mezinárodní federaci bruslení – 1892, jachtingu – 1907, ledního hokeje – 1908, šermu – 1913, lyžování – 1924 nebo fotbalu 1920. Mezinárodní volejbalová federace byla založena až v roce 1947, ale toto téma budu podrobněji zmiňovat v následující kapitole.

Do období 2. sv. války měl sport podobu amatérismu, byla to jedna ze základních norem. A jediným finančním zdrojem organizací byly jejich členské příspěvky, či vstupné. Nicméně se v této době do sportu začaly projevovat zájmy samotných států a jejich vlád. Jak jsme mohli sami poznat v naší české historii, sport pro ně představoval možnost prezentace na mezinárodním poli. Mělo to své výhody, ze státního rozpočtu se začaly uvolňovat finanční prostředky na sport. Avšak při takovémto způsobu financování se sport stal závislým na státní podpoře. Díky tomu se ve sportu, hlavně v severní Americe, začaly výrazně objevovat prvky businessu a professionalismismu. (39)

Slepičková (39) jako další významný bod ve vývoji sportu a sportovních organizací označuje rok 1960. V Římě v tomto roce vstoupila televize jako mocný mediální prostředek na Olympijské hry. Díky tomuto se stal sport velice atraktivním jak z hlediska politického, tak i z obchodního. Už i v Evropě vstoupila do sportu profesionalizace a komercializace, která jednoznačně ovlivnila podobu struktury

sportu i jeho fungování. Vznikly tak dvě svébytné podoby sportu, které známe a používáme toto rozdělení dodnes: vrcholový (profesionální) sport a sport pro všechny.

Vývoj sportovních organizací v ČR

Před rokem 1989 byl sport řízen v rámci jednotných národních zastřešujících sportovních organizací, které byly úzce propojené s politickými stranami, a péče o sport byla řízena státem. A tak jako se tento rok stal pro řadu společenských jevů významným mezníkem, tak tomu bylo stejně i pro sport. Otevřel se pro něj prostor pro odpoutání se od státní a politické moci. Jednotná organizace tělovýchovy a sportu a centrální řízení, ale nemohly dále vystačit požadavkům, které nová éra přinesla. Pro sport se tímto rokem otevřel prostor pro odtrhnutí se od státní a politické moci. To způsobilo, že i ve sféře sportu se výrazně začaly prosazovat snahy pluralizmu, decentralizace a demokratizace.

Když nebudeme brát v úvahu společenské klima, můžeme říci, že k této dramatické proměně přispěly i samotné organizace. Největším iniciátorem byly hlavně sportovní svazy uvnitř ČSTV. Ale svou činnost také začaly obnovovat i sportovní organizace, které na řadu let byly zapomenuty.

Dalším důležitým bodem v novodobém vývoji našeho sportu byl rok 1993, tzn. osamostatnění České republiky. Od tohoto data se dá říct, že se český sport začal postupně stabilizovat. Došlo k oddělení zajišťování sportu na úrovni státu a na úrovni spolků. A také se vedle těchto organizací začaly prosazovat organizace v soukromém ziskovém sektoru, který se zaměřoval především na poskytování různých sportovních, rekreačních a dalších služeb s tímto spojených. Jak už bylo zmíněno v jedné z přechozích kapitol, tato podoba zůstala dodnes.

Touha po nezávislosti a svobodě spolkových organizací byla dalším aspektem podílejících se na vývoji sportu v České republice za posledních deset let. Ať už šlo o transformované, znovu ustanovené nebo úplně nové organizace, vedly tyto snahy k roztržitému a partikularizaci sportovního hnutí. (39)

2.2.2 Státní struktury ČR působící v oblasti zabezpečení sportu

Na základě průzkumu provedeného v roce 1995, kdy výsledky ukázaly, že podpora sportu ze strany státu s porovnáním s ostatními vyspělými evropskými zeměmi je v České republice neuspokojivá, se politici rozhodli vydat usnesení. Dne 6. ledna 1999

byla vládou schválena Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu, která stvrdila, že toto téma bude nadále spravovat a bude v kompetenci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. O tomto dokumentu se více zmíním v jednom z dalších odstavců. Nyní uvedu, jaké úkoly vyplývají ze Zákona o podpoře sportu pro jednotlivé úrovně/složky státní správy, resp. samosprávy (26):

1) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- vypracovává návrh koncepce státní politiky ve sportu (dále jen "koncepce") a předkládá jej vládě ke schválení,
- koordinuje uskutečňování vládou schválené koncepce, c) zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu,
- vytváří podmínky pro státní sportovní reprezentaci, pro přípravu sportovních talentů, pro rozvoj sportu pro všechny a pro sport zdravotně postižených občanů,
- vydává antidopingový program a organizuje a kontroluje jeho uskutečňování,
- rozhoduje o akreditaci vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu,
- zřizuje rezortní sportovní centrum a zabezpečuje jeho činnost,
- koordinuje činnost rezortních sportovních center Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra.

2) Rezortní sportovní centrum podle odstavce 1 písm. g) je organizační složkou státu;

- zabezpečuje vytváření potřebných předpokladů pro přípravu sportovních talentů a pro státní sportovní reprezentaci.

3) Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra

- vytvářejí podmínky pro rozvoj sportu, pro přípravu ke státní sportovní reprezentaci a přípravu sportovních talentů a zřizují svá rezortní sportovní centra a zabezpečují jejich činnost.

4) Ministerstvo zdravotnictví

- organizuje zdravotní péči o státní sportovní reprezentanty a sportovní talenty a vytváří organizační předpoklady umožňující specifický přístup sportovních reprezentantů ke klinické péči, zřizuje laboratoř dopingové kontroly a zabezpečuje její činnost v rozsahu stanoveném Mezinárodním olympijským výborem; laboratoř dopingové kontroly je organizační složkou státu.

5) Kraje

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,

- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

6) *Obce*

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
- kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Státní struktury zabývající se sportem

Zákonodárnou moc v České republice vykonává Parlament, který se skládá ze dvou komor: Poslanecké sněmovny a Senátu. Poslanecká sněmovna má 200 členů, poslanců, kteří jsou voleni na 4 roky. Poslanci aktuálně (r. 2013) zřídili 18 výborů, mj. i Výbor pro vědu, vzdělávání, kulturu, mládež a tělovýchovu. Tyto výbory projednávají témata, která jim určí Sněmovna. Posuzují a projednávají jim příslušné návrhy zákonů a mezinárodních smluv. Výbor také projednává kapitoly návrhu zákona o Státním rozpočtu a Závěrečného účtu příslušných ministerstev. Každý výbor si může vytvořit na konkrétní řešení otázek tzv. podvýbory. Senát, představující druhou stranu Parlamentu, projednává podobně jako Poslanecká sněmovna, návrhy zákonů. Má však oproti Sněmovně pouze 9 výborů, z nichž ten, který je našemu tématu nejbližší se nazývá Výbor pro vzdělání, vědu, kulturu, lidská práva a petice.

Výkonná moc je v ČR představována prezidentem, vládou, ministerstvy a jinými správními úřady a orgány územní samosprávy. Vláda České republiky si je vědoma významu sportu a tělesné výchovy, jako významného společenského fenoménu a prostředku pro prevenci zdraví občanů, tedy nižších nároků na zdravotní péči. Z těchto důvodů by měla podporovat aktivní provozování sportu a takových aktivit, které významně napomáhají v prevenci sociálně patologických jevů. Aktivity tělovýchovných sdružení a sportovních svazů by měla podporovat především legislativními úpravami a podobou daňové soustavy tak, aby uspokojovala povahu sportovních organizací jako neziskových a usnadňovala finančně jejich činnost, zejména provozování tělovýchovných a sportovních zařízení. (14)

Česká republika má v současnosti (prosinec 2013) 14 ministerstev. Pro nás nejdůležitější je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), které je, podle kompetenčního zákona č. 69/1993 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ústředním orgánem státní správy pro předškolní zařízení, školská zařízení, základní školy, střední a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti a mládež, tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu. V čele stojí ministr, který předkládá vládě návrhy vyplývající z realizace školské politiky, podpory ochrany dětí a mládeže a z výkonů státní správy v tělovýchově a státní sportovní reprezentace (14). MŠMT má 6 odborných skupin, přičemž jedna je věnována na podporu sportu a mládeže (V – Skupina pro podporu sportu a mládeže).

Každý rok tento odpor předkládá návrh státních podpor pro následující rok. Tyto programy jsou vyhlašované pouze pro nestátní neziskové organizace. Pro rok 2014 jsou vyhlašovány tyto programy (25):

A) neinvestiční dotace

Program I – Sportovní reprezentace ČR

Program II – Sportovně talentovaná mládež

Program III – Všeobecná sportovní činnost

Program IV – Údržba a provoz sportovních zařízení

Program V – Organizace sportu

B) investiční dotace

Program 133510 – Podpora materiálně technické základny sportu

a. Subtitul 133512 - Podpora materiálně technické základny sportovních organizací

b. Subtitul 133513 - Podpora materiálně technické základny sportovní reprezentace

Dalšími ministerstvy, která zabezpečující státní sportovní reprezentaci, vyplývající ze zákona č. 115/2001 Sb. o podpoře sportu, jsou:

Ministerstvo obrany

Skupina řízení sportovní reprezentace ČR → Sportovní centrum Dukla

Ministerstvo vnitra

Odbor sportu ministerstva vnitra → Resortní sportovní centrum MV

Základní dokumenty podporující rozvoj sportu v České republice

V souladu s trendy zabezpečení sportu ve vyspělých zemích Evropy a evropskými dokumenty o sportu (jakou jsou Evropská charta sportu, Kodex sportovní etiky a Evropská charta sportu pro všechny), zpracoval odbor tělovýchovy a sportu již výše zmiňovanou - Koncepti státní politiky v tělovýchově a sportu v České republice, která byla schválena na začátku ledna 1999. V této koncepci jsou vyjádřeny hlavní strategické cíle a také úkoly, které je potřeba do budoucna řešit. Jde o snahu definovat zásadní společenské úlohy a hodnotové postavení tělesné výchovy a sportu, navrhnout vhodný způsob financování, zefektivnit a účelově zabezpečovat státní sportovní reprezentaci a v neposlední řadě stanovit úlohy státu, regionů a místních orgánů státní správy.

Rok po vydání Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu, vydala vláda další usnesení týkající této problematiky. V lednu 2000 totiž schválila Národní programy rozvoje sportu pro všechny. Cílem tohoto programu je postupně změnit společenské i materiální podmínky ve prospěch celoživotního aktivního využívání účinných a bezpečných forem sportu nepoškozujících životní prostředí pro co největší počet občanů. (25)

Do roku 1990 byl platným zákonem zahrnující téma sportu, zákon č. 68/1956 o organizaci tělesné výchovy v České republice. Až o 11 let později v únoru 2001 byl schválen návrh zákona č. 115/2001 Sb. o podpoře sportu ve znění zákona č. 219 ze dne 5.května 2005. Ten vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu. (26)

2.3 Beachvolejbal

Na závěr teoretické části se pokusím stručně představit tento mladý, velmi populární sport. Většina publikací vydaná k tématu beachvolejbal, se v České republice vztahuje především k metodologickému pojetí. Proto následující informace pochází ze zahraničních zdrojů, kromě podkapitoly Pravidla beachvolejbalu, které jsem převzala z diplomové práce od autora Čipery, který se zabýval vznikem beachvolejbalu u nás.

Na úvod této podkapitoly si vymežeme, co to vlastně je plážový volejbal, neboli beachvolejbal. Plážový volejbal je sportovní hra charakteristická soupeřivou činností dvou (v závodní formě dvoučlenných) týmů, jejichž hráči prokazují převahu nad soupeřem svou lepší tělesnou kondicí a lepším zvládnutím míče, k získání potřebného počtu bodů a setů, a tedy vítězství v utkání. (9)

2.3.1 Počátky beachvolejbalu

Opravdu první zmínky o beachvolejbalu můžeme zařadit na začátek minulého století, když se na slavné Waikiki Beach na Havaji, objevovaly první pokusy hraní klasického volejbalu na pláži. Avšak většina zdrojů uvádí, že tento sport vznikl v Santa Monice, v Kalifornii, kde také vznikly první kurty postavené na pláži. Do Evropy se plážový volejbal dostal díky americkým expedičním silám. Ve 20./30. letech se beachvolejbal postupně rozšiřuje do celého světa. Jeho podoba je ale ještě odlišná od té dnešní. Hrál se ve tří, čtyř, ale hlavně v šesti členných týmech. První hra dvojic byla spatřena na pláži v Santa Monice. V této době přichází beachvolejbal i do Prahy.

První oficiální turnaj dvojic se konal v roce **1947**, na pláži State Beach (CA, USA). Byl to turnaj bez jakýchkoliv cen.

O rok později, **1948**, se v Los Angeles pořádal první turnaj, kde vítězové vyhráli od sponzora, jako cenu bednu Pepsi.

Rok **1950** - Tento rok se považuje za počátek „beach mánie“. V Kalifornii je beachvolejbal dokonce populárnější než surfing. Na kalifornských plážích Santa Barbara, State Beach, Corona del Mar, Laguna Beach a San Diego se konala první série turnajů, kterých se účastnilo několik set hráčů. Beachvolejbal se stává zábavním podnikem, kde se jako součást programu volila i královna krásy. V tomto roce byl také uspořádán první sponzorovaný turnaj v Brazílii.

50. léta - Beachvolejbal se opravdu stává masovou zábavou, turnaje navštěvují i takové osobnosti, jakou jsou Marilyn Monroe či J.F.Kennedy.

60.léta - V Brazílii na plážích Copacabana, Leblon a Ipanema začínají startovat specialisté a první profesionálové.

1965 - V Kalifornii je založena Asociace plážového volejbalu, kde jejich hlavním úkolem bylo upřesnit pravidla a hrací kalendář.

70./80.léta - Po USA se začínají rozmáhat dotované turné pod záštitou štědrých sponzorů. A beachvolejbal se šíří po celém území Spojených států amerických, od východu na západ do New Yorku, na Floridu, atd.

1983 - V USA zakládají hráči beachvolejbalu Asociaci profesionálních hráčů (AVP). Po zdoluhavých jednáních se tato asociace začleňuje pod křídla mezinárodní volejbalové federace FIVB. Zajímavostí je, že se však hraje podle pravidel této zastřešující organizace.

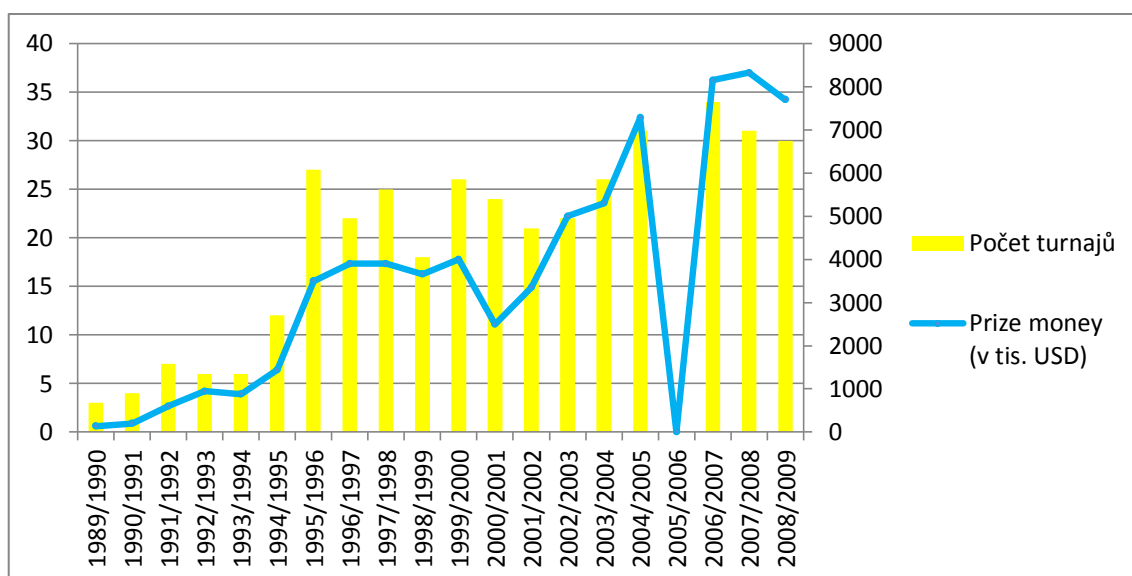
1986 - Brazilská federace uspořádala exhibici pod názvem „Hollywood volley“, kde startovali nejlepší světoví hráči a hráčky. Tomu přihlížely desetisíce diváků, a veliký ohlas byl i v médiích. Po dvou letech se objevuje druhý ročník této exhibice, což přimělo FIVB vyhlásit tento turnaj jako oficiální.

1989 - FIVB zakládá Světovou radu beachvolejbalu. Součástí této rady je oficiální Marketingová agentura beachvolejbalu, v jejímž čele stojí pan Koch Tavares. Tento muž stál za již zmíněnými turnaji a dokonce Mistrovstvím světa v Brazílii. Tato rada mimo jiné také řídí a zaštiťuje nově vzniklou Světovou tour. Tu zatím hráli pouze muži a součástí byly 3 turnaje (Brazílie, Itálie, Japonsko).

Následující graf ukazuje vývoj Světové Tour a porovnává počet pořádaných eventů začleněných právě do této Světové série, spolu s rapidním nárůstem kdysi nulové prize money. Neuvěřitelný nárůst v 90. letech je nepřehlédnutelný. Celkově mohu konstatovat, že k navýšení docházelo vždy v období LOH, kdy nejvyšší rozdíl byl samozřejmě při vstupu beachvolejbalu na OH v roce 1996. Svého maxima, co se do prize money týče je sezona 2007/2008 (LOH Peking), kdy tato částka dosáhla neuvěřitelných 8.325 tis. USD. Bohužel pro rok 2005/2006 nemám vůbec žádná data, podobně je tomu tak u sezony 2000/2001, kde nemám zcela přesné údaje.

Graf 1 Vývoj počtu turnajů v porovnání s prize money ve Světové Tour

Zdroj: vlastní zpracování, čerpáno z (12)

Na přelomu **90.let** vznikají v Československé republice první hřiště na plážový volejbal, a to v Brně, díky obrovskému zápalu pana Václavíka.

V roce **1991**, tedy už po 70 letech své „historie“, žádá prezident FIVB Dr. Rubén Acosta o zařazení beachvolejbalu do programu Olympijských her. V tu dobu však ještě tehdejší předseda MOV J.A. Samaranche vzkazuje, že ještě není ten správný čas.

22.6.1991 byla založena Asociace beachvolejbalu (ABV). Jejím prvním úkolem bylo vypracovat herní řád a upřesnit pravidla. Herní řád se rok od roku rozšiřoval a zdokonaloval. Pravidla byla převzata od FIVB.

1992 - Pro organizovaný rozvoj beachvolejbalu v Evropě byla při Evropské volejbalové konfederaci (CEV), vytvořena komise (CEV BV).

V tomto roce byl také beachvolejbal představen na OH jako demonstrační sport a díky neúnavnému úsilí prezidenta FIVB byl dne **18.září 1993** na 101. kongresu Mezinárodního olympijského výboru v Monte Carlu, uznán jako olympijský sport a zařazen do následujících OH v Atlantě a Sydney.

1993 - Byla vyhlášena ženská světová série.

1995 - Beachvolejbal se hraje opravdu po celém světě. FIVB zaštiťuje členy všech 5 kontinentů. Ve Světové tour se rozděluje 3,5 miliónů USD, navštívilo ji 80 000 diváků a TV zajistily přenosy pro více než 50 miliónů diváků.

1996 - V roce Olympijských her přijala FIVB převratná rozhodnutí ke zvýšení úrovně tohoto sportu. Nejzajímavější inovací bylo vytvoření různých kategorií namísto jedné Světové série, vznikl ještě Grand Slam.

Pro ochranu dobrého jména beachvolejbalu byly v tomto roce zavedeny antidopingové kontroly při všech turnajích Světové tour.

OH Atlanta 1996 – Naší největší senzací byla kvalifikace našeho mužského týmu Pakosta, Palinek, kteří na OH obsadili 13.místo.

1997 – Mezinárodní olympijský výbor na svém zasedání definitivně přijal beachvolejbal do olympijského programu, což znamenalo, že tento sportu bude součástí všech dalších OH. Na základě tohoto rozhodnutí FIVB navrhla MOV strukturu olympijského turnaje, počet dvojic, kritéria kvalifikace.

A také FIVB přejmenovala Světovou sérii na FIVB BEACH VOLLEYBALL WORLD TOUR. Pro nás, pro Českou republiku, bylo ctí, že mohlo pořádat vůbec první turnaj, konající se na starém kontinentu (WORLD TOUR BEACH VOLLEYBALL CZECH CHALLENGER 97').

S nástupem nového tisíciletí vlna nepolevila a od roku 2003 se stala hlavním sponzorem firma SWATCH. Popularita, i díky Olympijským hrám v Sydney, Athénách a Peking, stále rostla a FIVB přidávala nové a nové soutěže, včetně juniorských kategorií. Pro českou neznalou veřejnost nebyl beachvolejbal do roku 2012 tolik známý a atraktivní. Po OH v Londýně tohoto roku, nadchly svým výstupem Kolocová se Slukovou, které obsadily 5. místo. Ne, že by se do té doby u nás beachvolejbal nehrál, ale rozhodně se takto dostal do podvědomí i nesportovním jedincům.

2.3.2 Zastřešující nadnárodní organizace

V českém prostředí je nejvyšší institucí pečující o beachvolejbal Asociace beachvolejbalu, kterou od sezony 1994/1995 zaštiťuje mateřská organizace – Český volejbalový svaz (ČVS). O té se však nyní zmiňovat nebudu, protože bude podrobně probrán ve výsledkové části mé práce. V této kapitole se budu věnovat, jak už

podnadpis napovídá, mezinárodním organizacím, které mají ve svých cílech, péči o beachvolejbal. Bude se jednat o Confédération Européenne de Volleyball (CEV) a Fédération Internationale de Volleyball (FIVB).

Jako nejdůvěryhodnější zdroj jsem vyhodnotila samostatné internetové stránky zmíněných organizací. Jak už jsem zmínila na začátku své práce, většina prací se vztahujících se k beachvolejbalu, se týká pouze té sportovní stránky, a ne organizační. Proto jsem čerpala z webových oficiálních stránek a jejich bulletinů.

Jelikož se má práce týká beachvolejbalu, a tyto organizace primárně zastupují klasický šestkový volejbal, budu zmiňovat pouze informace vztahující se k danému tématu, a nebudu popisovat celkovou činnost těchto organizací.

Evropská volejbalová konfederace (CEV)

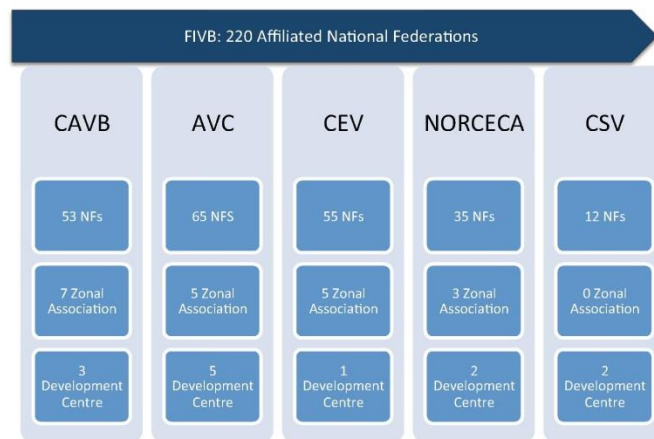
CEV je podpůrná instituce Mezinárodní volejbalové federace (FIVB), která vznikla v roce 1963 a sídlí v Luxemburgu. ČR je členem již od samého začátku. Je zodpovědná za 55 národních federací skrze celou Evropu. Je členem FIVB a má pravomoc a odpovědnost za organizování všech soutěží, jak volejbalových, tak i beachvolejbalových. V roce 1989 stanovil hlavní Výbor CEV 3 osoby, kteří měli na starosti prostudovat možnosti vytvoření Beach Volleyball Commission, ta nakonec vznikla, a za hlavní úkoly si stanovuje:

- podporovat spolu se členskými národními federacemi plážový volejbal po celé Evropě
- rozvíjet, doporučovat a vytvářet propagační, technické a vzdělávací materiály na podporu beachvolejbalu
- realizovat a koordinovat beachvolejbalové soutěže
- pořádat kurzy a sympozia pro všechny zainteresované skupiny

Mezinárodní volejbalová federace (FIVB)

Tato nejvyšší světová zastřešující instituce byla založena v roce 1947 v Paříži, a Československo bylo v té době jedním z 11 zakládajících států. Od roku 1984 sídlí v Lausanne. Má 220 členský národních federací, které jsou rozčleněny do 5 konfederací (viz schéma č. 5)

Schéma 6 Struktura FIVB (konfederace)

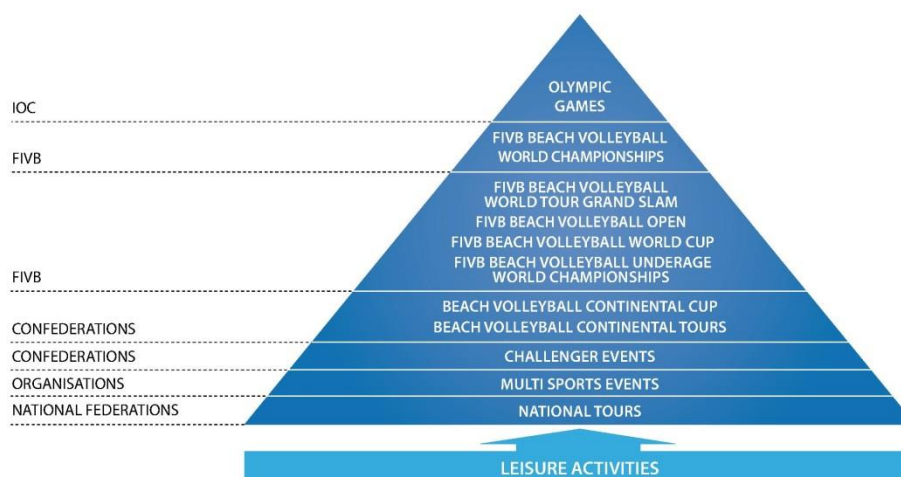
Zdroj: (12)

Stejně jak je tomu u CEV, tak i FIVB má vyčleněnou komisi zaměřující se na beachvolejbal. Ta má ve své podstatě ty samé cíle, jako CEV. Za zmínku stojí komunikace s Mezinárodním olympijským výborem. Existuje tu však ještě jeden sektor, který přímo podléhá prezidentovi FIVB, a to Beach Volleyball department. Hlavními odpovědnostmi tohoto resortu jsou:

- příprava na setkání se sponzory, organizátory, zástupci národních federací,
- tvorba ročního plánu akcí,
- zajišťování technických podmínek u každé akce,
- podávat veškeré informace prezidentovi FIVB,
- vytváření požadavků na hráčské dresy, i uniformy pro rozhodčí,
- zajišťování veškeré interní a externí komunikace,
- revidovat dohody mezi FIVB a organizátory a přizpůsobovat tomu různé dokumenty.

Pro zajímavost uvádím strukturu fungování soutěží od národních po olympijské soutěže.

Schéma 7 Struktura pořádní soutěží

Zdroj: (12)

2.3.3 Pravidla beachvolejbalu

Pravidla tohoto sportu, se díky jeho krátké době existence, měnily a postupně usazují až dnes. Do prvního turnaje, který se konal v roce 1930 v Santa Monice, pravidla dokonce ani neexistovala. Od tohoto roku se převzala velká část pravidel od klasického šestkového volejbalu. Hřiště mělo hrací plochu 9x18 m a hrálo se buď: na jeden set do 15 bodů se ztrátami, s limitem 17b.; nebo na dva vítězné sety do 12 bodů, při nerozhodném stavu Tie-break do 12 bodů bez limitu. Servis se nemohl dotknout sítě. Nahrávka obouruč vrchem nebyla tak přísně posuzována, jako je tomu nyní.

Od roku 2002 však byla pravidla mírně upravena, a jejich stručná současná podoba vypadá takto:

- hrací plocha – 8x16 m,
- výška sítě – muži 243 cm, ženy 224 cm,
- utkání se hraje na 2 vítězné sety do 21 bodů, bez ztrát a jakéhokoli limitu; v rozhodujícím setu se hraje Tie-break do 15 bodů,
- hráč může odehrát míč jakoukoli částí svého těla,
- míč se při podání může dotknout sítě,
- hráč při útoku může překročit pomyslnou střední čáru pod sítí, pokud nijak neomezí protihráče ve hře,

- hráč nemůže přihrát (první balon) obouruč vrchem; výjimkou je přihrání míče po útoku, tedy míč letící ze shora dolů,
- hráč také nesmí hrát jakkoliv „prsty“ přes síť, tzv. ulívku,
- trenér může žádat o oddechové časy, nesmí však při hře nahlas koučovat!

3. CÍLE A ÚKOLY

Jak z úvodu práce vyplynulo, prací o beachvolejbalu existuje v ČR zatím velmi málo. Mým cílem v této práci tedy je popsat český plážový volejbal od svého vývoje, až po současnou situaci, jak z organizačního, tak i sportovního hlediska.

3.1 Cíle

Z teoretické části a z vlastní znalosti zkoumané oblasti, jsem si jako hlavní cíle stanovila:

- Od kdy a v jakých podmínkách se u nás začal beachvolejbal rozvíjet?
- Jaké bylo postavení beachvolejbalu v ČVS před založením Asociace beachvolejbalu?
- Jaký byl/je vztah mezi beachvolejbalem a klasickým šestkovým volejbalem? Existuje rivalita mezi těmito sporty?
- Jsou u nás dostatečně vyhovující podmínky pro vrcholový beachvolejbal?
- Jaké postavení má beachvolejbal v soukromém sektoru?

3.2 Úkoly

Z výše stanovených cílů vyplývají následující úkoly:

- Sestavit souhrnný přehled o vývoji beachvolejbalu na našem území.
- Zjistit, zda-li nedocházelo k rozdílnému přístupu Českého volejbalového svazu (ČVS) k beachvolejbalu v rámci existence Asociace beachvolejbalu (např. v závislosti na úspěších).
- Podrobně představit organizační strukturu ČVS od doby jejího založení,
- a převážně se zaměřit na postavení beachvolejbalu ve struktuře ČVS.
- Porovnat stav v našich podmínkách se zahraničím.
- Vytvořit anketu na téma povědomí o beachvolejbalu u veřejnosti.
- Zmapovat stav v soukromém sektoru.
- Kriticky shrnout současný vztah ze strany ČVS, a popř. navrhnout nová řešení, jak k českému beachvolejbalu přistupovat.

4. METODOLOGIE

V této části je popsán konkrétní metodologický postup mé práce. Tedy jaké konkrétní metody a postupy jsem využila k získávání dat, a jakým způsobem budu data zpracovávat a také jak dospěji k výsledkům a závěrům.

4.2 Popis sledovaného souboru

Stanovila jsem si 2 zkoumané soubory.

První skupinou jsou lidé pracující v ČVS, či jeho bývalí zaměstnanci. Ti mi pomohou nahlédnout do fungování samotné organizace zevnitř. Zástupcem druhé skupiny budou aktivní hráči, kteří mohou činnost fungování svazu popsat zvenčí.

4.3 Použité metody

4.3.1 Kvalitativní výzkum

Z možných metod kvalitativního výzkumu jsem si vybrala následující výčet (16):

Strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami

Strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami sestává z řady pečlivě formulovaných otázek, na něž mají jednotliví respondenti odpovědět. Tento typ rozhovoru se používá, když je nutné minimalizovat variaci otázek kladených dotazovanému. Redukuje se tím pravděpodobnost, že se data získaná v jednotlivých rozhovorech budou výrazně strukturálně lišit. Data se v tomto typu interview lépe analyzují, protože jednotlivá témata jsou v přepisu lehce lokalizována.

Důvodem, proč jsem si vybrala tento typ rozhovoru, bude pokládání stejných typů otázek dvěma zástupcům z odlišných stran. Nejdříve povedu rozhovor s bývalým aktivním hráčem, a poté s generální sekretářkou Asociace beachvolejbalu.

Rozhovor pomocí návodu

Pod pojmem návod si v tomto typu rozhovoru, představíme seznam otázek nebo témat, jež je nutné v rámci interview probrat. To má zajistit, že se tazatel skutečně dostane na všechna témata, která ho zajímají. Je zde, oproti předchozímu typu, větší možnost přizpůsobování formulací otázek podle situace. A zároveň dovoluje dotazovanému uplatnit vlastní perspektivy a zkušenosti.

Naopak tento typ využiji k pokračování v rozhovoru s bývalým aktivním hráčem, aby se mohl sám plně vyjádřit k dalším daným tématům.

Neformální rozhovor

Neformální rozhovor se spoléhá na spontánní generování otázek. Síla tohoto typu interview spočívá v tom, že zohledňuje individuální rozdíly a změny situace. Otázky mohou být individualizovány, aby se dosáhlo hloubkové komunikace a využilo se prostředí a situace a aby se posílila konkrétnost a bezprostřednost rozhovoru. Avšak velkou nevýhodou tohoto rozhovoru je v porovnání s prvním typem náročnost na utřídění jednotlivých informací.

Poslední zmiňovaný typ jsem využila k získání informací od současné beachvolejbalové hráčky, se kterou se osobně znám, a právě proto využiji neformální rozhovor.

Dokumenty a fyzická data

Dokumenty mi v této práci poslouží jako doplňující data k těm, které získám pomocí rozhovorů. Za dokumenty můžeme považovat taková data, která vznikla v minulosti někým jiným než výzkumníkem a pro jiný účel, než jaký je ten aktuální. Rozlišují se osobní dokumenty, úřední dokumenty, archivní data, výstupy masových médií a virtuální data.

4.3.2 Kvantitativní výzkum

Internetový výzkum (CAWI= Computer Assisted Web Interviewing) – Anketa

S rostoucími možnostmi internetu a jeho rozsahu, roste samozřejmě i význam tohoto dotazování. Internet může být využit ke sběru dat různým způsobem. Asi nejrozšířenější a nejnámější jsou právě on-line dotazníky, které respondenti vyplňují sami. To znamená, že se jedná o jakousi obdobu písemného dotazování – ankety. Výhodou elektronický dotazník je možnost využívání vizuálů, jako jsou obrázky, videa apod. Rozesílání dotazníků může být uskutečněno jak formou elektronické pošty (e-mailu), tak formou zveřejnění na webových stránkách. V této práci využiji druhou zmiňovanou možnost, kde pomocí serveru Vyplňto.cz vytvořím krátkou anketu, kterou budu rozesílat pomocí emailu či sociálních sítí do svého okolí. Tato služba mi umožní i částečně zpracování matematických dat. Zásadní nevýhodou je však stále relativně nízká penetrace internetu, tedy to, že tímto výzkumem můžeme oslovit pouze omezenou cílovou skupinu. Další poměrně důležitá nevýhoda je spojená s nižší návratností, stejně

jako u ankety. To znamená, že nám na výzkum odpoví pouze určitá skupina lidí, která se může lišit od těch, kteří se výzkumu nezúčastnili.(43)

Anketu jsem si vybrala, protože v možnostech této práce není podrobné dotazníkové šetření. Neměla bych k tomu dostatek prostoru. Potřebuji však zjistit názor veřejnosti, a také jaké mají povědomí o daném sportu.

5. VÝSLEDKOVÁ ČÁST

Na základě zjištěných informací a dat jsem výsledkovou část uspořádala do několika kapitol. První část se týká samotného vývoje plážového volejbalu u nás. Tu jsem rozdělila do pěti etap. Každé toto období se vyznačuje něčím specifickým a zachycuje ty nejpodstatnější milníky beachvolejbalové historie. Materiály, ze kterých jsem čerpala informace, byly do určité doby poměrně podrobné. Bohužel od přelomu století se tomuto tématu nikdo z oboru nevěnoval, a tak jsem musela většinu informací poskládat dohromady z různých zdrojů. Jak už z názvu práce vyplývá, druhou část jsem věnovala samotnému postavení beachvolejbalu v našem prostředí. Avšak získat informace s touto tematikou, bylo ještě složitější, než jsem původně očekávala. I přes kontakty přímo na svazu, resp. Asociaci beachvolejbalu a ochotě některých lidí, jsem se nedostala ke všem informacím, které jsem si na začátku své práce přála získat. Věřím však, že i tento deskriptivní až explorativní výzkum, bude přínosem.

5.1 Vývoj beachvolejbalu v českém sportovním prostředí

5.1.1 Počátky beachvolejbalu u nás

Už je tomu 25 let, co se k nám beachvolejbal začal postupně dostávat. Za rozvoj tohoto sportu na konci 80. let minulého století můžeme vděčit panu Zdeňku Václavíkovi, který byl touto hrou v zahraničí (na dovolené v Itálii) uchvácen a právě on vedl první krůčky beache v Československu a později v České republice. Nepočítal ale s tím, že by se beachvolejbal mohl uchytit na českém sportovním poli, jako se tomu stalo. *„Všichni jsme chtěli jenom pomoci šestkovému volejbalu, takže rozmach beache je spíš hezká náhoda.“* vzpomíná na beachové začátky. Původně měl beachvolejbal sloužit jako tréninkový prostředek pro extraligové hráče klasického volejbalu. Hráči šestkového volejbalu končili sezonu na konci dubna a znovu se potkali až na začátku srpna. Milan Džavoronok, jako tehdejší hráč, tento doplněk rád uvítal a v rozhovoru potvrdil Václavíkova slova. *„Beachem jsme původně jen vyplnili díru. Takhle jsme si to představovali, ale nový sport se stal strašně populární a mezi plážovým a šestkovým volejbalem začala vznikat velká rivalita. Hráči na beach plynule přecházeli a vztah k šestkovému volejbalu ochladl.“*

Jelikož je pan Václavík rodilý Brňák, první beachvolejbalová hřiště začala vznikat právě v Brně. Následovala jej Odolena Voda, a to díky panu Nekolovi. Dalšími šířiteli

byli pánové Milan Purnoch a Jirka Ebert, kteří působili v Praze. Úplně první hřiště na beachvolejbal na českém území bylo v roce 1989 v Brně v areálu Klubu českých turistů (tzv. K_AČ_AT_A), další v pořadí byla Odolena Voda.

V témže roce, tj. 1989, byl uspořádán Beach Clubem Brno první turnaj, kde startovalo 16 dvojic. (Pořadí: Palínek-Stejskal, Haník-Zajíček, Adamec-Nejezchleba). V rámci tohoto turnaje byla také uskutečněna ukázka hry trojic pod názvem Brno-Praha. Dvě trojice (Palínek-Stejskal-Zajíček a Hadrava-Řeřábek-Zita) dokonce reprezentovali Československo a odjeli do Itálie, kde se zúčastnili Lido Adriano – Ravenna turnaje.

V roce 1990 měla Světová série (World Tour) již čtyři turnaje, ale žádný z českých hráčů se ještě neúčastnil. Zato doma vznikají další hřiště, a to v Praze Stromovce, ve Slavkově, a dokonce i v Bratislavě. První ročník brněnského turnaje v předchozím roce se osvědčil, a tak se mohl konat druhý ročník, jak v klasickém turnaji dvojic, ale také turnaji trojic. Dalším místem, kde se začaly konat turnaje v beachvolejbale, byla logicky Odolena Voda.

Turnaje se konají nejen v Československu, a tak v roce 1990 měli 2 páry (Palínek-Zajíček, Gregor-Chromý) možnost vyzkoušet mezinárodní úroveň ve Vídni na „Vienna Beach Cupu“, kterého se zúčastnilo 20 dvojic z Itálie, Rakouska, SRN a ČSFR. Naše páry skončily na krásném třetím a čtvrtém místě.

Rok 1991 je pro nejen pro světový beachvolejbal přelomovým. Na domácí scéně se objevuje hlavní sponzor, pod jehož hlavičkou se konal 1. ročník Československého okruhu turnajů MINOLTA CUP 91. Okruh měj 5 turnajů, a to v následujících městech – Odolena Voda, Praha Stromovka, Brno Káčata, Slavkov Koupaliště a Bratislava Patronka. V konečném pořadí vyhrála dvojice Džavoronok-Kopsa, v těsném závěsu byli Černý-Nekola. Těmto dvojicím zajistila agentura PF Sport Agency účast na mezinárodním turnaji v italské Anconě.

Dalším důvodem, proč je tento rok pro český beachvolejbal průlomovým, je založení Asociace beach volejbalu při České a Slovenské federaci volejbalu. Ta byla založena 22.6. 1991 u příležitosti konání pražského turnaje ve Stromovce (22.6-23.6). Skládala se z prezidenta, jímž byl zvolen Ing. Milan Purnoch, výkonného výboru, valné hromady a kontrolní komise. Zároveň byly založeny ABV Čech a Slovenska, které však v roce 1993 po rozdělení Československa, zanikly.

5.1.2 Rozkvět beachvolejbalu na našem území

Události minulých let jasně naznačovaly, že růst oblíbenosti beachvolejbalu začíná nabírat na obrátkách, a založení Asociace beachvolejbalu (ABV) tomu jen potvrdilo. Do této doby byl beachvolejbal pouze zpestření pro hráče klasického volejbalu a nikdo z nich si ani nepředstavil, že by se v našich podmínkách dál hrát na jiné úrovni, než jako prostředek jarní přípravy šestkových volejbalistů. Dost hráčů, i když zde samozřejmě byli i tací, kteří beach bojkotovali, však tento sport doslova uchvátil. Jak jsem v předchozí podkapitole uvedla, v roce 1991 byla odehrána první tour pod názvem MINOLTA CUP 91, zájem stále rostl, a tak z popudu pana Václavíka byla založena ABV. Tuto událost můžeme považovat za největší krok v historii beachvolejbalu.

Velký rozmach plážového volejbalu na začátku 90. let zaznamenala také Evropa, která v roce 1992 zřídila Beachvolejbalovou komisi (CEV BV), která mj. vypracovala strukturalizaci mezinárodních soutěží, standardizaci pravidel, definování statutu a hodnocení hráčů, atd. Tato komise také organizačně zajišťovala 1. Mistrovství Evropy BV, které se konalo ve španělské Almerii v roce 1993.

U nás v roce 1992 pokračuje domácí okruh, ovšem s novým sponzorem, a tak byl změněn název na „PC DIR CUP 92“. Hráči během roku uvítali, jako v roce předchozím, 5 turnajů a to konkrétně v Praze (tentokrát na Olympu), Brně, Odolene Vodě, Slavkově a stále také ještě v Bratislavě. Poprvé série zaznamenala zahraniční účast, a to francouzského páru Jodard-Peniguad, kteří turnaj v Praze vyhráli. Avšak největší událostí této sezóny bylo 1. Mistrovství Československa, které uspořádal již zmíněný Beach Club Brno na brněnských Káčatech. Vítězný pár Palinek-Stejskal domácího mistrovství byl nominován na náklady ABV na Světovou sérii v italské Lignanau. Do českého beachvolejbalu v roce 1992 vstupují také ženy. První vlaštovky byly hlášené turnaje v Brně, Praze a ve Slavkově.

Ve stejném roce byl také beachvolejbal předveden na OH v Barceloně jako ukázkový sport a rok později ho kongres MOV zařadil do programu následujících OH v Atlantě. To znamenalo spoustu změn, zejména organizačních. Z tohoto důvodu v roce 1994 byla schválena nutnost změny statutu, kdy v tomto směru došlo k začlenění ABV plně do ČVS.

Avšak zpět do dění roku 1993, kdy se u nás v soutěžích pokračovalo téměř v zajetých kolejích, muži sice změnili sponzora, takže jejich okruh byl s názvem „UNIS CUP 93“.

Další změnou bylo snížení počtu turnajů v rámci okruhu, což vyplynulo ze skutečnosti, že se Československo rozdělilo a ze série tedy vypadl turnaj konající se v Bratislavě.

O plážový volejbal se začínají v tento moment zajímat i média. Dějištěm úvodního turnaje Unis Cupu, byl beachvolejbalový areál v pražské Stromovce a šot z finálového duelu mohli volejbaloví fanoušci vidět v nedělním zpravodajství Branek, bodů, sekund a řádky nešetřili ani novináři. Důvodem, proč tentokrát byl turnaj bez zahraniční konkurence, byla podmínka CEV, která stanovila promotérům minimální dotaci pro turnaj ve výši \$3.000, což v našich podmínkách v této době nepřicházelo v úvahu. Dramatickou předehru měl třetí turnaj Unis Cupu, jehož dějištěm měla být původně Ostrava. Avšak výstavba pískových kurtů se protáhla, a tak se narychlo musel najít nový organizátor. Těžkého úkolu se ujal Jindřich Neumann, který s pomocí své firmy uspořádal turnaj v Odolene Vodě. A dokonce na tak vysoké organizační úrovni, kterou si všichni, včetně hráčů pochvalovali. A opět za asistence televizních kamer. Beach Cup 93, tak pod tímto názvem se hrál první ženský turnajový okruh, který byl zároveň neoficiálním mistrovstvím republiky. Série se, jako u mužů, skládala ze čtyř turnajů, které ale na rozdíl od těch mužských, byl pouze jednodenní. Hrál se v Praze, ve Slavkově a dvakrát v Brně, Káčatech.

Jak vyplývá z posledního odstavce, Mistrovství České republiky se hrálo pouze v kategorii „Muži“. Opět ho pořádal Beach Club Brno. A vítězové, Palinek-Stejskal, si zajistili definitivně nominaci na Mistrovství Evropy ve Španělsku.

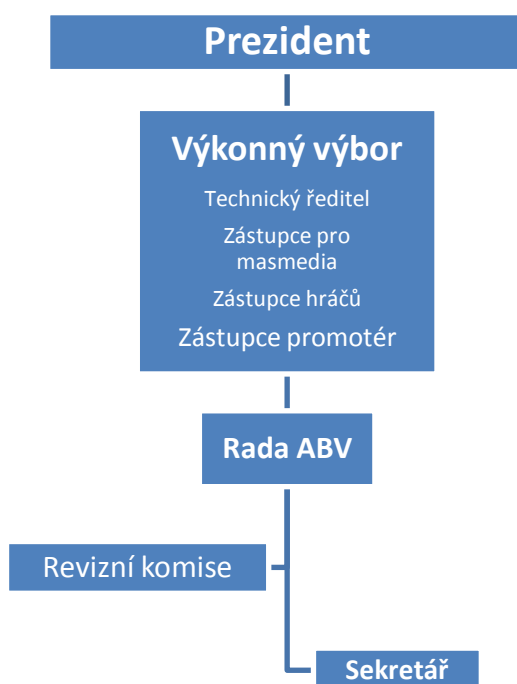
Dějištěm historicky prvního mistrovství Evropy v beachvolejbalu se stala v srpnu roku 1993 Almerie, ve Španělsku. Do soutěže se přihlásilo 25 dvojic z neuvěřitelných 23 států. Celková dotace mistrovství činila \$50.000. Českou republiku reprezentovali mistři republiky z let 1992 a 1993 Palinek se Stejskalem, kteří však ve velmi silné základní skupině skončili na třetím nepostupovém místě. Největším přínosem však podle Z. Václavíka, vedoucího českého týmu, bylo to, „že jsme si udělali obrázek o rozložení sil v beachvolejbalové Evropě, o němž jsme měli před šampionátem jen mlhavé představy.“ Zmiňovaný pár skončil na děleném 17. místě.

Hodnocením uplynulých sezón lze tvrdit, že si český beachvolejbal v počátcích 90. let počínal překvapivě dobře. Dostával se do popředí nejen v Evropě, ale i ve Světové sérii. Úspěchy našich špičkových párů byly zcela jistě v souvislosti s kvalitní domácí soutěží. Olympijské hry se blížily, a to stálo za to, si tuto úroveň udržet a dokonce zlepšit.

V polovině 90. let se český beachvolejbal pomalu blíží k nejlepším časům své krátké historie, ale o tom až v dalším odstavci.

Rok 1994 byl předzvěstí toho, že na český beachvolejbal se nesmí zapomínat ani ve světovém měřítku. V lednu tohoto roku správní rada ČVS přijala příslušná opatření a doporučení pro rozvoj beachvolejbalu a ČABV byla začleněna do organizační struktury ČVS, a to včetně zastoupení ve správní radě svazu (Ing. Purnoch) a výboru (Ing. Purnoch, RNDr. PhDr. Plich a pan Ebert). Jak vypadala organizační struktura, si můžeme ukázat na schématu č. 7.

Schéma 8 Organizační struktura ABV z roku 1994

Zdroj: vlastní zpracování

To, že Česká republika patřila mezi aktivnější a světem uznávané členy beachvolejbalového světa, bylo zasedání beachvolejbalové komise CEV v Karlových Varech. Ta mimo jiné přijala ustanovení, že v době konání turnajů ME je zakázáno pořádat jiné mezinárodní turnaje. A také další, velmi důležité a dá se říct omezující ustanovení, že na mezinárodních turnajích musí mít hráči mezinárodní licenci, které za jistý poplatek (30 švýcarských franků) vydávají a potvrzují národní federace a hlásí se na FIVB, CEV. To byl problém zejména pro americké hráče, kteří měli svou vlastní profesionální ligu AVP (Association of Volleyball Professionals). Sportovci, kteří chtěli hrát tuto ligu a zároveň se zúčastnit turnajů pořádaných pod hlavičkou FIVB, resp.

CEV, a tím pádem bojovat o body do světového žebříčku, podle kterého se mohli kvalifikovat na olympijské hry, se podle tohoto nového usnesení dopouštěli přestupku a museli platit nemalé pokuty, z tohoto důvodu se museli rozhodnout, neboť nemohli hrát obojí.

Další, poměrně důležitý krok pro zvyšování úrovně v našem prostředí, byly metodické semináře pořádané v Brně i Praze. Na těchto seminářích přednášel své bohaté beachvolejbalové zkušenosti bývalý beachvolejbalový hráč Tate Wathall z Kalifornie, USA.

Do české mužské beachvolejbalové tour v roce 1994 poprvé vstupuje hlavní sponzor (Fatra Napajedla, a.s.), který se také největší měrou podílel na sponzorování české beachvolejbalové reprezentace. Ženy stále nemají svého sponzora a jejich okruh se stále jmenuje „Beach Cup 94“. Obě série však mají stále stejný počet turnajů, a to čtyři. Stejně také zůstávají místa konání (Brno, Praha, Slavkov a Karlovy Vary). Novinkou této sezóny je 1. Mistrovství republiky v beachvolejbale žen, které pořádal již známý Beach Club Brno.

Překvapivé vítězky Dosoudilová-Celbová si tímto vítězství zajistily na evropském šampionátu, konaném v portugalském Espinhu. Ten se měl konat jako okruh turnajů. To se však nepodařilo, a tak Mistrovství Evropy žen bylo pouze jednorázovou akcí. Reprezentovat nás tehdy měly mistryně republiky Dosoudilová-Celbová, ty však z důvodu reprezentačních povinností v šestkovém volejbale, nemohly odcestovat. A tak je nahradil, v té době zkušenější beachový pár, Hudcová-Štorková. Mistrovství Evropy žen v roce 1994 pro nás skončilo senzačním 2. místem. Tento úspěch jasně naznačoval, že český beachvolejbal je světové špičce již na dosah.

U mužského Mistrovství Evropy se podařilo zařídít sérii o pěti turnajích, konajících se v Bulharsku, Itálii, Francii, Portugalsku a Španělsku, a to vše během dvou měsíců (červenec, srpen). Za jednu zemi (tým) se mohly účastnit různé dvojice, konečný výsledek se vztahoval totiž na zemi. Česká republika skončila na konečném 8. místě, kde na 4 turnajích nás reprezentovali české jedničky Palinek s Pakostou a Stejskalem, na posledním turnaji nás reprezentoval pár Bartoň-Koudelka.

V tomto roce se u nás začínají hrát juniorské soutěže, a to v kategoriích „Junioři - dvojice (do 20 let) a „Juniorů - trojice (do 18 let). V té době registruje žebříček ABV

v kategorii muži 56 hráčů, v kategorii ženy 39 hráček a juniorská kategorie měla 90 hráčů a hráček.

5.1.3 Zlaté časy českého beachvolejbalu

Beachvolejbal rozkvétal opravdu po celém světě a FIVB zaštiťovala členy všech 5 kontinentů. Ve Světové sérii se rozdělovalo téměř 3 mil. USD, návštěvnost dosahovala téměř 80 000 diváků, TV zajišťovaly přenosy pro více než 50 miliónů diváků. A 50 národních federací ustanovilo Světový koncil beachvolejbalu, který měl za úkol organizovat a zveřejňovat beachvolejbal po celém světě.

Píše se rok 1995 a opravdu celým světem se šíří beachvolejbalová vlna. A tak je tomu i v České republice. Tento rok odstartovala kvalifikace na Olympijské hry do Atlanty, které byly pro beachvolejbal premiérové. To ovlivňovalo atmosféru na písku. Kvalifikací byly turnaje Světového okruhu mužů a žen. Avšak část a umístění našich žen v této Světové sérii nedaly naději vybojovat si účast na OH v Atlantě žádnému z našich ženských párů. V mužské kategorii náš stát reprezentoval opět pár Palinek-Pakosta, kteří v průměru obsazovali příčky kolem 10. až 20. místa.

Česká republika byla poctěna a byla vybrána z evropských beachvolejbalových zemí, mezi nimiž byly i takové velmoci jako Španělsko, Portugalsko a Německo, k uspořádání turnaje evropské série mužů. Čas pro přípravu byl hraniční, ale ústecká beachvolejbalová parta, v čele s Ing. Michalem Šlamborem zvládla pořadatelsví na jedničku. Výsledkem byl turnaj špičkové úrovně, nejen po sportovní stránce, ale i z organizačního hlediska, což s velikým uznáním přiznali evropské volejbalové osobnosti. Náš turnaj byl třetí v pořadí, z celkových pěti (Itálie, Švýcarsko, Česká republika, Francie, Řecko). Tato sezóna byla tou nejlepší pro náš mužský pár Džavoronok-Fikar, kteří se na všech 5 turnajích umístili nejhůře do 9. místa. Největšími úspěchy však byl hned první turnaj v italském městě Pescara, kde skončili na prvním místě, a stejné umístění se jim podařilo zopakovat i před domácím publikem! Tomuto duu se podařilo ovládnout turnaj, pořádaný v Doksech u Máchova jezera, a tím pádem se dostat na čelo celkové klasifikace a byli na nejlepší cestě na OH v Atlantě (postupovaly 2 nejlepší páry). O tomto úspěchu, jak sportovním, ale i pořadatelském, hovořily desítky článků (např. novinový článek v Čs. sport; viz příloha č.1)

Na domácí beachvolejbalové scéně došlo k zásadní změně. Nový statut, který bych schválen koncem roku 1995 Správní radou ČVS, vymezoval poslání, úkoly, organizaci

řízení a postavení ABV v ČVS včetně zásad hospodaření. Nejvyšším orgánem asociace byla Rada ABV, která ze svých řad volila prezidenta, výbor a revizní komisi. Rada ABV měla 16 členů:

- prezident,
- tajemník,
- řídící soutěže žen a juniorek,
- řídící soutěže juniorů,
- trenér juniorů a juniorek,
- zástupce hráčů,
- zástupce hráček,
- metodik beachvolejbalu,
- promotéři turnajů.

Prvním úkolem ABV bylo stanovit zásady pro reprezentaci pro následující sezóny a určit širší a užší reprezentační týmy.

Domácí turnajové okruhy se do roku 1999 nezměnily. Hlavním sponzorem mužské soutěže byla stále firma Fatra napajedla, a.s., zatímco ženy hrály stále bez hlavního sponzora své soutěže. Od poloviny 90. let se také začaly hrát Letní poháry, které byly obsazovány hlavně těmi hráči, kteří se nezúčastňovali světových nebo evropských pohárů. Dále se také konala Akademická mistrovství ČR, Mládežnické soutěže, Juniorská mistrovství ČR i Evropy. Novinkou, která stojí za to zmínit, byla různá exhibiční utkání konaná na náměstích velkých měst. Jejich cílem bylo přiblížit tento atraktivní sport i běžnému obyvatelstvu.

Informaci, kterou bych v této práci neměla, vzhledem k tématu, rozhodně opomenout, je výstavba první haly. V našich podmínkách je beachvolejbalová sezóna příliš krátká, a tak neuvěřitelné dílo ve prospěch tohoto sportu, se podařilo Slavkovanům, kteří takovou halu uvedli do provozu. Na otevření dokonce obstarali mezinárodní turnaj (Švýcarsko, Slovensko, Rakousko a Ukrajina).

Avšak největším vrcholem druhé poloviny 90. let, je rok 1996. Tento rok, i v dnešní době, lze považovat za naprosto jednoznačně nejlepší rok českého beachvolejbalu. Ale popořádku, největší konanou akcí byly již zmiňované Olympijskými hrami. Ty se konaly od 19. července do 4. srpna v americkém státě Georgia, Atlantě. Jak už jsem

zmiňovala na začátku této kapitoly, žádný z ženských týmů se z Olympijské kvalifikace neprobojoval. Zato v mužské kategorii to, co se zdálo, jako neuskutečnitelné se stalo skutkem a náš pár Pakosta-Palinek se na OH díky kvalitním výsledkům ve Světové sérii probojoval.

Vzhledem k tomu, že v tento postup nikdo moc nevěřil, nebyl na to náš beachvolejbalový pár zcela připraven. Tím nemyslím po sportovní stránce, ale po té organizační. Česká beachvolejbalová výprava, spíše minivýprava, se skládala pouze z 3 osob. Vedoucím byl prezident ABV Ing. Milan Purnoch, a pak už jen hráči Mgr. Marek Pakosta a Ing. Michal Palinek. Tento tým odletěl dokonce bez svého lékaře, což se pak ukázalo jako osudová chyba, neboť hráč Pakosta se během jednoho z nejdůležitějších zápasů zranil, ale nemohl být odborně ošetřen, protože olympijský lékař byl v tu samou chvíli u jiného sportovního klání. V důsledku tohoto pak český pár prohrál utkání. I přes tuto smůlu a obrovskou konkurenci se náš reprezentační pár umístil na velmi slušném 13. místě z celkových 24 týmů.

Během tohoto roku samozřejmě probíhaly i zaběhnuté světové soutěže pod hlavičkou CEV. Série Evropského poháru se hrála v obou seniorských kategoriích a už během roku bylo vidět, že hráči českého beachvolejbalu patří k evropské špičce. Nyní se budu věnovat hlavně ženské soutěži. V hlavní soutěži jsme totiž měli 2 páry, Hudcová-Tobiášová a Celbová-Dosoudilová, které v téměř v každém z 3 pořádaných turnajů (konečně se podařilo zajistit tour i pro ženy) obsazovaly přední příčky. V konečném pořadí se druhý zmiňovaný pár (Celbová-Dosoudilová) umístil na celkovém 6. místě a pár Hudcová-Tobiášová s přehledem vyhrály první ženskou sérii, Evropský pohár.

Muži v této sezóně dále pokračovali ve svém okruhu, shodně nazvaném Evropský pohár, ale už nebyli tak úspěšní, jako jejich kolegyně. Evropu jezdily také dva páry, a to Džavoronok-Fikar a Stejskal-Chromý. Druhý pár zazářil ve Francii, kde obsadil skvělé první místo, ale bohužel to stačilo v konečném pořadí až na 6. místo. V těsném závěsu, na 7. místě, pak skončil i první zmiňovaný pár.

K vrcholu v českém plážovém volejbalu však teprve směřuji. Výsledky v průběhu série naznačovaly, že české páry mohou dosáhnout na pěkné umístění, ovšem nikdo nečekal, že by mohlo dojít k nějaké senzaci. A stalo se. Česká republika byla Mistrem Evropy v beachvolejbalu, jak v kategorii ženy, což bylo pravděpodobnější, tak i v kategorii muži. O tento senzační úspěch se postarali Palinek-Pakosta a Celbová-Dosoudilová.

Nesmím ale opomenout i další skvělá umístění našich ostatních párů. Celkový přehled našich největších úspěchů je proto přehledně seřazen v následující tabulce č. 3.

Tabulka 3 Nejúspěšnější beachový rok v české historii

Nejúspěšnější beachový rok 1996		
OH Atlanta (USA)		
13. místo	Pakosta	Palinek
Evropský pohár - muži		
6. místo	Chromý	Stejskal
7. místo	Džavoronok	Fikar
Evropský pohár - ženy		
1. místo	Hudcová	Tobiášová
6. místo	Celbová	Dosoudilová
Mistrovství Evropy - muži		
1. místo	Pakosta	Palinek
7. místo	Chromý	Stejskal
13. místo	Džavoronok	Fikar
Mistrovství Evropy - ženy		
1. místo	Celbová	Dosoudilová
13. místo	Hudcová	Tobiášová
Mistrovství Evropy - junioři		
7. místo	Hrabina	Mikula
Mistrovství Evropy - juniorky		
2. místo	Felbábová	Šťovíčková
Mezinárodní hry mládeže - junioři - trojice		
2. místo	Mužík, Mužík, Nečas	
Mezinárodní hry mládeže - juniorky - trojice		
1. místo	Poláková, Svobodová, Tichavová	

Zdroj: vlastní zpracování dle osobního interview

Rok 1996 byl opravdu tím nejlepším, čím se Česká republika do dnešního dne může chlubit. To však neznamená, že zlaté časy českého plážového volejbalu skončily. Je pravdou, že následující roky už nebyly tak úspěšné, ale špatné to rozhodně nebylo.

Po premiérovém představení beachvolejbalu na OH v Atlantě, FIVB vydává oficiální oznámení všem volejbalovým federacím světa, že beachvolejbal se stal plnohodnotnou olympijskou disciplínou. Tím seznamuje světovou veřejnost s faktem, že MOV definitivně přijal plážový volejbal do olympijského programu. A zároveň vyhlašuje kritéria klasifikace pro následující OH v Sydney. Zároveň světová tour mění své jméno na FIVB BEACH VOLLEYBALL WORLD TOUR.

Světovou premiérou bylo 1. Mistrovství světa v beachvolejbalu, které se konalo v září 1997, na plážích v Los Angeles, ve státě Californie. Jednalo se o největší beachovou akci roku, kde se generálním sponzorem stala firma Nike a celkové prize money¹ (PM) pro mužskou i ženskou kategorii byla ve výši \$300,000. V mužské soutěži nás reprezentovaly tři páry, z toho však jen jeden, Kubala-Palinek, postoupili z kvalifikace a na konečném pořadí obsadili až 17. příčku. V ženské kategorii za nás startovaly dva páry. Za úspěšné se dá považovat 9. místo páru Celbová-Dosoudilová, které obhájili pomyslné evropské prvenství, protože od první do deváté příčky byly pouze hráčky USA a Brazílie. Druhý pár český hráček skončil o „stupínek“ níže (17. místo).

Během roku se samozřejmě hrál světový i evropský okruh. Jeden z turnajů světové série byl uspořádán v České republice, v Karlových Varech, kde se naše páry srovnaly na děleném 5., 7. a 9. místě. V této době byl plážový volejbal poměrně rozšířen i u široké veřejnosti. A tak i místní média podávaly informace o tomto turnaji se světovou účastí.

Evropská série měla pouze 3 turnaje, kde české páry Hudcová-Tobiášová a Celbová-Dosoudilová ovládly téměř každý z nich. Posledním hlavním turnajem bylo samotné Mistrovství Evropy, kde náš pár Celbová-Dosoudilová obsadil krásné 3. místo. Podobně tomu bylo i u mužů, ale rozhodně to nebyl neúspěch. Sezóna byla vzhledem ke konání MS velmi náročná.

V českém prostředí dochází stále k nárůstu popularity beachvolejbalu, a tak se v únoru 1997 v Praze Modřanech otvírá nová hala. U nejvyšší soutěže u nás nedochází k žádným zásadním změnám. Stále se hrají 4 turnaje zakončené Mistrovstvím ČR, a to v obou kategoriích. Dále se rozrůstají letní poháry, pokračuje Akademické mistrovství, a nově je zde i Mistrovství veteránů. V této době také roste zájem o Exhibice, zejména ze strany médií. Už se nejedná jen o exhibice konané na náměstích, ale je zde i Exhibice BLUE SPORT EZ PRAHA. Součástí výše uvedených Exhibicí byly 4 turnaje pojmenované vždy podle sponzora. O tyto turnaje měla velký zájem TV (ČT 1, Prima), která ve svých programech vysílala několika minutové záznamy v řádech desítek minut.

Mládežnické soutěže (Junioři, Kadeti, Juniorky) mají velký příliv nových hráčů a hráček, a tak i kategorie Juniorů mohla uspořádat okruh tří turnajů završených Mistrovstvím ČR. O zlatých časech beachvolejbalu u nás vypovídá i fakt, že zatímco

---

¹ Prize money = finanční odměna, výhra ve sportu

v roce 1992 se v ženské kategorii nehrálo vůbec, tak nyní již zde byly i okruhy mládežnické a to v obou kategoriích.

5.1.4 Beachvolejbalový útlum

Tuto kapitolu začnu rokem 1998, který pro Českou republiku nebyl až tak špatný, ale už můžeme zpozorovat jisté signály, které tento sestup předznamenaly. Nejdříve však začnu úspěšnější částí roku.

Ve světové sérii za Českou republiku dohromady nastupuje 15 párů (7 mužských, 8 ženských). Větší úspěchy slaví pouze pár Kubala-Palinek, a také Džavoronok-Pakosta, kteří se v průměru pohybují okolo 10. místa. Evropský šampionát byl pro naši malou zem, bez moře a pláží, daleko štedřejší. Mistrovství Evropy se konalo v době od 28. srpna do 30. srpna 1998 na řeckém ostrově Rhodos na konci roku. V obou kategoriích jsme měli 2 zástupce/páry. Nejúspěšnějším mužským českým párem se stal Džavoronok-Pakosta, který těsně podlehl týmu z Norska v napínavém boji o 3. místo, a skončil na smolné bramborové příčce. Druhý český tým, Kubala-Palinek, obsadil dělené 9. místo. Za to u žen se potvrdilo, že máme želízka v ohni. V jednoznačné finálové bitvě náš pár, Celbová-Dosoudilová, porazil nizozemské soupeřky 2:0 a podruhé vyhrál Evropský šampionát. Druhý pár, Hudcová-Tobiášová, obsadil velice slušné dělené 5. místo. Český ženský beachvolejbal opět zazářil a ženy obhájily prvenství z roku 1996, čímž ukázaly, že rozhodně patří do evropské špičky. Svědčila o tom skutečnost, že na posledních třech evropských šampionátech jsme se umístili vždy mezi třemi nejlepšími. Vše bylo korunované titulem „Queen of the Beach 1998“ pro hráčku Evu Celbovou, které toto ocenění udělila Evropská volejbalová federace (CEV) na slavnostním volejbalovém večeru Eurogala ve Vídni.

Na české domácí scéně se zatím hodnotilo dosavadní působení České asociace beachvolejbalu, když jejím orgánům a funkcionářům uplynul dvouletý mandát. Hlavním cílem bylo zhodnotit dosavadní činnost ABV a zvolit nové složení rady a výkonného výboru. Vše proběhlo v klidné atmosféře, kdy se převážně poukazovalo na nesporné úspěchy českých reprezentantů na mezinárodním poli i na široký zájem o tento sport z řad hráčů i příznivců. Velice důležitým bodem byla volba nového prezidenta Ing. Leszyczynskiho, který ostatní členy informoval o podpisu smluv mezi Českým volejbalovým svazem a servisní organizací *ČVS s.r.o.*, kterými Český volejbalový svaz

přenechával mediální práva servisní organizaci a dále o podpisu smlouvy o společném postupu při využívání reklamních práv svazu v oblasti beachvolejbalu.

Český beachvolejbal byl známý, domácí soutěže probíhaly v zaběhnutých kolejích, a tak nikoho nemuselo překvapit, že na únorové výborové schůzi, informovali zástupci Kome Sport Praha o přípravách Světové série v Praze.

Obrázek 1 Oficiální hlavička plakátu pro turnaj Světové tour

Toto byla hlavička oficiálního plakátu pro 4. turnaj Světové série v ČR, který se měl konat v Praze na Štvanici v tenisovém areálu. Skutečnost bohužel byla úplně jiná.

Práva na pořádání Světové série přebrala od Kome Karlovy Vary již zmiňovaná agentura Kome Sport Praha, v čele s ředitelem Ing. Jiráskem. Na několika schůzkách Kome sport Praha s výkonným výborem ABV bylo, podle slov zástupců agentury, vše v pořádku. Pravdou však bylo, že agentura měla čím dál tím větší potíže, o kterých představitelé Asociace informovala až těsně před zahájením turnaje. Bohužel nezbylo nic jiného, než turnaj odvolat. Tato událost, tento neprofesionalismus ze strany Kome Sport Praha, udělal velikou ostudu nejen ABV, ale i celému Českému volejbalovému svazu, ačkoliv ony nebyly těmi pravými viníky. Výsledkem bylo, že na další výborové schůzi oznámil prezident ABV Ing. Milan Purnoch svou okamžitou rezignaci, kterou výbor přijal. Praha si musela tedy na svou premiéru ve Světové tour ještě pár let počkat.

Od roku 1999 byl český okruh přejmenován podle hlavního sponzora obou soutěží na Kooperativa cup 99 – muži a Kooperativa cup 99 – ženy. Soutěž dostala řád, takže na každý turnaj byla stanovena stejná výše PM, což doposud, díky pestrosti sponzorů, nebylo. Dokonce se nehrály čtyři turnaje, ale v ženské sérii pět soutěží, a mužské dokonce šest (v dalším roce ještě o jeden více). Letní poháry rostly, jak houby po dešti a co se týče mládežnických kategorií, tak se rozdělily na kadetské a juniorské. Důvodem nebyla výkonnost, nýbrž ohromný zájem, který nešlo jiným způsobem uspokojit. Nově

vytvořená kadetská soutěž měla dokonce své Mistrovství, kterého se zúčastnilo 13 trojic. V této kategorii se ze začátku hrálo ve trojicích ovšem jen do té doby než mládežnická komise přistoupila k radikálnímu kroku. I tato kategorie, z důvodu výkonnosti a zájmu, začala hrát ve dvojicích.

Juniorských párů bylo sice hodně, ale na Mistrovství Evropy skončili chlapeci na posledním 24. a dívky na 9. místě. Jak lze z těchto údajů odvodit, i přes obrovský zájem mládeže (viz tabulka č. 4), Česká republika neměla dostatečně kvalifikované trenéry na to, aby vychovala nové úspěšné páry do seniorských kategorií.

Tabulka 4 Počet hráčů a hráček v žebříčku ABV v roce 1999

Kategorie								
Muži	Junioři	Kadeti	Muži celkem	Ženy	Juniorky	Kadetky	Ženy celkem	Celkem
223	47	43	313	148	67	117	332	645

Zdroj: vlastní zpracování dle osobního interview

Naštěstí jsme měli stále poměrně kvalitní páry hrající Světovou sérii, což bylo důležité pro kvalifikaci na další Olympijské hry v Sydney. V trochu komplikované evropské kvalifikaci (změny podmínek na poslední chvíli, z důvodu odvolání většiny turnajů), se naše mužské páry umístily na děleném 1.-2. místě – Chromý-Kubala (finále se nehrálo z důvodu špatného počasí) a bratři Benešové obsadili čtvrtou příčku. Stejný scénář se konal i v ženách, kdy kvůli špatnému počasí bylo finálové utkání mezi švýcarským a naším párem Hudcová-Tobiášová, ukončeno. Tedy další dělené 1.-2. místo. To byla kvalifikace, samotné ME, konané ve Španělsku, pro nás skončilo nejlepším 4. místem páru Celbová-Dosoudilová a 5. místem Lébla a Palinka.

Na OH v roce 2000 se nakonec kvalifikovaly 3 české páry, dva ženské a jeden mužský. Neopakovala se ovšem chyba z minulé olympiády, a i naše beachvolejbalová výprava měla svého lékaře. Beachvolejbalový turnaj se hrál na pobřeží Tasmánského moře na pláži Bondi Beach. Pravidlo, díky němuž byla povolena účast pouze dvou týmů z jedné země, vyřadilo z bojů o olympijské medaile řadu špičkových párů, zejména z USA a Brazílie. To mohlo pomoci našim párům. Ty však v těžké konkurenci nedokázaly výrazně vylepšit umístění z posledních her v roce 1996 v Atlantě. Nejlepším českým párem byl ženský tým Celbová-Dosoudilová (dělené 9. místo), který tím posunul náš nejlepší výsledek z poslední olympiády o jednu příčku výš. Jediným lepším evropským

týmem byly Italky Bruschini-Solazzi. Druhý český ženský pár (Hudcová-Tobiášová) se umístil na 19. příčce. Muži výsledek z minulých OH nezlepšili a skončili na děleném 17. místě. Musím však zdůraznit, že jsme byli a stále jsme malá zemička uprostřed starého kontinentu, a naše tréninkové podmínky se zdaleka nedaly srovnávat se světovými velmocemi, ale i evropskými zeměmi, jako např. Německo a Itálie. Přes všechny tyto překážky jsou tato umístění obdivuhodná.

Nové tisíciletí přineslo pro světový beachvolejbal zásadní změny, co do počtu turnajů, výších PM, jak v Evropě, tak i ve světě, nárůst popularity, tak hlavně změnu pravidel. Avšak český beachvolejbal v této době pomalu přicházel o své hvězdy. Nové se zatím nezrodily. Na jarním zasedání výboru a poté rady, byly nově ustanoveny nebo doplněny komise. Zejména trenérská, která dostala jako hlavní úkol, starat se o mládežnickou reprezentaci. Do jejího čela byl zvolen Ing. Michal Palinek, který však později dal přednost aktivnímu hraní, a tak jej nahradil Mgr. Milan Džavoronok.

Naše špička, Lébl-Kubala, se rozhodla pro reprezentaci v klasickém šestkovém volejbale, která měla dvě veliké akce před sebou (kvalifikaci na MS i ME). Další pár Džavoronok s Pakostou se rozhodli skončit jejich dlouholetou a úspěšnou kariéru. A zbývající hráč, Palinek, vytvořil dvojici se Stanislavem Pochopem. Tito hráči však nenavázali na úspěchy předcházejících reprezentačních párů. Naši jedinou naději zůstával ženský pár Celbová-Dosoudilová, který ještě na začátku nového tisíciletí zaznamenal několik úspěchů. Prvním z nich byla bronzová medaile ze světového šampionátu konaného v rakouském Klagenfurtu, zároveň to bylo také první a prozatím poslední medailové umístění na Mistrovství světa. Posledním mezinárodním úspěchem českého beachvolejbalu po změně pravidel bylo 3. místo, znovu českého ženského páru Celbová-Dosoudilová, na ME, konaném v roce 2002 ve Švýcarsku.

O této době to šlo s českým volejbalem strmě dolů, přesněji řečeno pouze v kategorii dospělých. Už se zdálo, že nový systém výchovy mládeže ubíhá tím správným směrem. Naše mladé nadějně páry se v mládežnických kategoriích umístovaly i v mezinárodní konkurenci na velice slušných příčkách. Bohužel většina z nich nezvládla přestup mezi dospělé, a tím všechna naděje zhasla. Čemu můžeme přičítat, že tak kvalitní pár jako byl např. Kolář-Rotrekl, byli špičkou ve své kategorii (Mistři Evropy do 20 let z roku 2002, a třetí na Juniorském MS v roce 2003) a najednou v nejvyšší kategorii už úspěchy neslavili? Starty na Grandlamech a Sattelitech

nepřinesly žádný překvapivě skvělý výsledek. Česká republika má podle jednoho z trenérů veliký problém najít dvojici, která si bude tzv. sedět. A to zvláště v mužské kategorii. I tento, výše zmiňovaný pár, se po přechodu mezi dospělé rozešel a každý začal hrát s někým jiným. A to už samozřejmě tolik nefungovalo.

V tomto duchu pokračoval český beach dalších několik let. Mládežnické úspěchy a naděje, přechod mezi dospělé, rozpad páru, pokles výkonnosti, nemožnost konkurovat ve Světové sérii (maximálně Challengry, Open turnaje, Satelity,...), konec nadějí.

5.1.5 Český beachvolejbal chytá druhý dech (Nová éra s tváří Kiki&Maki)

Předchozí odstavce byly pro náš plážový volejbal spíše pesimistické a někdo už nemusel ani doufat, že naši beachvolejbalisté budou ještě někdy bojovat v hlavních soutěžích Světové série, či promlouvat do bojů v ME, MS nebo dokonce OH.

Opak byl ale pravdou, alespoň v ženské kategorii. Mužské páry nijak nevyčnívaly, kromě zkušeného páru Beneš-Kubala, kteří hráli převážně Granslamy, kde se dokázali umístit i v první desítce. Bohužel na medaili z nějaké větší akce to nestačilo. Jeden z největších úspěchů pak byl až v roce 2012 postup na Olympiádu do Londýna. To je ale hráčům kolem 40 let a jejich hráčská kariéra se už blíží ke konci. V ženách je to o trochu pozitivnější. Poměrně novou tváří je Hana Klupalová, která nejdříve začíná hrát po boku Terezy Petrovové. V roce 2004 vyhrály Akademické Mistrovství světa a o rok později se staly i Mistryněmi České republiky. To už pro český beachvolejbal vypadalo nadějněji. Hanka změnila svou partnerku za Lenku Háječkovou a načas se z předních pozic ztratily, až v roce 2010 svou výhru na národním šampionátu zopakovala. Spolu pak obsadily několikrát za sebou smolná 4. místa, a to na světových akcích, jako bylo Mistrovství Evropy 2011 v Kristiansandu, to samé umístění zopakovaly i o rok později. A do třetice, 4. místo obsadily i na Mistrovství světa v roce 2011. Už to vypadalo, že má Česká republika nové nástupkyně po dvojici Celbová-Dosoudilová (v této době už Nováková), ale lepšího úspěchu už bohužel nedosáhly. Na OH v Londýně se usadily na dělené 17. místo, po tom, co neprošly z vyřazovací skupiny „Lucky losers“.

Než se dostanu k našemu momentálně (březen 2014) nejlepšímu beachvolejbalovému páru, musím zmínit i ostatní páry, které se snaží udržet beachvolejbal, když už ne na předních světových místech, tak alespoň v podvědomí ostatních zahraničních beachvolejbalistů. V mužích je to mladý pár Kufa, R.-Hadrava, kteří jsou na 29. místě žebříčku FIVB. Vzhledem k reprezentačním i klubovým povinnostem hráče Hadravy

v šestkovém volejbalu, není možná stoprocentní příprava této dvojice, a tak se ani neočekává, že by se v blízké budoucnosti dostali více do popředí. Je to ale náš nejlepší mužský pár. V ženské soutěži máme více úspěšnějších párů. Prvním z nich je z části nově složený tým Missottenová-Skálníková (dříve Klapalová). Toto spojení zkušené hráčky (Skálníkové) s nadějným „nováčkem“ (Missottenová) spolu hraje teprve od minulého roku (2013), takže jestli je šance dosáhnout nějaké slušného výsledku se teprve ukáže. Už jen proto, že zatím neměly tolik času na to, aby se sehrály (Missottenová teprve loni odmaturovala). Naším nejlepším párem je tým Kolocová-Sluková, který je na průběžném 16. místě. V minulé sezóně se probojovali i do první desítky (9. místo). Další tým, který je potřeba zmínit, je Bonnerová-Hermanová. Tento pár spolu hraje od roku 2009 a do roku 2013 mohl hrát „under-age“ turnaje. Zde slavily pár úspěchů – MČR do 23 ovládly několikrát po sobě, ale i na mezinárodní byly vidět – 4. místo MS U21, 7. místo ME U23. Od roku 2011 pomalu nakukují i do dospělých, kde jejich největším úspěchem bylo 1. místo evropského turnaje (CEV Satellite) v roce 2011 na Kypru a velmi slušné 5. místo na Mistrovství Evropy v Klagenfurtu.

Avšak naším nejlepším párem současnosti je duo Kolocová-Sluková, který je na průběžném 16. místě žebříčku FIVB. V minulé sezóně se probojovaly i do první desítky (9. místo).

Kiki & Maki

Vzhledem k tomu, že tato dvojice patří momentálně k nejlepšímu, co český volejbal má, a také, že holky byly tak hodné a udělaly si čas na zodpovězení pár mých otázek. Vložím do své diplomové práce pár vět o nich.

Kiki a Maki, svými celými jmény Kristýna Kolocová a Markéta Sluková, jsou, jak je patrné, českými reprezentantky v beachvolejbalu. Skoro každý plážový volejbalista, začínaly i ony, klasickým šestkovým volejbalem, díky němuž se poprvé potkaly na ZŠ Brdičkova. Společně pokračovaly na sportovní gymnázium Přípotoční a trénovaly pod volejbalovým klubem PVK Olymp Praha. Až ve svých 17 letech se poprvé dostaly k trénování beachvolejbalu a nečekaně se staly Mistryněmi republiky do 20 let, ale co hlavně, Mistryněmi Evropy do 18 let. V návaznosti na další úspěchy se o dva roky později rozhodly naplno věnovat beachvolejbalu. Důvody zmiňuje Sluková: „*Beachvolejbalu jsme se začaly věnovat naplno, když nám bylo 18 let, po dvou letech „pendlování“ mezi halou a pískem. Když jsme poprvé vyrazily na mezinárodní*

juniorský šampionát (ME do 18 let), dovezly jsme domů medaili a veliký úspěch. Rok na to jsme ale zjistily, že holky, které jsme porážely, se po celoročním tréninku na písku výrazně zlepšují, zatímco my začínáme každý rok po šestkové sezóně od začátku. To byl veliký impuls k tomu, abychom se specializovaly pouze na jeden volejbal a ten plážový vyhrál.“ Jejich rozhodnutí skoncovat s šestkovým volejbalem a věnovat se jen beachvolejbalu bylo přijato z počátku ze strany ČVS velice rozpačitě. V té době byly obě hráčky členky juniorské reprezentace, a tak jim to měli někteří členové svazu a domácí klub trochu za zlé. Začaly tedy nejdříve trénovat pod trenérem Michalem Palinkem na Pankráci, v dnes již neexistujícím „Profi Teamu“. Po dvou a půl leté spolupráci se rozešly a zkusily spolupracovat s rakouským trenérem Simonem Nauschem. Ten se stal jejich trenérem, kterým je doteď.

Jak už jsem zmiňovala výše, jejich premiérové turnaje startují v roce 2005, kdy hrají juniorské soutěže. Jejich výsledky jsou shrnuty v následující tabulce č. 5. V roce 2011 je jim už 23 let, a tak musely vstoupit do ženského beachvolejbalového světa. S náročnou konkurencí se srovnaly poměrně rychle (na rozdíl od párů z minulých let) a hned ve stejném roce dosahují ohromných výsledků. Jejich největším dosavadním úspěchem je, asi všemi sportovními nadšenci a nejen jimi, naprosto nečekané 5. místo na Olympijských hrách v Londýně v roce 2012. Tento rok byl pro ně zatím tím nejlepším. Druhým velice důležitým umístěním v jejich kariéře, po několika pátých místech ve Světové sérii, je 4. místo na Grand Slamu v Berlíně, což byl pro český beachvolejbal historický úspěch. Ale vzhledem k tomu, že jsou holky ještě hodně mladé, tak mají dostatek času nasbírat potřebné zkušenosti a my o nich ještě v budoucnu určitě uslyšíme.

Tabulka 5 Souhrn nejlepších umístění páru Kolocová-Sluková

Rok	Umístění	Soutěž
2005	1. místo	ME U20
2005/6/7	1. místo	MČR
2009	2. místo	ME U23
2007	2. místo	ME U20
2008	2. místo	ME U23
2009	2. místo	ME U23
2010	2. místo	Akademické MS
2010	1. místo	ME U23
2011	1. místo	MČR

2011	9. místo (7x)	World Tour
2011	5. místo	WT Grand Slam
2012	5. místo	OH Londýn
2012	5. místo (5x)	World Tour
2012	9. místo	ME
2013	4. místo	WT Grand Slam
2013	9. místo (7x)	World Tour
2013	2. místo	Super Cup

Zdroj: vlastní zpracování; čerpáno z (19)

Lze tedy říci, že český beachvolejbal má na čem stavět. Máme bohatou, úspěšnou historii, ke které mohou dnešní hráči a hráčky vzhlížet a mít svou laťku nastavenou poměrně vysoko. Nebude to jednoduché, ale věřím, že mladá krev nám ještě jednou připomene, jak může i takto malá země bez moře a pláží, být světovou špičkou v plážovém volejbale.

5.2 Postavení beachvolejbalu v Českém volejbalovém svazu

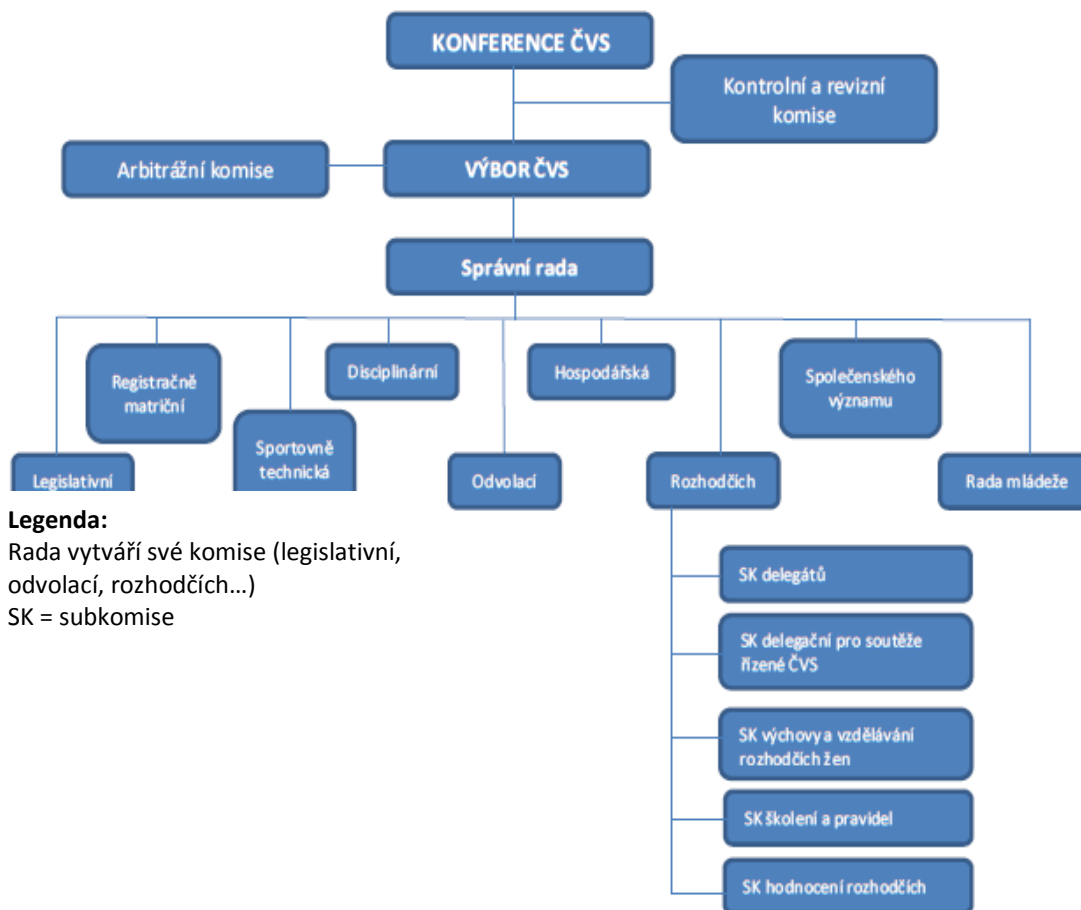
Jako jeden z cílů mé diplomové práce bylo, zjistit jaké postavení, organizaci, zabezpečení ze strany státu má český beachvolejbal, a právě to bude náplní další kapitoly. Nad českým plážovým volejbalem drží ochrannou ruku Český volejbalový svaz, a proto začnu jeho charakteristikou.

5.2.1 Orgány a organizace

Český volejbalový svaz (ČVS), v anglické verzi Czech Volleyball Federation je právnická osoba (občanským sdružením), která svou činnost vykonává v souladu právními předpisy České republiky. ČVS je jediným subjektem uznaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Českým olympijským výborem a současně jediným garantem rozvoje volejbalu pověřeným řízením volejbalu a beachvolejbalu na území České republiky. Zároveň je jediným představitelem českého volejbalu v mezinárodních organizacích CEV a FIVB, kterými byl zákládajícím členem. Dokumenty vydané těmito organizacemi jsou východiskem pro činnost ČVS a musí být respektovány i jakoukoliv třetí stranou podílející se v součinnosti s ČVS na rozvoji volejbalu a beachvolejbalu v ČR. Svaz se člení podle územního principu na úroveň celostátní, krajskou a okresní. Činnosti v jednotlivých územních úrovních plní územní

organizační jednotky ČVS - krajské, okresní, městské volejbalové svazu, prostřednictvím svých orgánů. Vzhledem rozsahu a tématu práce, nebudu příliš konkrétně zabíhat do vztahů v samotném vztahu. Pro můj účel postačí nastínit, jak zhruba organizační struktura ČVS vypadá.

Schéma 9 Organizační struktura ČVS

Zdroj: vlastní zpracování; čerpáno z (8)

A jak do toho všeho zapadá právě beachvolejbal? ČVS si vytváří různé „Asociace“, které pak ve vrcholných orgánech zastupují delegáti. Jejich počty jsou dány dle stanov. Zjednodušeně lze říci podle důležitosti a velikosti. A co ten pojem asociace vlastně znamená? Asociace je zájmové sdružení členů ČVS na celostátní nebo krajské úrovni, které je ustanoveno statutem, ve kterém musí být vymezen mj. účel, organizační struktura, orgány a postavení jednotlivé asociace. Sama asociace není členem. Ve své činnosti vychází z poslání ČVS, směrnic ČVS a usnesení orgánů ČVS, které jsou pro asociaci závazné. (8) Český volejbalový svaz má tyto asociace:

- Asociace beachvolejbalu

- Asociace volejbalových deblů
- Asociace volejbalových klubů mužů
- Asociace volejbalových klubů žen

Pro účel této práce je samozřejmě nejdůležitější Asociace beachvolejbalu (ABV). Tato podoba však v českém volejbalovém prostředí nebyla od začátku. Samotný Český volejbalový svaz byl jedním z nejstarších svazů v české, resp. československé historii. Byl založen v roce 1924, tehdy ještě společně s basketbalovým (k oddělení došlo až po 2. světové válce). Beachvolejbal, jakožto mladý sport, byl začleněn až po téměř 70 letech. V počátcích beachvolejbalu u nás ani nebyla tendence tento nový sport nějak strukturálně začleňovat, ale vzhledem k nečekanému a rychlému růstu popularity, musela vzniknout tendence začít se o tento sport také starat. Jak jsem popisovala v minulých kapitolách, turnaje začínaly přibývat, a bylo už nutné je organizačně zajišťovat. A tak na počátku 90. let z iniciativy pana Purnocha a jeho přátel, přesně 22.6. 1991, vznikla Asociace beachvolejbalu, která až o tři roky později byla začleněna do organizační struktury ČVS, včetně zastoupení ve správní radě.

Jejími posláními a úkoly jsou podle stanov následující:

- zabezpečovat rozvoj beachvolejbalu na území ČR,
- zastupovat zájmy sdružených členů
- zastupovat český beachvolejbal prostřednictvím ČVS v mezinárodních organizacích
- organizovat a řídit mistrovské a nemistrovské soutěže v beachvolejbalu
- v součinnosti s příslušnými orgány a složkami ČVS zabezpečovat státní reprezentaci ČR v beachvolejbalu.

Po několika letech vývoji došlo k určitým změnám, takže nynější podoba organizační struktury ABV je následující. Nejvyšším orgánem ABV je Rada ABV, která po posledních volbách (podzim 2013) snížila počet svých členů z 15 na 10. Podle jednoho z členů Rady, je to dobrý krok k tomu, aby se český beachvolejbal dočkal zásadnějších změn. Dalším orgánem, který je nezávislý, avšak za svou činnost odpovídající Radě, Kontrolní a revizní komise. Má zpravidla 3 členy, kteří kontrolují dodržování předpisů ABV, plnění usnesení orgánů ABV, či šetří stížnosti členů a kontrolují hospodaření ABV. Posledním, a dá se říci nejčinnějším, je Výkonný výbor ABV. Ten řídí činnost

Asociace mezi zasedáními rady, a k tomu si zřizuje odborné komise a koordinuje jejich činnost.

Asociace beachvolejbalu má již zmiňované poslání a úkoly, avšak její postavení v rámci ČVS ji neumožňuje jednat svým jménem. ABV hospodaří podle rozpočtu schváleného právě pro ni, ale nemá svůj vlastní účet u peněžního ústavu, ani pokladnu. Veškeré finanční operace jsou prováděny prostřednictvím sekretariátu a účtu svazu. I případné pracovně-právní vztahy s pracovníky ABV, řeší sekretariát ČVS.

Tento stav byl aktivní od založení asociace, respektive od podepsání nových stanov v roce 2005, a stále tomu tak samozřejmě je. Ovšem od loňského roku přibral ještě jeden, velmi významný element. A tím elementem je, pro české publikum zatím ne příliš známý Rakušan, Simon Nausch. Simon Nausch je trenér naší současné nejlepší dvojice Kolocová-Sluková. A zároveň se na podzim roku 2013 stal sportovním ředitelem projektu Rio 2016 (viz kapitola 5.6.4). Náplň jeho práce je velice obsáhlá a dá se říci, že převzal pod svá křídla celý český beachvolejbal a bude se ho snažit posunout o krok vpřed. K tomu má pomoci také fakt, že Simon je špičkou svém oboru. Je vzdělaný, má zkušenosti a je ochotný je předat dál. Je to pro český beach nový vítr do tuzemských beachvolejbalových plachet, který už rozhodně potřeboval. Simon vidí v našem volejbalu potenciál, o který se v současné době nikdo nestará tak, jak by bylo potřeba. Tento člověk ví, jak podobné systémy fungují ve světě, v zemích, kde beachvolejbal patří mezi velice oblíbené sporty. Rozhodl se, že se pokusí podobné fungování aplikovat i u nás doma. A proč by právě Rakušan měl zájem o rozvoj péče o beachvolejbal v České republice? Samozřejmě je to díky partnerskému vztahu s hráčkou Slukovou, se kterou se před pár týdny dokonce zasnoubili.

Přístup k beachvolejbalu, jak jsem již uvedla dříve, nebyl tak vstřícný od samého začátku. Vyplývalo to z faktu, že hodně týmů ztroskotalo při přechodu z juniorských kategorií výš a opravdu není jednoduché se ihned zapojit do bojů o přední místa mezi dospělými. Hráči objíždí po světě jeden turnaj za druhým, najednou úspěchy, které zde byly dříve, nepřicházejí a tak se finanční zásoby se zužují. Nejsou-li úspěchy, tak i podpora ze strany národního svazu nepřichází. A tak většina dvojic končí. Jednoduše řečeno, kdo není úspěšný, nemá nárok na nějakou výraznější podporu a to samé si prožily i holky Kolocová-Sluková. Ty nejdříve byly kritizovány, že přešly z „šestkové“ reprezentace na beach. Svaz v té době byl rozdělen na dva tábory, a ten větší, šestkový,

to beachi vůbec neulehčoval. Proto taky většina veřejnosti o úspěších beachvolejbalu do roku 2012, kdy byly OH v Londýně) prakticky ani pořádně nevěděla. Holky to ovšem nevzdaly. S pomocí svých rodin a hlavně Simona, se jim podařil historický úspěch, 5. místo na OH v Londýně. Tento úspěch už vedení svazu nemohlo přehlížet. Jak je v našich končinách dobrým zvykem, kam vítr, tam plášť, a najednou se i vedení svazu s pýchou začalo hlásit ke svým reprezentantkám. Samy holky přiznávají a potvrzují má slova: *„Nemohu samozřejmě mluvit za všechny týmy, ale přístup ČVS vůči nám se po OH změnil zásadně. Především díky zájmu předsedy volejbalového svazu Zdeňka Haníka, který se teď snaží, abychom měly do budoucna srovnatelné podmínky s jinými mezinárodními týmy. Na podporu od ČVS si teď nemůžeme stěžovat, ačkoliv tomu tak nebylo vždycky a musely jsme si jejich přízeň zasloužit.“*

5.2.2 Ekonomický pohled

Tato kapitola by měla přinést náhled do hospodaření ČVS, resp. Asociace beachvolejbalu. Jak už jsem zmiňovala v úvodu výsledkové části této práce, bylo velice komplikované tyto informace zjistit. Proto tato kapitola neobsahuje údaje, které jsem si v počátku stanovila.

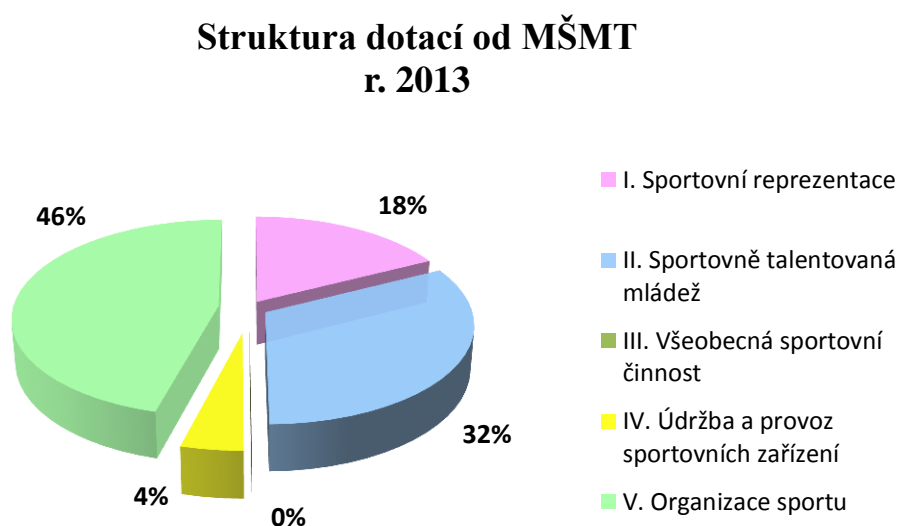
Jedna z mála informací, které se mi podařilo zjistit, je alespoň struktura a výše dotací od MŠMT. Z pohledu ministerstva patří volejbal mezi lépe hodnocené sporty, bohužel se však nepodařilo od ČVS dostat informace, kolik z této částky případně právě beachvolejbalu a jakým způsobem je s touto částkou dále nakládáno.

Tabulka 6 Rozdělení státního rozpočtu 2013 v oblasti sportu podle výdajových okruhů

Program	Dotace
<i>I. Sportovní reprezentace</i>	8 387 200
<i>II. Sportovně talentovaná mládež</i>	15 446 300
<i>III. Všeobecná sportovní činnost</i>	0
<i>IV. Údržba a provoz sportovních zařízení</i>	2 023 400
<i>V. Organizace sportu</i>	21 939 200
Celkem	47 796 100

Zdroj: vlastní zpracování; čerpáno z (25)

Graf 2 Struktura dotací od MŠMT

Zdroj: vlastní zpracování, čerpáno z (25)

Jednou z mála informací, kterou mi Asociace BV poskytla, byl systém finanční podpory v českém beachvolejbale a pravidla přerozdělování finančních prostředků pro beachvolejbalovou reprezentaci. Hlavní myšlenkou je struktura reprezentace rozdělená do 4 skupin. Pro každou z těchto skupin jsou definovány parametry zvlášť, a v případě nedodržení jedné z těchto podmínek nemůže být hráč/hráčka zařazena do dané skupiny. Podrobný přehled skupin a popis jednotlivých parametrů je přiřazen na konci této práce v příloze č. 2.

Na základě této struktury reprezentace a ze zkušeností ostatních malých úspěšných zemí ve spolupráci s ČVS byl navržen a poté i schválen takový systém finančních podpor, jenž umožňuje hráčům, na základě dobrých výsledků získat finanční podporu. Dovoluje také lépe plánovat a na základě kvalitních dlouhodobých výsledků vyjednat možné zvýšení této podpory (v závislosti na možnostech svazu a v navrhované struktuře). Pravidla, podmínky a rozpis finančních podpor pro rok 2013 je jako příklad uveden v příloze č. 3.

5.2.3 Volejbal 2011

ČVS může za účelem zajištění materiálních a finančních prostředků pro rozvoj volejbalu a beachvolejbalu vyvíjet také hospodářské aktivity, může zakládat obchodní společnosti a vstupovat do obchodních společností či jiných organizací. (8)

Z výše zmíněných důvodů a možnosti založil svaz v roce 2010 svou servisní firmu, Volejbal 2011 s.r.o., kterým je 100% vlastníkem. Tato společnost se stará o veškerý chod a tok informací od svazu směrem ven i zpátky. Mám na mysli, pořádání turnajů, péče o sportovce, komunikace s mezinárodními organizacemi, tvorba kalendáře, péče a výchova trenérů, administrativní činnosti spojené s chodem asociace, atd. Pro konkrétní představu vkládám následující tabulku zahrnující stěžejní povinnosti sekretáře pro ABV.

Tabulka 7 Činnosti sekretáře ABV

FIVB, CEV	přihlašování a odhlašování na turnaje a z turnajů
	evidence povinných dokumentů hráčů (Player's Agreement, Health Certificate, Anti-doping Programme)
	zajištění proplácení prize money CEV jednotlivým hráčům
	zajišťování dresů na CEV Youth Continental Cup
	podávání žádostí o divoké karty
Domácí turnaje	evidence žádostí o pořadatelství turnaje
	synchronizace termínového kalendáře s promotéry turnajů
	zajištění vyplácení odměn promotérům za uspořádání turnaje
	distribuce beachvolejbalových míčů do krajů
	medaile, poháry, diplomy na MČR
Web (sekce "beach")	zveřejňování aktualit, reportů a článků
	zveřejňování propozic jednotlivých turnajů
Delegáti	vyplácení odměn a cestovních příkazů
Reprezentace (dospělí)	akreditace trenérů
	smlouvy s reprezentanty
Výkonný výbor, Rada ABV	komunikace se členy
	kompletní zajištění jednotlivých zasedání
	vyplácení cestovních příkazů
	vytváření oficiálních zápisů
Reprezentace (mládež)	přihlašování dvojic na turnaje
	akreditace hráčů a trenérů
	zajišťování letenek
	zajišťování Player's Agreement, Health Certificate, Anti-doping Programme hráčů
	objednávání pojištění
	zajišťování záloh
	objednávání ubytování
	komunikace s promotéry turnajů
	smlouvy s reprezentačními trenéry a asistenty
	vybavování oblečením mládežnických reprezentačních celků

Různé	zajišťování případných vízových povinností
	fakturace (dodavatelé zboží a služeb)
	objednávka dresů na UNIQA Mistrovství ČR
	objednávka pohárů na UNIQA Mistrovství ČR
	zadávání inzerce na UNIQA Mistrovství ČR (MF DNES)
	dodávání pokladů tiskovému mluvčímu ČVS

Zdroj: vlastní zpracování dle osobního interview

5.2.4 Beach Rio 2016

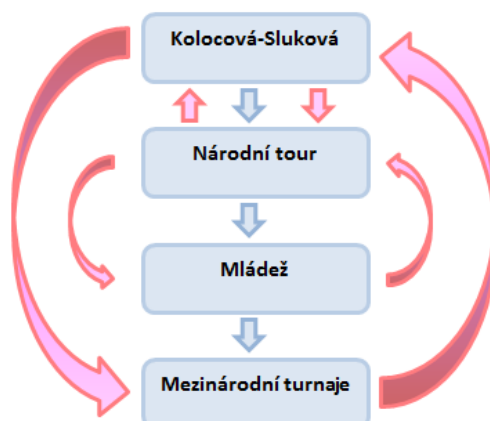
Další menší podkapitola bych ráda věnovala nově vzniklému programu s názvem Beach Rio 2016. Ač název může být trochu zavádějící, jedná se o programový plán na rozvoj beachvolejbalu v České republice. Avšak jeho nejvyšším cílem je dostat na nadcházející OH v Riu minimálně dva české reprezentační týmy. Za tím vším se ale skrývá daleko více dílčích cílů, které tuto hlavní myšlenku mohou pomoci uskutečnit.

Obrázek 2 Logo projektu Beach Rio 2016

Za tímto programem stojí tým lidí z Českého volejbalového svazu v čele, s již zmiňovaným, Simonem Nauschem. Na financování programu se rovným dílem podílejí svaz a sponzoři. Hlavní vizí je vytvořit beachvolejbalu takové jméno, aby byl považován za profesionální sport. Ne jen jako doplněk či hobby koníček. Celý program má 4 základní pilíře:

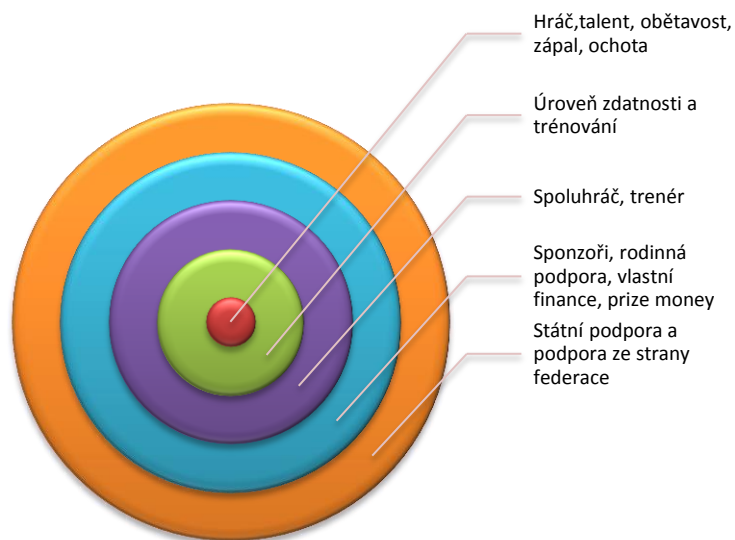
Schéma 10 Hlavní pilíře projektu Rio 2016

Zdroj: vlastní zpracování dle osobního interview

Tím hlavním článkem, tzv. vlajkovou lodí, je tým Kolocová-Sluková, které v současnosti mají ten potenciál tuto „rolí“ zvládnout, a tím pádem vést tento projekt. Přece jen 49 % volejbalových článků v ČR se věnuje právě této dvojici, což je opravdu veliká reklama. Jak jsem již zmínila, na vedení tohoto projektu se podílí v roli ředitele Simon Nausch², Zdeněk Haník (prezident), viceprezident ČVS a Veronika Matějková, jako administrátor a generální sekretář beachvolejbalu. V pozadí samozřejmě nezůstává ani ABV ve vyřizování národních záležitostí. Následující schéma ukazuje důležité faktory, které by měly ovlivňovat každého profesionálního týmu v BV. Tuto, dá se říci struktura národního týmu, je nutné nejdříve zavést a poté ji implementovat do reálného fungování. Mělo by se začít s hodnocení týmů podle jejich úspěšnosti na sportovním poli. Na základě výsledků z hodnocení by měly nárok na finanční podporu, a top týmy by měly nárok na své individuální plány. Pokud bychom měly top týmy, měla by být zřízena i profesionální infrastruktura, pod kterou spadá např. kontakt s ostatními federacemi, zahraničními týmy, vlastní lékař, fyzioterapeut, atd. Komplexní servis, který týmy na nejvyšší úrovni potřebují mít. Přece jen lepší podmínky mohou velice ovlivnit postavení týmu v náročné konkurenci. (90. léta – chyběl lékař, díky němuž jsme nemohli dosáhnout lepšího umístění. pozn. autora).

Schéma 11 Faktory ovlivňující profesionální tým v beachvolejbalu

Zdroj: vlastní zpracování dle osobního interview

² Simon Nausch – trenér a tvůrce strategie týmu Kolocová-Sluková; r. 2012 – šéftrenér olympijských týmů v BV na OH v Londýně; trenér dalších dvojic Bonnerová-Hermanová, Háječková-Klapalová.

Dalším pilířem je domácí národní okruh. Dílčím cílem v této oblasti je zvednout úroveň domácí tour, protože kvalitní soutěž s sebou přináší atraktivní sponzory, kteří jsou naprosto nezbytnou součástí. Vyšší kvality, úrovně domácího okruhu, chtějí docílit pomocí lákavých cen pro nejlepší páry. Podoba národní tour by měla být následovná. Největšími turnaji budou:

- 3x Super Cup – s celkovým prize money €4000; přítomnost televizních kamer; účast minimálně dvou top týmů ze Světového poháru.
- 5x Czech cup (České poháry) – s celkovým prize money €2000 pro obě pohlaví (bude převážně financováno z projektu Beach Rio 2016).
- Summer cup (Letní poháry) – na této úrovni by žádné ocenění ve finanční podobě nebylo, popř. maximální částka €500.

Celé by to zastřešovala Asociace beachvolejbalu, která by tím určila pověřené skupiny. Jejich mottem je: „Kdo chce pracovat, je vítán.“

Posledním pilířem je příprava mládeže. V minulosti byla velmi problematická komunikace mezi trenéry šestkového volejbalu a trenéry beache. Jak už jsem zmiňovala v jedné ze svých kapitol, rivalita mezi těmito sporty tu byla odjakživa a spolupráce téměř žádná. Tento program by měl problém z minulosti odstranit a novou spoluprací využít ve svůj prospěch. Z dlouholeté praxe beachvolejbalových trenérů vyplývá, že tyto dva sporty nelze brát, jako dva naprosto rozdílné. Naopak, v poslední době jsou snahy z FIVB o to, co pravidla nejvíce sjednotit, což této situaci napomáhá.

Hlavními úkoly projektu Rio 2016 v oblasti mládeže je provést analýzu minulých let, vytvořit tzv. projektové skupiny, které se budou starat o propagaci a rozšiřování beachvolejbalu v ČR nebo se právě budou zaměřovat na spolupráci s trenéry mládeže šestkového volejbalu. Dále by měli vytvořit program na rok 2014, který bude zahrnovat novou podobu možných žakovských kategorií. Uvažuje se také o speciálních beachvolejbalových kempech, vzdělávání nových trenérů. Velmi důležitým úkolem je také zvýšení spolupráce se sousedními zeměmi, a to ve všech aspektech.

Jak tedy shrnout přístup Českého volejbalového svazu, resp. Asociace beachvolejbalu k plážovému volejbalu v České republice. Ačkoliv v jeho počátcích patřila naše země mezi několik nejlepších na světě, nedokázali jsme si vychovat nové nástupce, a tak beachvolejbal po přestupu do nového tisíciletí upadl do útlumu. Jako jeden z důvodů mohu označit nedostatečný zájem, spíše až nezájem, ze strany zastřešující organizace a žádná iniciativa k nějakému zlepšení. Přílišná rivalita mezi klasickým šestkovým a plážovým volejbalem mohla být jednou z několika příčin neúspěchu našich týmů. Naštěstí úspěch na OH byl hybnou silou pro Český volejbalový svaz, který se teď prostřednictvím Asociace snaží beachvolejbal ještě více zpopularizovat a pomoci mu, jako nikdy předtím.

5.3 Organizování turnajů na území ČR

V Čechách se můžeme setkat se dvěma základními typy turnajů. Prvním z nich jsou turnaje pořádané pod hlavičkou ČVS (oficiální turnaje), tou druhou, a určitě i početnější skupinou, jsou turnaje soukromých sportovních subjektů. O těch se budu zmiňovat až v následující kapitole. Teď se zaměřím na tu první, pro českou beachovou scénu, důležitější část.

5.3.1 Domácí turnaje

Tuto oficiální část turnajů bych ještě rozdělila na domácí (národní) turnaje a mezinárodní turnaje konané na našem území. Nejvyšší domácí soutěž, s nejvyšší hráčskou úrovní je Národní tour. Tím top turnajem z celé této tour je samozřejmě Mistrovství ČR, jedná se o společný turnaj mužů a žen. První série turnajů je tzv. Super Cup. Tato série navazuje na turnaje série „A“, které byly pořádány v letech 2007-2010. Promotérem tohoto okruhu je firma Sport Bohemia, která si sama vybere vhodné lokality a osloví některé pořadatele s možností využití jejich beachvolejbalového areálu a spolupráce při uspořádání turnaje. Na rozdíl od další série, nazvané Český pohár, který má jasně daných 6 mužských a 6 ženských turnajů (r. 2013). Zároveň s tímto turnajem vzniká povinnost (viz Beach Rio 2016) uspořádání souběžného amatérského turnaje nazvaného Letní pohár. Pořadatel by měl ve finálový den turnaje Českého poháru uspořádat na zbývajících kurtech turnaj pro amatéry (Amatér = hráč nesmí být účastníkem souběžného turnaje Českého poháru a nesmí figurovat na aktuálním žebříčku ABV do 50. místa).

Další typ turnajů je Regionální. Je to tzv. regionální MČR v beachvolejbalu, které mělo v roce 2013 už svůj 8. ročník. Jsou to soutěže, ve kterých se vedle amatérských hobby hráčů a beachvolejbalových specialistů, kteří turnaje využívají jako přípravu na novou sezónu, setkávají také šestkoví hráči, kteří právě skončili halovou sezónu. V roce 2012 se z nejvýše možného počtu 126 turnajů, podařilo uspořádat neskutečných 122. Celkový počet účastníků překročil 2000.

Výše zmiňované turnaje byly seniorské, jak pro muže, tak ženy. Nesmí však zapomenout na mládežnické kategorie. Pravidelné turnaje se konají také v chlapecké i dívčí kategorii. Nejmladší kategorií je MČR žáků a žákyň, kdy jejich účelem je podchytit volejbalové talenty a snažit se jim nabídnout kromě klasického volejbalu i beachvolejbal.

Všechny tyto turnaje se hrají v letní sezóně. V posledních letech však sezóny začínají uspořádáním tzv. Zimní ligy, kde se díky nafukovacím halám, může hrát nejvyšší beachvolejbal i přes zimu. Jako je tomu např. v atletice, se koná halové MČR i v beachvolejbalu, a to ve všech kategoriích. A právě Zimní liga je kvalifikací na toto vyvrcholení zimní sezóny.

5.3.2 Mezinárodní turnaje

Druhou skupinou z těch oficiálních turnajů, jsou mezinárodní turnaje. Již v kapitolách o vývoji, jsem zmínila, že Česká, resp. Československá republika, nestála ani v tomto směru v pozadí za světem.

Největší mezinárodní beachvolejbalovou událostí v ČR byly turnaje mužské FIVB SWATCH TOUR 2008, 2010, 2011 a 2012, které se konaly v květnu a ve všech čtyřech případech na pražské Štvanici pod názvem Prague Open, vyjma FIVB Swatch World Cup 2012. Tyto turnaje přilákaly neskutečné množství fanoušků. V loňské sezóně jsme takto velikou beachvolejbalovou událost neměli. Pro české fanoušky je tu však vynikající zpráva, která světový beachvolejbal zanese opět, po 2leté pauze, do Prahy. Od 20. 5. do 25. 5. 2014 se bude konat turnaj pod oficiálním názvem FIVB Beach Volleyball Prague Open 2014. Tento turnaj bude po dlouhé době pro ženskou sérii a naše týmy se tak budou moct předvést před domácími fanoušky.

Pro úplnost v příloze č. 4 je zařazen „Termínovaný kalendář tuzemských beachvolejbalových soutěží“ pro rok 2014 a pro představu také přidávám „Podmínky

pro promotéry“ pro rok 2013 (Příloha č. 5). A to z toho důvodu, že aktuální podmínky jsou prozatím nevěřejné.

5.4 Beachvolejbal a sponzoring

Snad s téměř každým sportem je v dnešní době spojen sponzoring. A o to více u tak atraktivního sportu, jako je právě beachvolejbal. Pro sportovce, stejně tak pro organizátory a pořadatele turnajů, je velice složité sehnat finanční prostředky. Plážový volejbal je sice velice atraktivní, za to si hledal poměrně dlouho cestu ke sponzorům. Alespoň v našich podmínkách.

Již v 90. letech se ale pořadatelům podařilo pár firem přesvědčit, že by měli investovat právě do reklamy na těchto událostech. Jednalo se zejména o firmy ze sportovního průmyslu, jako jsou výrobci plavek a plaveckých doplňků, ale i třeba výrobce slunečních brýlí, míčů atd. Další nezastupitelnou složkou byl, a stále ještě je potravinářský průmysl. Tím myslím výrobce různých energetických, iontových nápojů, ale také například i výrobce zmrzliny. Jednoduše, téměř vše, co si člověk dovede představit ve spojitosti se sluncem, pláží a sportovním výkonem.

Výše zmiňované firmy jsou téměř samozřejmostí, že se na takovýchto typech akcí budou podílet. Většinou se však nejedná o firmy s takovými finančními možnostmi, aby mohly sponzorovat např. celý okruh turnajů. Specializují se ve většině případů na lokální turnaje. Z tohoto důvodu, když se na české scéně v polovině 90. let začala hrát série, bylo potřeba sehnat někoho, kdo by byl ochotnější investovat větší částky peněz. Nebylo to však nic jednoduchého, vždyť ženský okruh se musel bez hlavního sponzora obejít čtyři roky. Tedy od roku 1993 do roku 1996 měla tato série jen sponzory při určitých turnajích, tzn. koho promotéři daných turnajů „ulovili“. Muži měli větší úspěch a již od vzniku jejich okruhu měli svého hlavního sponzora celé tour. Častokrát šlo o firmy zabývající se počítačovou technikou a softwary. Dlouholetým sponzorem byla i firma Fatra Napajedla a.s., která se pro změnu zabývá zpracováním plastů. Společným jmenovatelem těchto firem byla lokální působnost, a to Jihomoravský kraj, přesněji řečeno okolí Brna.

Dalším významným typem firem, který se všeobecně zajímá o sponzorství různých druhů sportů, jsou firmy z oblasti bankovníctví a pojišťovnictví. Tento sektor tedy vstoupil ke konci 90. let také do beachvolejbalu, kdy nejprve ženy poprvé dosáhly

vysněného hlavního sponzora své tour, Českou spořitelnu. Ta se udržela dva roky, vystřídána firmou Kooperativa, která zároveň převzala štafetu po firmě Fatra Napajedla, u mužské kategorie. A to z toho důvodu, že veškerá marketingová práva přebrala společnost ČVS s.r.o., která jediná byla oprávněna řešit otázky sponzoringu, reklam i TV přenosů. Změnil se tudíž i název soutěží, kdy muži i ženy hrají „Kooperativa cup“.

Pojišťovnictví ani v dnešní době nezůstalo v zapomnění, a tak již několik let, jak pro klasický šestkový volejbal, tak i pro MČR v beachvolejbalu je hlavním partnerem firma UNIQUA.

V současnosti tím největším sponzorem pro beachvolejbal v České republice je pivovar Staropramen, resp. Staropramen Cool. V loňské sezóně se podle jednoho z jejich výrobků jmenovaly beachové akce „Staropramen Cool Super Cup“. Tento sponzor si beachvolejbal oblíbil, a proto mohu naznačit, že v letošní sezóně bude vidět ještě více. A to nejen díky spolupráci s naší nejlepší beachvolejbalovou dvojicí Kolocová-Sluková, se kterými od loňského roku naplno spolupracuje. Dokonce společně vytvořili instruktážní videa se základními dovednostmi v beachvolejbalu. Staropramen však rozhodně není prvním výrobcem alkoholických nápojů, který by se do beachvolejbalu sponzorsky zapojil. Již v devadesátých letech můžeme zaznamenat firmy jako - Pivovar Černá Hora, Měšťan pražské pivovary a.s., ale třeba na Karlovarsku dokonce Becherovka Karlovy Vary.

Menší typy turnajů, jako jsou např. Letní poháry či Finále regionů, bojují každý rok o své sponzory. Bohužel poslední roky se tyto série musely obejít bez, ale momentálně se o nich jedná. U mládeže je hlavním sponzorem firma GALA, protože by u těchto kategoriích žádný pivovar neměl rozhodně figurovat.

Všechny výše zmíněné firmy mají vyhrazenou exkluzivitu na marketingová práva v oblasti bankovníctví a pojišťovnictví, pivovarství a míčů.

Z důvodu náročnosti a specifčnosti činnosti při organizování turnajů, má ČVS, resp. ABV společnost, která tuto problematiku obstarává. Je to již výše zmiňovaná společnost Volejbal 2011 s.r.o., která spolupracuje s promotérem v podobě reklamní a marketingové společnosti Sport Bohemia a.s.

Z předchozích odstavců by se mohlo zdát, že zájem sponzorů je dostatečný. Opak je však pravdou. Od roku 2010, kdy došlo k odstoupení hlavního sponzora, došlo ke ztrátě

tzv. prize money. S tímto pojmem je beachvolejbal, už ne jen ve světě, ale u nás, hodně spojen. Díky tomu dochází k trvalému poklesu zájmu hráčské základny o tuto podobu Poháru ČVS. Důvodem poklesu zájmu je také nárůst konkurence ze strany soukromého sektoru, který pořádá zejména v letní sezóně bohatě dotované turnaje.

5.5 Beachvolejbal v soukromé sféře

Do této doby jsem se věnovala plážovému volejbalu ve veřejném sektoru. Zmínila jsem také, že beachvolejbal je úzce spjat, více než jiné sporty, s poměrně vysokým objemem peněz. Ať už v podobě prize money nebo náročnosti udržování podmínek pro hraní. Převážně z těchto důvodů, musí existovat i druhá strana, tedy strana soukromých společností. Bez těchto podnikatelských subjektů by jen stěží mohla fungovat národní tour, natož pak uskutečňování mezinárodních akcí. Pod podnikatelskými subjekty si představíme hlavně provozovatele beachvolejbalových kurtů.

5.5.1 Beachové arény

Provozovatelé kurtů na plážový volejbal, někdy nazývaných jako tzv. beachvolejbalové arény, jsou pro beachvolejbal v ČR zásadním článkem. Bez nich by nebylo možné uspokojit tak vysokou poptávku v první řadě veřejnost, ale také zvyšující se poptávku volejbalových klubů (členů ČVS). Sezónní údržba není nijak finančně náročná, bohužel samotné vybudování beachvolejbalových areálů je finančně náročné. A to si kluby nemohou se svými rozpočty dovolit. Výjimečně se můžeme setkat s případy, kdy hřiště vlastní sportovní klub, či jednota. Spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem je tedy více než žádaná. Většina sportovních volejbalových klubů spolupracuje s místním provozovatelem beachvolejbalové arény a společně vytvářejí ideální podmínky pro obě strany. Volejbalové kluby mají možnost, kde trénovat a hrát, majitelé/provozovatelé hřišť zase lákadlo pro veřejnost (např. v podobě turnajů, exhibic, atd.). Tyto dva subjekty spolu kooperují ve vzájemné symbióze, kdy jeden bez druhého by toho nedosáhl tolik, jako každý zvlášť. Jako příklad uvádím Beach Klub Pankrác, který byl jedním z prvních beachvolejbalových areálů v republice a který od svých počátků byl domovem pro českou beachovou špičku, se pravidelně koná Zimní liga a následné Halové mistrovství ČR, Juniorská liga nebo beachová verze AVL (Amatérské volejbalové ligy). Naopak sportovní areál Hamr je domácím tréninkovým místem pro reprezentační páry Kolocová-Sluková, Bonnerová-Hermanová a Hadrava-Kufa.

Město s největší koncentrací hřišť v České republice je bez diskuze hlavní město Praha (jen 25 areálů je dohledatelných na internetu). Po přelomu tisíciletí se tzv. roztrhl pytel s beachvolejbalovými areály, a i přes poměrně vysoké ceny za kurt, je v letních měsících v nejvytíženějších hodinách (17-20) téměř nemožné sehnat volný kurt.

5.6 Beachvolejbalové povědomí u české veřejnosti - anketa

Vzhledem ke znalostem o beachvolejbalu, které jsem měla a které jsem získala i díky této práci, jsem se rozhodla provést anketu. Vytvořila jsem krátký dotazník, který měl za cíl se dozvědět od nezainteresované veřejnosti, jaké mají povědomí o beachvolejbalu v České republice. Mým předpokladem bylo, že o tomto, v dnešní době, velice oblíbeném sportu, většina lidí netuší, jaké kořeny má beachvolejbal u nás. Celkově měla anketa 9 otázek, z níž 7 otázek bylo zaměřeno převážně na vlastní zkušenost tazatele s beachvolejbalem. Nyní rozeberu výsledky.

Anketu jsem rozesílala pouze elektronicky a vyplnilo mi ji 52 respondentů. Nikdo z dotazovaných nehraje, ani nehrál tento sport závodně, v minimálním počtu byli zastoupeni rekreační hráči. Složení tohoto vzorku je následující.

Graf 3 Věkové složení respondentů

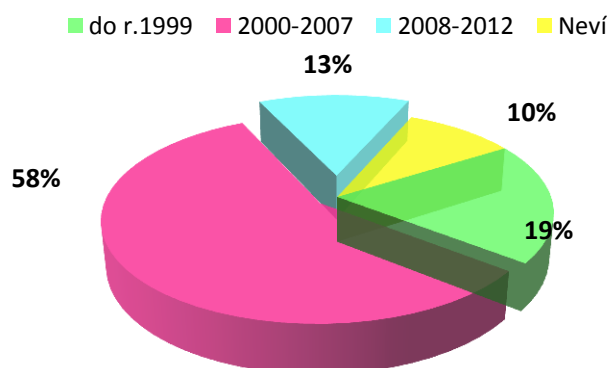

Všichni dotazovaní odpověděli, že beachvolejbal znají a převážná většina už ho někdy sama hrála. První otázka „**Kdy jste o beachvolejbalu slyšeli poprvé?**“ nepřinesla nijak převratné zjištění. Bohužel se mi nepodařilo zajistit vzorek, ve kterém by figurovalo více nižších ročníků narození než 1965. Proto nejčastější odpovědí byl přelom tisíciletí

a později. Dalším důvodem však také může být díky médiím. V dnešní době jsou média hybným a velice ovlivňujícím zdrojem informací, čehož se před dvaceti lety tolik nevyužívalo, jako je tomu v posledních letech.

Graf 4 Otázka č. 2 - Kdy jste o beachvolejbalu slyšeli poprvé?

Kdy jste o beachvolejbalu slyšeli poprvé?

Největším překvapením pro mě byly odpovědi na otázku č. 3 „**Zkuste vyjmenovat zásadní rozdíly mezi klasickým šestkovým volejbalem a beachem**“. V podstatě všichni respondenti odpověděli správně rozdílný počet hráčů na hřišti a jiný povrch, ale i odlišné rozměry hřišť. Dalším, často jmenovaných rozdílem, byla rozdílnost v pravidlech. Respondenti věděli o jiném bodování, ale úplně nejčastější odpovědí z oblasti pravidel, byla odlišnost v odbíjení prsty (těmi se smí pouze nahrávat, pozn. autora). Pětina dotázaných věděla, že každý z těchto sportů, má jiné druhy míčů. Další shodu v odpovědích jsem zaznamenala u výšky, v jaké jsou umístěna saka (sítě). Každý desátý dotázaný totiž odpověděl, že je také rozdílnost právě výšky saka mezi těmito dvěma sporty. To je ovšem špatné tvrzení. Jak v šestkovém, tak plážovém volejbale se výšky shodují (243 cm muži, 224 cm ženy, pozn. autora). Proč jsem ale zdůraznila, že právě odpovědi na tuto otázku byly pro mě překvapující? Jedna desetina tázaných uvedla, jako jeden z rozdílů vůči klasickému volejbalu, atraktivitu, větší zábavu, zvláštní kouzlo, nebo třeba formu dresů. Jsou to z hlediska výzkumu příliš nevyužitelné odpovědi. Mě však utvrdily v tom, že je tento sport u nás velice populární.

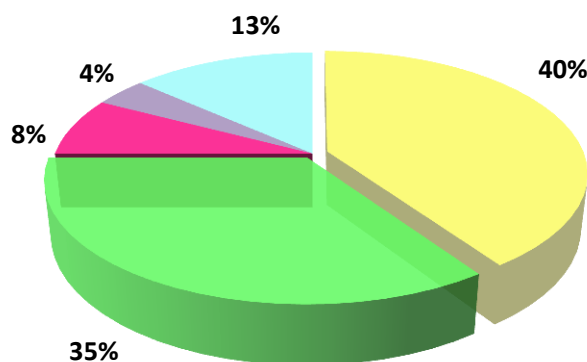
Čtvrtá otázka měla pro mě stěžejní význam. Ptala jsem se „**Myslíte si, že ČR je v tomto sportu úspěšná?**“ Následující graf, vyplývající z výsledků, potvrzuje moji

hypotézu, že o úspěších naší země v tomto, pro náš kraj, netypickém sportu, nemá tušení.

Graf 5 Otázka č. 4 - Myslíte si, že ČR je v tomto sportu úspěšná?

Myslíte si, že ČR je v tomto sportu úspěšná?

■ Nebyla/Je ■ Byla/Je ■ Byla/Není ■ Nebyla/Není ■ Neví

Skoro každý desátý respondent uvedl, že nemá ani tušení. Zato 40 % si myslí, že jsme v minulosti úspěšní rozhodně nebyli. Zhruba jedna třetina si myslí, že jsme byli a stále patříme mezi světovou špičku. A to mě velice překvapilo. Pouhé minimum si nemyslí, že jsme byli a jsme v tomto sportu, jako země, úspěšní.

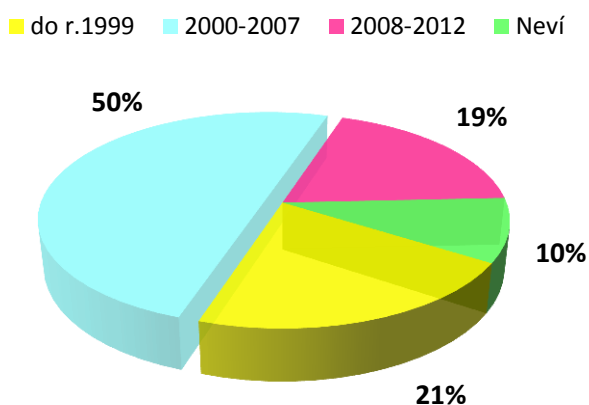
V další otázce mě zajímalo, zda si respondenti uvědomují alespoň některé naše sportovce v plážovém volejbalu. Zde jsem zaznamenala nejvíce záporných odpovědí, zhruba jedna třetina si na žádné jméno nevzpomněla. A pak tu byla ještě skupina lidí, kteří věděli, ale nemohli si vzpomenout. Vždy měli na mysli pár Kolocová-Sluková. To byla také nejčastější odpověď, a to v různých podobách, jako např. Kiki&Maki, apod. Všichni, co odpověděli, vždy uvedli alespoň jejich jména. Dalšími nejvíce zmiňovanými byli hráči Kubala a Beneš, na které si však s porovnáním s první zmiňovanou dvojicí, vzpomněla jedna třetina. Zbylá jména, která jsou uvedena v následujícím grafu, byla uvedena jen stopově. Opět jedna indicie pro tvrzení, že se o úspěších na konci minulého století neví. Jména Dosoudilová, Celbová, Hudcová, Tobiášová, Pakosta, Fikar, Džavoronok nikdo nezmiňoval. Jediným zástupcem této doby, který byl respondenty zmíněn, byl Michal Palínek.

Šestá otázka byla pro mne asi tou stěžejní. „**Od kdy si myslíte, že se u nás beachvolejbal hraje na světové úrovni?**“ Respondenti měli sami napsat rok, který

považují za vstup českého beachvolejbalu na světovou scénu. Mě osobně nezajímá ani tak rok, jako spíše období, které oni zaznamenali, jako průlomové. Výsledkem této otázky je zcela jasné potvrzení, že naše zlaté beachvolejbalové časy nejsou vůbec lidem známé. Pouze pětina dotázaných uvedla období před rokem 2000. Právě tento rok, 2000, považuje nejvíce respondentů za ten správný. Z historických návazností mohu soudit, že to je díky OH v Sydney, kde jsme tehdy měli 3 týmy.

Graf 6 Otázka č. 6 - Od kdy si myslíte, že se u nás beachvolejbal hraje na světové úrovni?

Od kdy si myslíte, že se u nás beachvolejbal hraje na světové úrovni?

Objektivně musí ale připustit, že tento výsledek může být ovlivněn skladbou zkoumaného souboru. Polovina respondentů jsou mladší ročníky narození a v 90. letech ještě nemohli naše beachvolejbalové úspěchy zaznamenávat.

Na závěr této ankety mohu konstatovat, že se mi z větší části podařilo potvrdit mé domněnky. A to, že beachvolejbal je, i u té „nebeachové“ populace, poměrně známý, že dokonce znají základní rozdíly mezi ním a klasickým volejbalem, a také to, že nejpopulárnější dvojicí v plážovém volejbalu v naší historii je Kiki&Maki. Další domněnku, která se mi také z větší části potvrdila, je že o naší úspěšné beachvolejbalové éře v 90. letech téměř nikdo neví (pouhá pětina). Samozřejmě nejde tyto výsledky generalizovat, protože se nejednalo o reprezentativní vzorek, a nebyl ani dostatečný počet respondentů, aby to bylo možné. Z těchto výsledků to však takto posoudit mohu a myslím si, že i z plnohodnotného šetření, by mohly vzejít podobné závěry.

6. ZÁVĚR

Beachvolejbal je v současnosti již plnohodnotným a rovnocenným partnerem klasického volejbalu. Jak jsem již uvedla, nebylo tomu tak vždy. Ovšem významný úspěch na olympijských hrách v Londýně v roce 2012 a skvělé umístění páru Kristýna Kolocová a Markéta Sluková tomu výrazně přispěl. Český volejbalový svaz, již pochopil, že beachvolejbal není konkurent „šestkového“ volejbalu, ale naopak. Z tohoto důvodu zastřešující svaz začal více podporovat Asociaci beachvolejbalu, což jistě povede i nadále k vzestupu tohoto sportu na mezinárodní úrovni a věřím, že se můžeme dočkat velkého úspěchu na olympijských hrách v brazilském Rio de Janeiru v roce 2016. K tomu, aby se tak stalo, má přispět program Rio 2016 a jeho hlavní postava Simon Nausch, v současnosti trenér naší nejúspěšnější dvojice Kiki&Maki.

Program Beach Rio 2016 však nemá pouze ambice na kvalitní umístění výše uvedené dvojice a dalších, klade si také za cíl upevnit postavení beachvolejbalu u nás, učinit z něj profesionální sport. A za pomoci svazu a především také sponzorů je to možné.

Původní myšlenka odtržení Asociace beachvolejbalu od Českého volejbalového svazu je tak v nedohlednu a lze konstatovat, že to nyní ani není možné vzhledem k podmínkám mezinárodní organizace FIVB. Ostatně vrcholní představitelé ČVS již také ví, že beachvolejbal není jen chudý bratříček, ale sport, v němž jde o značné finanční prostředky, a je možné na něm slušným způsobem rozšířit portfolio sponzorů a jejich příspěvků.

K těsnějšímu přiblížení beachvolejbalu a klasického volejbalu mají také přispět nová pravidla, která se letos poprvé testují. Například by se blok neměl počítat jako úder a také se upravují možnosti tzv. prvního odbití (možnost hrát prsty).

Rozvoji beachvolejbalu u nás také prospívají soukromé společnosti a podnikatelé provozující beachové arény, kde je možné si zahrát. Tím se beach dostává více do povědomí amatérů, z nichž se někteří stávají aktivními hráči. Zásahu na tom mají i rozrůstající se domácí turnaje, kterých se zúčastňuje stále více hráčů, například regionální turnaje evidovaly naposledy přes 2000 hráčů. Navíc beach už není jen letní sport, jak tomu bývalo dříve, již je možné se zúčastnit turnajů i v zimní sezóně.

Jak jsem již uvedla výše výsledkem neutuchajícího nárůstu amatérských zájemců i diváků je i nárůst sponzorů a mecenášů tohoto sportu. Peníze přináší velké společnosti,

kteří si tímto dělají reklamu a pochopitelně, kde jsou peníze, diváci a zájem, tam nesmí chybět ani média, a proto se tento nádherný sport těší slušné mediální pozornosti, která vede k ještě většímu zájmu. Důkazem toho je i provedený průzkum, z něhož jasně vyplývá, že v posledních letech vzrostlo povědomí o beachvolejbalu. Zůstává zde však stále dluh vůči minulosti. Tento dluh mají především média, která nevěnují dostatek pozornosti i zlatému věku českého plážového volejbalu, jelikož v devadesátých letech minulého století se udělalo mnoho práce a především se podařilo dosáhnout nebývalých úspěchů, vezmeme-li v potaz skutečnost, že v té době byl beach pouze, lidově řečeno, „v plenkách“. Avšak z výsledků mé ankety vyplývá, že Česká republika je dle respondentů úspěšná až nyní a v minulosti tomu tak nebylo.

Závěrem bych ráda uvedla několik bodů, co by se mělo do budoucna změnit, případně lépe propracovat, aby český beachvolejbal rostl a Česká republika se opět zařadila mezi beachvolejbalové velmoci. Zaprvé by měl i nadále pokračovat trend přibližování beache a klasického volejbalu. Vzájemně by si tyto sporty měly pomáhat a měly by být ve vzájemné symbióze. Dále je potřeba zajistit funkční zázemí beache, které bude profesionálním hráčům poskytovat kompletní a špičkový servis. Více pozornosti se musí věnovat přechodu z mládežnických kategorií do seniorských tak, aby nedocházelo k traumatizaci ambiciózních hráčů, jenž jsou v přechodu, a následnému rozpadu kvalitních dvojic, jak tomu bylo v minulosti. Ostatně je potřeba věnovat velkou pozornost právě již mládežnickým kategoriím a s těmito pečlivě pracovat. Po ekonomické stránce tohoto sportu je nutné tuto oblast více zprůhlednit a zjednodušit. Není možné, aby se nedalo dohledat a zjistit financování beache, potažmo ekonomické fungování celého Českého volejbalového svazu. V neposlední řadě by se mělo ještě zapracovat na public relations českého beachvolejbalu. Považuji za velmi přínosný a do budoucna jistě i plodný krok zřízení programu Beach Rio 2016 a věřím, že tento program pomůže plážový volejbal posunout mezi světovou elitu. Je však důležité takové programy i v budoucnosti realizovat a to nejen pod záminkou olympijských her.

Český beachvolejbal, ačkoliv nemáme moře, pláže a krásné počasí polovinu roku, tak má na to být uznávanou a respektovanou velmocí a já věřím, že se jí v budoucnosti stane. Je však potřeba neusínat na vavřínech a držet krok se světem, respektive být o krok napřed před ostatními.

7. POUŽITÉ ZDROJE

- 1) ACOSTA HERNANDEZ, Ruben. *Managing sport organizations*. Champaign, IL: Human Kinetics, c2002, 299 s. ISBN 0-7360-3826-4.
- 2) BRAYLEY, Russell E a Daniel D MCLEAN. *Financial resource management: sport, tourism, and leisure services*. Champaign, Ill.: Sagamore Pub., c2008, 292 s. ISBN 978-1-57167-557-6.
- 3) BUSINESSINFO. *Typy organizačních struktur a jejich členění*. [online] 17.12.2010 [cit. 2014-1-10]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/typy-organizacnich-struktur-cleneni-2840.html#!&chapter=3>>.
- 4) CEV - *Confédération Européenne de Volleyball*. [online] 2014, 11.4.2014. [cit. 2014-03-15]. Dostupné z: <<http://www.cev.lu/>>.
- 5) ČÁSLAVOVÁ, Eva. *Management a marketing sportu*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2009, 225 s. ISBN 978-80-7376-150-9.
- 6) ČÁSLAVOVÁ, Eva. *Management sportu*. Praha: East west publishing company, 2000, 172 s. ISBN 80-7219-010-5.
- 7) ČÁSLAVOVÁ, Eva. *Management v tělesné výchově a sportu: vybrané kapitoly*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2007, 51 s. ISBN 978-80-246-00580-1.
- 8) *Český volejbalový svaz*. [online] 2005-2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z: <<http://www.cvf.cz/>>.
- 9) ČIPERA, Viktor. *Vznik a vývoj plážového volejbalu v Čechách a na Moravě*. Praha, 2003. 72 s. Diplomová práce na Fakultě tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Jaroslav Buchtel.
- 10) DVOŘÁK, F. Vývoj organizovaného sportu a sportovního prostředí v českých zemích a Československu, současná struktura sportovního prostředí v ČR, formy a rozsah péče o sport ze strany státu. DOVALIL, J., DVOŘÁK, F., MALÝ, L., CHALUPECKÁ, M. *Postavení, organizace a financování sportu v České republice*. Praha: ČOV, 2006. ISBN 978-80-7033-999-2.
- 11) *Fédération Internationale de Volleyball*. [Online] c2014, 1. 2 2014. [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <<http://www.fivb.org/>>.
- 12) Fédération Internationale de Volleyball. *FIVB-BVB Handbook 2013*. [Online] c2013. [cit. 31. 1 2014]. Dostupné z: <http://www.fivb.org/EN/BeachVolleyball/Competitions/worldtour/2013/Handbook_2013/FIVB-BVB-Handbook2013-CH13-pdf13_web.pdf>.
- 13) FREYER, W. *Handbuch des Sport-Marketing*. 2. Auflage. Wiesbaden: Forkel Verlag, 1991.
- 14) HATAŠOVÁ, Růžena. Státní struktury České republiky a situace v ČR po roce 1990. [autor knihy] Irena Slepíčková. *Sportovní organizace: teoretická východiska a situace v ČR po roce 1990*. Praha: Karolinum, 2007. 116 s. ISBN 978-80-246-1405-2.
- 15) HEND, J. - BLAHUŠ, P. *Návrh projektu závěrečné práce*. [online] c2010, 6.4. 2010 [cit. 2014-02-28]. Dostupné z: <<http://www.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/index1.htm>>.

- 16) HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012, 407 s. ISBN 978-80-262-0219-6.
- 17) CHAPPELET, J a Brenda KÜBLER-MABBOTT. *The International Olympic Committee and the Olympic system: the governance of world sport*. London: Routledge, 2008, 208 s. ISBN 978-0-415-43168-2.
- 18) KELLER, Jan. *Sociologie organizace a byrokracie*. Vyd. 2., přeprac. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007, 182 s. ISBN 978-80-86429-74-8.
- 19) Kolocová & Sluková - *Beachvolleyball Team*. [online] 2011. [cit. 2014-03-17]. Dostupné z: <<http://www.kolocova-slukova.cz/cs>>.
- 20) KOTLER, Philip, Veronica WONG, John SAUNDERS a Gary ARMSTRONG. *Moderní marketing*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 1041 s. ISBN 978-80-247-1545-2.
- 21) KOVÁŘ, David a Gabriela PETRUSOVÁ. *Moderní sportovní klub: řízení a administrativa SK a TJ : poradce pro dobrovolníky působící ve sportu*. Vyd. 1. Praha: Olympia, 2011, 48 s. ISBN 978-80-7376-315-2.
- 22) KOVÁŘ, David. *Vznik a vývoj české profesionální cyklistiky po roce 1989* [online]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2010. 82 s. Vedoucí práce Irena Slepíčková.
- 23) KOZÁK, Martin. *Proměny Českého veslařského svazu po roce 1989: strukturální změny a zaměření činnosti*. Praha, 2007. 119 s. Vedoucí práce Irena Slepíčková.
- 24) MASTERALEXIS, Lisa Pike, Carol A BARR a Mary A HUMS. *Principles and practice of sport management*. 4th ed. Sudbury, Mass.: Jones & Bartlett Learning, c2012, 603 s. ISBN 987-0-7637-9607-5.
- 25) *Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy*. [Online] c2014 20. 1 2014. [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/sport/narodni-program-rozvoje-sportu-pro-vsechny>>.
- 26) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Zákon č. 115/2001 Sb. ze dne 28. února 2001 o podpoře sportu*. [Online] c2013. [Cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/sport/zakon-o-podpore-sportu>>.
- 27) MIOVSKÝ, M. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1362-4.
- 28) NOVOTNÝ, Jiří. *Ekonomika sportu*. Vyd. 1. Praha: ISV nakladatelství, 2000, 263 s. ISBN 80-85866-68-4.
- 29) NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.
- 30) POTŮČEK, Martin. *Veřejná politika*. Uprav., dopl. a aktual. vyd. v českém jaz., repr. 2010. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), c2005, 399 s. ISBN 80-86429-50-4.
- 31) PUNCH, Keith. *Developing effective research proposals*. 2nd ed. London: SAGE, c2006, 164 s. ISBN 1-4129-2126-0.
- 32) PUNCH, Keith. *Základy kvantitativního šetření*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008, 150 s. ISBN 978-80-7367-381-9.
- 33) *Sborník příspěvků z konference Postavení, organizace a financování sportu v České republice*. Praha: Olympia, 2006, 135 s. ISBN 978-80-7033-999-2.

- 34) SEKOT, Aleš. *Physical activities as a part of leisure in Czech society*. Journal of human sport & exercise, 2013.
- 35) SLACK, Trevor a Milena M PARENT. *International perspectives on the management of sport*. Amsterdam: Elsevier Butterworth-Heinemann, 2007, 327 s. ISBN 978-0-7506-8237-4.
- 36) SLACK, Trevor a Milena M PARENT. *Understanding sport organizations: the application of organization theory*. 2nd ed. Champaign, IL: Human Kinetics, c2006, 355 s. ISBN 978-0-7360-5639-7.
- 37) SLACK, Trevor. *The commercialisation of sport*. London: Routledge, 2004, xxx, 335 s. ISBN 0-7146-8078-8.
- 38) SLEPIČKOVÁ, Irena a Pavel SLEPIČKA. *Sport a sociální stratifikace: [6. konference sociologie sportu]*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2011, 112 s. ISBN 978-80-86317-90-8.
- 39) SLEPIČKOVÁ, Irena a Pavel SLEPIČKA. *Sport, stát, společnost: studijní materiály*. [1. vyd.]. Praha: Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, 2000, 337 s. ISBN 80-86317-06-04.
- 40) SLEPIČKOVÁ, Irena. *Sportovní organizace: teoretická východiska a situace v ČR po roce 1990*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2007, 116 s. ISBN 978-80-246-1405-2.
- 41) SPIŠÁKOVÁ, Stanislava. *Veřejný prostor a občanská společnost v ČR - sportovní politika a její aktéři (případová studie)*. Praha, 2012. 95s. Diplomová práce na Fakultě mezinárodní vztahů VŠE. Vedoucí práce Karel Müller.
- 42) Sports Organizations. *Sportstravel* . [serial], 2010, Vol. 14, Issue 4, p9 2p.
- 43) ŠRÁMEK, Jan. *Metody sběru dat v kvantitativním výzkumu*. [online] c2004-2013, 11.4.2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://www.m-journal.cz/cs/marketingovy-vyzkum/metody-sberu-dat-v-kvantitativnim-vyzkumu__s390x5140.html>.
- 44) TĚŠÍK, Marek. *Václavík chtěl beachem vyplnit díru, ale spustil revoluci*. [online]. C2005-2014, 19.5.2010 [cit. 2014-02-03]. Dostupné z: <http://brnensky.denik.cz/ostatni_region/vaclavik-chtel-beachem-vyplnit-diru-ale-spustil-re.html>
- 45) *With a more professional environment and a wider economic base*. *Volleyworld*. [serial], 2002, Switzerland, Issue 2., p. 30-33 4p.

8. SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Vývoj počtu turnajů v porovnání s prize money ve Světové Tour

Graf 2 Struktura dotací od MŠMT

Graf 3 Věkové složení respondentů

Graf 4 Otázka č. 2 - Kdy jste o beachvolejbalu slyšeli poprvé?

Graf 5 Otázka č. 4 - Myslíte si, že ČR je v tomto sportu úspěšná?

Graf 6 Otázka č. 6 - Od kdy si myslíte, že se u nás beachvolejbal hraje na světové úrovni?

9. SEZNAM SCHÉMAT

- Schéma 1** Stanovení cílů sportovního klubu
- Schéma 2** Víceliniová štábní organizační struktura
- Schéma 3** Vztah trhu, státu a občanského sektoru
- Schéma 4** Model financování vrcholového sportu v Československu do roku 1990
- Schéma 5** Model financování vrcholového sportu v převážné části světa
- Schéma 6** Struktura FIVB (konfederace)
- Schéma 7** Struktura pořádní soutěží
- Schéma 8** Organizační struktura ABV z roku 1994
- Schéma 9** Organizační struktura ČVS
- Schéma 10** Hlavní pilíře projektu Rio 2016
- Schéma 11** Faktory ovlivňující profesionální tým v beachvolejbalu

10. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Novinový článek ČS Sport

Příloha 2 Návrh struktury reprezentace pro rok 2014

Příloha 3 Systém finanční podpory v českém beachvolejbalu

Příloha 4 Termínový kalendář tuzemských beachvolejbalových soutěží

Příloha 5 Podmínky pro promotéry pro rok 2013

Příloha 6 Vizitky dotazovaných respondentů

Příloha 7 Otázky na respondenty

Příloha 8 Dotazník - anketa

TŘETÍ TURNAJ BEACH VOLEJBALOVÉHO ME MUŽŮ V REŽII NAŠICH BAREV

Fantastické duo Džavoronok-Fikar

Serlál beach volejbalového ME mužů Swatch Beach Volleyball Circuit pokračoval třetím turnajem v Doksech u Máchova jezera. Po nedělním finálovém vítězství se český pár Džavoronok-Fikar dostal se 118 body do čela celkové klasifikace a je na nejlepší cestě na OH 1996, kam postoupí dvě nejlepší dvojice ME, mající navíc alespoň pět bodů ze Světové série.

V sobotu turnaj skončil pro náš pár Bartoň-Koudelka, hrající na divokou kartu pořadatele. Po páteční prohře s Nizozemskem I a výhře nad Estonskem byli do té doby vedoucí muži evropského žebříčku - Italoové Leguaglie-Antonini nad sly našich a po porážce 10:15 se se soutěž rozloučili.

Hodně sil a nervů stála sobota náš první pár Džavoronok-Fikar, kteří museli vyhrát tři zápasy, aby se dostali do semifinále. Po nervy drásajících koncovkách za mohutné podpory publika se to nakonec podařilo, když postupně porazili ruský pár Karafev-Orlov 15:14, nizozemskou dvojici Klok-Van der Kuip 15:9 a druhé duo z Francie Maz-Sinet 17:15.

SEMIFINÁLE:

Džavoronok, Fikar-Deulofeu, Meucci (Fr. I) 15:12

Naši měli proti drobným pohyblivým Francouzům jasnou výškovou převahu a zprvu i převahu herní. Vedli 7:0 a donutili soupeře chybovat. Chybám se však nevyhnuli ani naši a postavou menší Francouzi se překvapivě prosazovali na síti, kde se Fikarovi oproti předchozím zápasům tolik nedařilo. Francouzi bod po bodu dotahovali (8:6, 11:10). Důležitý 12. bod uhrál Džavoronok a Francouzi pod tlakem znovu začali chybovat (14:10). Naši neproměnili šest setbolů a až při tom sedmém vzal Fikar odpovědnost na sebe. Okamžitě po podání přešel na síť, kde se o jeho bloky Francouzi sami doslova utloukli.

Ve druhém semifinále podlehli bratři Lacigové (Švýc.) norské dvojici Hjeltnes-Kjemperud 11:15.

O 3. MÍSTO:

Bratři Lacigové (Švýc.)-Deulofeu, Meucci (Fr. I) 15:14

„Skončí to jednoznačným výsledkem,“ zaprokoval si Pavel Laciga před zápasem, „ovšem, nevím pro koho.“ Nakonec se ukázalo, že větší vůli po vítězství měl on společně se svým bratrem, a během 25 minut bylo utkání skončeno. Francouzi už byli viditelně unavení a místy hráli jakoby bez zájmu.

FINÁLE:

Džavoronok, Fikar-Hjeltnes, Kjemperud (Nor.) 5:12, 12:9, 13:11

Za asistence televizních kamer a ohromného zájmu diváků, kteří obsadili i přilehlé stromy, se ve finále utkaly dva nejlepší týmy turnaje. Do té doby neporažení Norové začali mohutným nástupem (6:0) a naši hráči se proti pohyblivým soupeřům prosazovali velice těžko. Dokázali sice snížít na rozdíl dvou bodů, ale velice chytře a takticky hrající Seveřané několika skvělými zásahy ve vypjatých

okamžicích jakoukoliv naději na zvrát udusili. Ve druhé sadě jakoby z brněnské páru spadl ostych a nervozita, na smělci se chytil Džavoronok a když se i Václav

Fikar rozpomněl na své blokařské schopnosti, utkání nabralo diváky toužebně očekávaný směr. Za stavu 11:6 měli Brňané první setbol a dvě veliké možnosti set ukončit, ale pružní Norové vybrali i nemožné míče a začali svým protihráčům brnkat na nervy. Vtřejší divácká kulisa však byla fantastická a i díky její podpoře nakonec naši reprezentanti proměnili šest setbolů a získali tak druhou sadu. Na řadu přišla tie-breaková ruleta. Oba páry se doslova přetahovaly o každý bod až do stavu 9:9. Pak při svém servisu Norové chybovali, vzápětí vyrovnali, aby opět zkaženým podáním nechali zrodit první mečbol. Nakonec se ujal až druhý, kdy špatný příjem nekompromisně ztrestal Fikar. Česká dvojice tak po italské Pescaře vyhrála svůj druhý turnaj ME a právem jí patří první příčka celkového žebříčku. Konečně pořadí 3. turnaje ME: 1. Džavoronok, Fikar, 2. Hjeltnes, Kjemperud (Nor.), 3. Laciga, Laciga (Švýc.), 4. Deulofeu, Meucci (Fr. I), 5. Sinet, Maz (Fr. II) a Frohlich, Zimmermann (Něm.).

JANA HRŠINOVÁ,
MARTIN DUDEK

SPOKOJENÝ SEKRETÁŘ

Generální sekretář Evropské volejbalové federace CEV Manfred Löcken byl s organizací v Doksech velmi spokojen. Na to, že o uspořádání této akce na hlavní plázi Máchova jezera se rozhodlo prakticky na poslední chvíli (namísto Stuttgartu), organizátoři firmy Sporgym Ústí nad Labem zvládli vše na výbornou.

„Doksy nebyly jen východiskem z nouze, o uspořádání turnaje se ucházela řada zemí, mimo jiné Portugalsko, Španělsko a Německo,“ řekl Manfred Löcken. „Zvažovali jsme zájmy CEV o zpopulárnění beach volejbalu, ale i obchodní zájmy generálního sponzora firmy Swatch. Nejlépe vše vyznělo pro Českou republiku, kde byli dva hlavní kandidáti na pořadatelství - Doksy a Karlovy Vary. Jsme rádi, že jsme zvolili právě Máchovo jezero, atmosféra i organizace zde byly vynikající.“ (hr)

Hrají jeden za druhého

Vítězství v turnaji se naše současné nejlepší duo dostalo do čela evropského žebříčku. Po vyhlášení jmen vítězů za jásotu diváků, kterých se na tribuny pro 1300 vešlo o polovinu více, ovace nebraly konce. Šťastný Džavoronok s Fikarem se radoval nejen z finanční prémie 6000 dolarů a broušených pohárů, ale nadšeně podepisovali programy, plakáty, trička i ruce vděčných návštěvníků Máchova jezera a beachvolejbalového turnaje. A jaké byly jejich bezprostřední dojmy?

MILAN DŽAVORONOK: „Nehorší ze všeho byl zápas s Ruskem za stavu 14:14. Mně osobně snad na tomto turnaji vyšel jen zápas s Holandskem a podání ve finálovém tie-breaku. Měl jsem daleko horší formu než v Itálii a v některých momentech mě Venca podržel, zahrál vynikající údery. O to je vítězství cennější, vyhrát, i když se nedaří.“

VÁCLAV FIKAR, který na turnaji zahrál ve vynikající formě, veškerou chválu své osoby odmítá a tvrdí, že vůdčí osobností jejich týmu je Milan, který bere v krizových situacích odpovědnost na sebe: „Musíme hrát jeden za druhého, jinak to ani nejde.“

Smutný a poražený Are Kristofer Hjeltnes se netajil před finálovým duelem ambicemi turnaj vyhrát a kromě finančního přilepšení tak udělat rázný krok k olympijské Atlantě. Nakonec se musel společně s Joerre André Kjemperudem sklonit po nádherném beachvolejbalové bitvě před fantastickým výkonem brněnských hráčů. Nemalou zásluhu na tom měli i skvělí diváci: „Již před zápasem jsme věděli, že publikum samozřejmě požene domácí hráče vpřed a naše předpoklady se do puntiku splnily,“ prozradil ARE KRISTOFER HJELTNES. „Proto jsme doufali, že oba čeští hráči před vlastním obecněm tak zcela psychicky neunesou tíhu zápasu a budou dělat chyby. Navíc jsme chtěli využít menšího zdravotního handicapu jednoho z nich (Václav Fikar měl problémy s kotníkem - pozn. red.), ale soupeři i diváci byli skvělí. Nemáme sponzora,

Příloha 2

Struktura reprezentace žen/mužů v beachvolejbale

Následující popis struktury definuje základní parametry (požadavky) na hráčky (hráče) v beachvolejbalové reprezentaci. Pro každou skupinu jsou definovány parametry zvlášť, v případě nedodržení jedné z podmínek nemůže být hráčka/hráč zařazena do této skupiny.

Důležité: tento systém se netýká dvojic jako celku, ale hráček/hráčů jako jednotlivců. Výběr hráčů do skupin navrhuje reprezentační trenér po dohodě s vedoucím projektu a zástupcem ČVS.

Hráčky/hráči budou zařazeny do těchto skupin

- 1) A - TOP
- 2) Skupina A
- 3) Skupina B
- 4) Skupina C

A – TOP

- a) plné zaměření na beachvolejbal
  - beachvolejbalový profesionál, v šestkovém volejbale nehraje vyšší soutěž než českou 1. ligu (v případě zahraničí soutěž podobné úrovně), případná smlouva mu umožňuje zúčastnit se VŠECH akcí FIVB, CEV nebo ABV ČVS v průběhu celého roku
  - nepracuje víc jak 20 hodin týdně navíc k profesi beachvolejbalového hráče
- b) TOP FIVB hráč, TOP FIVB výsledky
  - vícenásobné umístění v TOP TEN na akcích FIVB, CEV (WCH, ECH, Grand Slam, open)
  - ČVS, ABV a reprezentační trenér očekávají (dle jejich názoru má hráčka/hráč potenciál být mezi nejlepšími 10-20 hráčkami/hráči v FIVB)
- c) Potenciál pro příští OH
  - hráčka/hráč jsou možnými kandidáty pro účast na příštích OH
  - hráčka/hráč mají předpoklad dosáhnout TOP výsledku nebo medaile na OH
- d) Strategie a rozhodnutí
  - hráčka/hráč jsou 100% rozhodnuti věnovat se profesionálně beachi do příštích OH na základě 3 (4) letého plánu
  - hráčka/hráč předkládají ČVS, ABV tento plán
- e) Finanční podpora
  - individuální dohoda s ČVS

SKUPINA A

- a) Plné zaměření na beachvolejbal
  - beachvolejbalový profesionál, v šestkovém volejbale nehraje vyšší soutěž než českou první ligu (v případě zahraničí soutěž podobné úrovně), případná smlouva mu umožňuje zúčastnit se VŠECH akcí FIVB, CEV nebo ABV ČVS v průběhu celého roku
  - nepracuje víc jak 20 hodin týdně navíc k profesi beachvolejbalového hráče

- b) Předpoklad (nebo už je) být mezi TOP hráčkami/hráči v ČR
  - je v TOP 5 hráči v ženách/mužích
  - může se stát, byla a vrací se mezi TOP 5 hráček/hráček v ČR
  - možnost nahradit hráčku/hráče z A – TOP v případě dlouhodobějšího zranění
  - má předpoklady do budoucna zařadit se do A – TOP (na základě očekávání ČVS, ABV a reprezentačního trenéra)

- c) Finanční podpora
  - podpora na základě dosažených výsledků, výše podpory dle finančního plánu pro daný rok
  - dvojnásobná platba oproti základním částkám

SKUPINA B

- a) Není beachvolejbalový profesionál
  - hráčka/hráč vyšší úrovně než 1. ligy (v případě zahraničí obdobné úrovně), který přechází k profesionální beachvolejbalové přípravě nebo na období turnajů beachvolejbalových soutěží FIVB, CEV, ABV ČVS
  - pracuje na plný úvazek nebo více než 20 hodin týdně (v sezóně)

- b) TOP hráčka/hráč v ČR
  - je v TOP hráčích v ženách/mužích
  - může se stát, dostává se mezi TOP hráčky/hráče v ČR
  - ČVS, ABV nebo reprezentační trenér si nejsou jisti potenciálem hráčky/hráče
  - není jistota, garance, že hráč splní podmínky pro zařazení do SKUPINY A nebo A – TOP

- c) Mladé, starší hráčky/hráči, dobré halové volejbalistky/volejbalisti
  - mladé hráčky/hráči, ve kterých ČVS, ABV a reprezentační trenér vidí velkou budoucnost nebo mají velký potenciál
  - starší hráčky/hráči pokoušející se prosadit v beachvolejbale a jsou nebo byly velmi dobré
  - dobré šestkové hráčky hrající velmi dobře beachvolejbal, ale mají stále šestkové plány

- d) Finanční podpora
  - podpora na základě dosažených výsledků, výše podpory dle finančního plánu pro daný rok

SKUPINA C

- a) Všechny ostatní TOP hráčky/hráči
- b) Okruh hráček/hráčů vytvořený, sledovaný ČVS, ABV a reprezentačním trenérem
  - rozhodnutí věnovat se beachi je důležité pro zařazení hráčky/hráče
  - neustálý rozvoj potenciálu
- c) Finanční podpora
  - podpora na základě dosažených výsledků, výše podpory dle finančního plánu pro daný rok

System finanční podpory v českém beachvolejbale

Plán podpory na základě výsledků

Na základě vznikající struktury reprezentace v beachvolejbale a na základě zkušeností malých úspěšných zemí spolu s možnostmi českého volejbalového svazu byl navržen a schválen tento systém finanční podpory.

Tento systém umožňuje hráčům na základě dobrých výsledků získat podporu pro svoji snahu. Dovoluje také lépe plánovat a na základě dobrých výsledků (dlouhodobě) argumentovat o možné změně výše této podpory (v závislosti na možnostech svazu a v navrhované struktuře).

Dvouúrovňový systém podpory s koeficientem pro reprezentanty splňující kritéria pro zařazení do skupiny s vyšší podporou.

PRAVIDLA

- 1) Jestliže je (nebo byl) tým v hlavní soutěži na základě nového systému FIVB a využil k této pozici bodů jiných hráček/hráčů, nezískává za pouhou účast v hlavní soutěži žádnou podporu.
  - pokud nevyhraje žádné utkání, opět mu nenáleží žádná podpora
  - systém dvojnásobné platby pro reprezentanty také není aktivován, to znamená, že v případě honorovaného umístění dostávají i reprezentanti pouze základní částky
- 2) Hráč startující v hlavní soutěži na základě vlastních bodů, postoupivší z kvalifikace či hrající na základě DK, má aktivován systém finanční podpory následovně:
  - první část platby je za účast v hlavní soutěži (buď postup z kvalifikace či účast na svoje body) a je dána úrovní turnaje, podrobněji viz. „rozpis finanční podpory 2013“
  - další platby jsou na základě dosaženého výsledku na turnaji
  - dvojnásobná platby pro reprezentanty je aktivována

PODMÍNKY PRO ZAŘAZENÍ DO SKUPINY 2-NÁSOBNÉ PODPORY PRO ROK 2013

- 1) Jmenování reprezentantem/representantkou ČR v beachvolejbale.
- 2) Předložení dlouhodobého plánu přípravy a turnajů do OH 2016

3) Písemná deklarace preference beachvolejbalu do OH 2016

Rozpis finanční podpory 2013/ hráč-hráčka (základní částky, reprezentanti splňující kritéria x 2)

FIVB World championship		CEV European championship	
Hlavní soutěž	na vlastní body	2 000,- Kč	na vlastní body
			1 500,- Kč
Umístění	TOP 32	4 000,- Kč	17. místo
	TOP 16	6 000,- Kč	9. místo
	TOP 8	10 000,- Kč	5. místo
	TOP 4	25 000,- Kč	TOP 4

FIVB Grand Slam		FIVB World Tour open		CEV Master	
Hlavní soutěž	na vlastní body	2 000,- Kč	na vlastní body	1 750,- Kč	na vlastní body
	z kvalifikace	3 500,- Kč	z kvalifikace	2 500,- Kč	z kvalifikace
	17. místo	4 000,- Kč	17. místo	2 500,- Kč	
	9. místo	6 000,- Kč	9. místo	5 000,- Kč	3 000,- Kč
	5.místo	10 000,- Kč	5.místo	8 000,- Kč	5 000,- Kč
	TOP 4	20 000,- Kč	TOP 4	16 000,- Kč	TOP 4

CEV Satelite 32/FIVB Chalanger		CEV Satelite 24		CEV Satelite 16	
Hlavní soutěž	na vlastní body	500,- Kč	na vlastní body	500,- Kč	500,- Kč
	z kvalifikace	1 000,- Kč	z kvalifikace	1 000,- Kč	1 000,- Kč
Umístění	17. místo	500,- Kč			
	13. místo	750,- Kč	13. místo	500,- Kč	500,- Kč
	9. místo	1 250,- Kč	9. místo	1 000,- Kč	1 000,- Kč
	7. místo	1 500,- Kč	7. místo	1 250,- Kč	1 250,- Kč
	5.místo	2 000,- Kč	5.místo	1 500,- Kč	1 500,- Kč
	TOP 4	3 000,- Kč	TOP 4	2 500,- Kč	TOP 4

Příloha 4

KALENDÁŘ BEACHVOLEJBALOVÝCH TUZEMSKÝCH SOUTĚŽÍ 2014

Termín	Muži	Ženy	Junioři	Juniorky
ČT 08.05.			žakovský turnaj Brno	žakovský turnaj Brno
SO 10.05.			ČPO Opava	ČPO Č: Kladno
NE 11.05.				ČPO M: Opava
SO 17.05.	SP ČP Praha, Ládví	SP ČP Praha, Ládví	ČPO Znojmo	ČPO Č: Hluboká n. Vlt.
NE 18.05.	SP ČP Praha, Ládví	SP ČP Praha, Ládví		ČPO M: Znojmo
SO 24.05.		FIVB Prague Open	žakovský turnaj Brno	žakovský turnaj Brno
NE 25.05.		FIVB Prague Open		
SO 31.05.	SP ČP Olomouc	SP ČP Chodov	ČPO Kladno žakovský turnaj Brno	ČPO Č: Liberec ČPO M: Prostějov žakovský turnaj Brno
NE 01.06.	SP ČP Olomouc	SP ČP Chodov		
SO 07.06.				ČPO M: Zlín
NE 08.06.			ČPO Ládví	ČPO Č: Ládví
PÁ 13.06.		SP Super Cup Slavkov	MČR U17 Praha, Ládví	MČR U17 Praha, Ládví
SO 14.06.	SP Super Cup Slavkov	SP Super Cup Slavkov	ČPO Brno MČR U17 Praha, Ládví	ČP Brno MČR U17 Praha, Ládví
NE 15.06.	SP Super Cup Slavkov		MČR U17 Praha, Ládví	MČR U17 Praha, Ládví
SO 21.06.	SP ČP Praha, Strahov	LP Karviná	ČPO Slavkov	ČP Slavkov
NE 22.06.	SP ČP Praha, Strahov	LP Karviná		
SO 28.06.	LP Praha, Střešovice	LP Opava	ČPO Pardubice žakovský turnaj Brno	ČP Praha, Strahov žakovský turnaj Brno
NE 29.06.	LP Praha, Střešovice	LP Opava		
SO 05.07.	SP ČP Koryčany		MČR U18 Brno	MČR U18 Brno
NE 06.07.	SP ČP Koryčany		MČR U18 Brno	MČR U18 Brno
SO 12.07.	Finále regionů Praha, Ládví	Finále regionů Praha, Ládví	MČR U20 Chodov	MČR U20 Chodov
NE 13.07.	Finále regionů Praha, Ládví	Finále regionů Praha, Ládví	MČR U20 Chodov	MČR U20 Chodov
SO 19.07.	LP IDEASTAV Praha, Pankrác	LP IDEASTAV Praha, Pankrác		
NE 20.07.	LP IDEASTAV Praha, Pankrác	LP IDEASTAV Praha, Pankrác		
PÁ 25.07.		SP Super Cup Opava		
SO 26.07.	SP Super Cup Opava	SP Super Cup Opava		
NE 27.07.	SP Super Cup Opava			
SO 02.08.	SP ČP Koryčany			
NE 03.08.	SP ČP Koryčany			
SO 09.08.	LP Drahotuše	SP ČP Praha, Ládví	MČR U22 Slavkov	MČR U22 Slavkov
NE 10.08.	LP Drahotuše	SP ČP Praha, Ládví	MČR U22 Slavkov	MČR U22 Slavkov
PÁ 15.08.		SP Super Cup Praha		
SO 16.08.	SP Super Cup Praha	SP Super Cup Praha		
NE 17.08.	SP Super Cup Praha			
SO 23.08.	LP Brno	LP Drahotuše		
NE 24.08.	LP Brno	LP Drahotuše		
PÁ 29.08.		MČR		
SO 30.08.	MČR	MČR		
NE 31.08.	MČR			

*termín turnaje ČPO junioři/juniorky Praha, Pankrác v řešení

ke dni 11.4.2014

Pozn.: MČR: Mistrovství ČR, SP: Staropramen, ČP: Český pohár, ČPO: Český pohár oblastní, Č: Čechy, M: Morava, LP: Letní pohár

MATERIÁLNÍ A FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ LETNÍCH DOMÁCÍCH TURNAJŮ NA ROK 2013

Zdroj:	Promotér		Promotér		ČVS		ČVS		ČVS		POZNÁMKA
	PRIZE MONEY	ROZHODČÍ	PŘÍSPĚVEK PROMOTÉROVI	MÍČE NA 1 TURNAJ	SÍŤ	POČET TURNAJŮ	PRÍSPĚVEK PROMOTÉROVI	MÍČE NA 1 TURNAJ	SÍŤ		
UNIQA MČR muži	neurčeno	ANO	45.000 Kč	10	2	1	45.000 Kč	10	2		
UNIQA MČR ženy	neurčeno	ANO	45.000 Kč	10	2	1	45.000 Kč	10	2		
MČR U18 chlapci	věcné ceny	ANO	15.000 Kč	5	1	1	15.000 Kč	5	1	sítě ve formě zápůjčky	
MČR U18 dívky	věcné ceny	ANO	15.000 Kč	5	1	1	15.000 Kč	5	1	sítě ve formě zápůjčky	
MČR U20 chlapci	věcné ceny	ANO	15.000 Kč	5	1	1	15.000 Kč	5	1	sítě ve formě zápůjčky	
MČR U20 dívky	věcné ceny	ANO	15.000 Kč	5	1	1	15.000 Kč	5	1	sítě ve formě zápůjčky	
MČR U23 chlapci	věcné ceny	ANO	15.000 Kč	5	1	1	15.000 Kč	5	1	sítě ve formě zápůjčky	
MČR U23 dívky	věcné ceny	ANO	15.000 Kč	5	1	1	15.000 Kč	5	1	sítě ve formě zápůjčky	
MČR žáků + zákyři	věcné ceny	ANO	50.000 Kč	12	2	1	50.000 Kč	12	2	sítě ve formě zápůjčky; pořadatel: Opava	
Kvalifikace žactva v krajích	KVS	KVS	KVS	4 / kraj	0	1	KVS	4 / kraj	0		
Super Cup (muži + ženy)	neurčeno	ANO	0 Kč	0	0	2	0 Kč	0	0	o pořadatelství nelze žádat	
"Sponzor" Český pohár (muži)	20.000 Kč	ANO	10.000 Kč	6	0	1	10.000 Kč	6	0	min. výše příze money: 20.000 Kč	
"Sponzor" Český pohár (ženy)	20.000 Kč	ANO	10.000 Kč	6	0	1	10.000 Kč	6	0	min. výše příze money: 20.000 Kč	
"Sponzor" Letní pohár (muži)	neurčeno	NE	0 Kč	0	0	1	0 Kč	0	0		
"Sponzor" Letní pohár (ženy)	neurčeno	NE	0 Kč	0	0	1	0 Kč	0	0		
"Sponzor" Český pohár Junioři (1denní)	věcné ceny	ANO	5.000 Kč	4	0	1	5.000 Kč	4	0	celorepublikové	
"Sponzor" Český pohár Junioři (2denní)	věcné ceny	ANO	9.000 Kč	4	0	1	9.000 Kč	4	0	celorepublikové	
"Sponzor" Český pohár juniorky (1denní)	věcné ceny	ANO	5.000 Kč	4	0	1	5.000 Kč	4	0	regionální Čechy - Morava	
"Sponzor" Český pohár juniorky (2denní)	věcné ceny	ANO	9.000 Kč	4	0	1	9.000 Kč	4	0	celorepublikové	
Regionální liga	J. Bijaček				6 / kraj + 12 finále	0					

Příloha 6

Mgr. Milan Džavoronok

- bývalý reprezentační hráč šestkového i plážového volejbalu
- bývalý trenér šestkových i beachvolejbalových týmů
- v současné době se soustředí na výchovu mladé beachvolejbalové generace
- byl členem trenérské komise ČVS

Mgr. Veronika Matějková

- absolventka FTVS UK v oboru MNG
- bývalá aktivní hráčka basketbalu
- v současnosti je generálním sekretářem za beachvolejbal pro Českou republiku

Markéta Sluková

- v současnosti naše nejlepší reprezentační hráčka beachvolejbalu; tvoří pár spolu s Kristýnou Kolocovou

Příloha 7

Český volejbalový svaz + Milan Džavoronok (formální)

- Jaká je struktura Českého volejbalového svazu (ČVS)? Jaké má orgány? A jakým způsobem je v rámci ČVS zabezpečován beachvolejbal (BV)? Jaká práva a povinnosti z tohoto statutu pro BV plynou?
- Z jakého popudu, a na základě čeho vznikla Asociace beachvolejbalu (ABV)? Jaká pozitiva či negativa to přineslo?
- Jak byste zhodnotil/a vývoj ABV od jejího vzniku z hlediska: a) výkonnosti, b) efektivnosti, c) návaznosti její činnosti na ostatní organizace v českém, ale i zahraničním prostředí?
- Je současný systém fungování ABV srovnatelný se zahraničním? Mám na mysli třeba systémy v takových beachvolejbalových velmocích, jako je USA či Brazílie. Jaké přednosti byste na našem fungování vypíchl/a? A co byste naopak změnil/a?
- Co je hlavní náplní práce ABV? Jak často se rada schází? Čím se zabývala v minulosti? Jaké téma je v současné době tím nejdiskutovanějším? Co je pro ABV teď nejdůležitější vyřešit?
- Jakou má ABV vizi do budoucna? Čeho chce dosáhnout? Co je její cíl?
- Je reálné, že by v dohledné budoucnosti mohlo dojít k osamostatnění ABV od Českého volejbalového svazu? Jaké výhody, popř. nevýhody by z tohoto odtrhnutí plynuly?
- Kde vidíte největší prostor na možné zlepšení činnosti ABV?
- Kolik lidí zaměstnává ABV, a jaký je to poměr k celkovému počtu zaměstnanců v ČVS? Jde převážně o zaměstnance na HPP, částečný nebo dohody? Spolupracuje ABV s dobrovolníky? Jak často? Měnil se nějak výrazně počet zaměstnanců/dobrovolníků?
- Vaší zastřešující organizací je ČÚS (bývalá ČSTV), jakým způsobem podporuje ČVS? Rozděluje dotace zvlášť pro klasický šestkový volejbal (V) a zvlášť pro BV? Vyplývá ještě nějaká další spolupráce z tohoto vztahu?
- A jak spolupracujete s Českým olympijským výborem a MŠMT? Projevují tyto organizace pozitivní zájem o BV? Pokud ano, jak? (samostatně odpovězte prosím pro každou organizaci).
- Na mezinárodní úrovni vystupují 2 organizace, FIVB a CEV. Jak probíhá a ohledně čeho se týká komunikace s těmito organizacemi?
- Změny, které proběhly ve světovém BV (vznik Světové tour, Challengerů, Sattelitů,...), projevil se nějak v českém prostředí BV – organizační zabezpečení, financování, ale i úroveň výkonnosti nebo vzdělávání?

- Máte údaje o stavu členské základny? Popř. její historický vývoj? Jestliže ano, rozdělujete v těchto statistikách V a BV?
- Mohl/a byste mi sdělit jaké zdroje příjmů má ČVS? Jaké jsou ty nejpodstatnější a v jaké výši? Jaký je jejich historický vývoj?
- Jak vysoké příjmy dostává BV, resp. ABV? Jaký je to poměr vůči klasickému V?
- A jaké jsou výdaje ČVS, resp. ABV? Jak se vyvíjejí tyto hodnoty? Má ČVS, resp. ABV pozitivní, vyrovnanou nebo negativní bilanci? (rozdíl příjmů a výdajů za rok)
- Jaký majetek vlastní ČVS, resp. ABV? Je něco, co by patřilo pouze ABV (BV areály)? Má ABV nárok něco pořídit z pozice Statutu ČVS?
- Provoz BV areálu je poměrně finančně náročný (zvláště v zimních měsících). Spolupracuje ABV nějak se soukromým sektorem? Existuje pro soukromý sektor nějaké možnosti čerpání výhod ze strany ČVS, resp. ABV?
- Jak je to se strukturou turnajů pořádaných v ČR? Jsou všechny turnaje pod hlavičkou ČVS? Tento sport se na mezinárodní úrovni vyznačuje lákavými peníze, jak je to v našem českém prostředí? Jestli jsou, tak jak vysoké jsou tyto částky?
- Jaký systém turnajů tu máme? Pokud jsou některé turnaje pod záštitou svazu, tak si určitě nevystačí sám, jaké má tedy sponzory?
- Pokud tu existují soutěže i mimo svaz, jak fungují?
- Má beachvolejbal (BV) své Sportovní centrum mládeže (SCM)? Pokud ano, jak vysoké finanční příspěvky dostává od MŠMT? Navyšuje se tato částka v průběhu posledních 10 let? Jak je na tom v porovnání s ostatními sporty?
- Kromě profesionální, resp. amatérské úrovně (muži, ženy, mixy), existují v českém sportovním prostředí ještě nějaké další formy BV? (mám na mysli např. veterány, univerzitní sport -> univerziády/akademičky, ale i tělesně postižení, atd.)
- Myslíte si, že popularita BV v ČR bude nadále na taková, jako se mu těší dnes?
- Pokud Vás napadají ještě nějaké další otázky, které si myslíte, že bych mohla využít, budu jen ráda.

Milan Džavoronok (neformální rozhovor)

- Od kterého roku jste se profesionálně věnoval BV?
- Jak moc bylo pro vás těžké se dostat mezi světovou špičku? Myslím hlavně z hlediska zabezpečení ze strany ČVS.
- Jak se vyvíjel přístup ČVS k podpoře BV od doby, kdy jste byl hráčem, trenérem a nyní?

Markéta Sluková

- Kdy jste se rozhodly věnovat naplno beachvolejbalu (BV)? A proč?

- Jaké jste měli podmínky, když jste začínaly? Myslím např. podpora ze strany klubu, svazu, nebo spíše odmítavý postoj? Kdo se o vás staral? A jaké byly tréninkové podmínky?
- Zatím nejlepší výsledek českého BV je vaše 5. místo na OH v Londýně, myslíš si, že se od té doby zvedla popularita BV v ČR? (Nemyslím ani tak amatérské hraní, ale jestli je větší zájem u mládeže, jestli je větší přesun z šestkového na beach. Nebo jestli už chtějí hrát pouze beach?)
- Myslíš si, že se změnil přístup Českého volejbalového svazu (ČVS) k BV od doby, kdy jste začínaly? Pokud ano, jak? A pociťujete to jako nejlepší BV tým v ČR?
- Co si myslíš, že by pomohlo českému BV, abychom si vychovali další generaci? (Aby mladí úspěšní sportovci neskočili v juniorských kategoriích, ale pokračovali úspěšně dál.)
- Víím, že hrát BV na světové úrovni je finančně velmi náročné, bez sponzorů se tedy neobejdete. Jak je složité v našich podmínkách sehnat kvalitního sponzora pro tento sport? Musely jste je ze začátku hodně „přemlouvat“? Je to teď jednodušší?

Prize money ve WT jsou opravdu pro ty nejlepší. Jaká místa je nutno obsazovat, aby se tím pokryly náklady na sezonu?

- Váš trenér, Simon, jakou roli má v ČVS? Odkdy se začal angažovat do českého BV? Co je jeho náplní? Je to přece jen Rakušan, myslíš si, že může mít pro český BV přínos? Když ano/ne, tak proč?

Příloha 8

Dotazník k diplomové práci

Dobrý den,

jmenuji se Tereza Černá a jsem studentkou UK Fakulty tělesné výchovy a sportu. Tento dotazník poslouží k vypracování části mé diplomové práce, ve které se zabývám vývojem a postavením beachvolejbalu v ČR.

Dotazník, který máte před sebou, obsahuje 9 jednoduchých otázek, ze kterých bych se měla dozvědět, jaké je všeobecné povědomí o plážovém volejbalu v České republice. Nemějte žádné obavy, že byste odpověděli špatně. Každá odpověď od Vás je jedinečná a pro mě cenná.

Samozřejmě veškeré poskytnuté údaje budou sloužit pouze a výhradně pro vnitřní účely tohoto výzkumu.

Prosím Vás tedy o jeho vyplnění, které Vám nezabere více jak 5 minut. Velice mi tím pomůžete.

Děkuji za Váš čas.

Tereza Černá

1. Znáte beachvolejbal? (Pokud ne, nemusíte dále pokračovat.)

ANO x NE

2. Kdy jste o beachvolejbalu slyšeli poprvé? (rok)

.....

3. Zkuste vyjmenovat zásadní rozdíly mezi klasickým šestkovým volejbalem a beachem.

.....

4. Myslíte si, že je ČR v tomto sportu úspěšná?

- a) nebyla, ale teď je
- b) byla a stále je
- c) byla, ale už není
- d) nebyla a není
- e) nevím

5. Znáte některé naše repre týmy? Napište jména, která znáte.

.....

6. Od kdy si myslíte, že se u nás beachvolejbal hraje na světové úrovni? (rok)

.....

7. Hráli jste někdy tento sport?

ANO x NE

8. Pohlaví:

MUŽ x ŽENA

9. Věk:

do 15

16-25

26-40

41-50

nad 51